जिल्ला विपद् पूर्वतायरी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८३

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

भक्तपुर

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८३/०३/२२ गते बसेको बैठकबाट स्वीकृत

परिच्छेद- एक

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

१.१ भक्तपुर जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

भक्तपुर जिल्ला ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक, धार्मिक हिसाबले नेपालकै एक प्रसिद्ध जिल्ला हो। नेपालको सबैभन्दा सानो जिल्लाको रुपमा परिचित यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल ११९ वर्ग कि.मी. रहेको छ। यस जिल्लाको सिमाना नेपालको मानचित्रमा ८५ डिग्री २१ मिनेटदेखि ८५ डिग्री ३२ मिनेट पूर्वी देशान्तरसम्म र २७ डिग्री ३६ मिनेटदेखि २७ डिग्री ४४ मिनेट उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ। यस जिल्लाको पूर्वमा काभ्रेपलाञ्चोक, पश्चिम र उत्तरमा काठमाडौं र दक्षिणमा ललितपुर जिल्ला पर्दछन्। यसको पूर्व-पश्चिम लम्बाई १६ कि.मी. र उत्तर-दक्षिण चौडाई ११.२ कि.मी. रहेको छ भने सरदर उचाई समुद्री सतहबाट १,३३१ मि. छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम भक्तपुर नगरपालिकामा रहेको छ। भक्तपुरमा प्रतिनिधि सभातर्फ दुई र प्रदेश सभातर्फ चार निर्वाचन क्षेत्र रहेका छन् भने चारवटा स्थानीय तहहरु क्रमशः भक्तपुर नगरपालिका, सूर्यविनायक नगरपालिका, मध्यपुर ठिमी नगरपालिका र चाँगुनारायण नगरपालिका रहेका छन्।

१.२. भौगोलिक अवस्था

सि.नं.	विवरण	
१	देशान्तर अक्षांश	८५°२१' देखि ८५°३२' पूर्वी देशान्तरसम्म र २७°३६' देखि २७°४४' उत्तरी अक्षांशसम्म
२	सिमाना	पूर्वमा काभ्रेपलाञ्चोक, पश्चिम र उत्तरमा काठमाण्डौं र दक्षिणमा ललितपुर जिल्ला
३	क्षेत्रफल	११९ वर्ग मिटर
४	औसत लम्बाई र चौडाई	पूर्व पश्चिम लम्बाई १६ कि.मि .र उत्तर दक्षिण चौडाई ११.२ कि.मि.
५	भौगोलिक विभाजन	सुर्यविनायक न.पा., चाँगनारायण न.पा., भक्तपुर न.पा., मध्यपुर थिमी न.पा
६	प्रमुख नदी, नाला तथा खोला	मनोहरा खोला, हनुमन्ते खोला, खास्याङ् खुसुङ खोला,
७	प्रमुख धार्मिक स्थल	पाँचतले मन्दिर, चाँगुनारायण मन्दिर, डोलेश्वर महादेव मन्दिर, शिद्धीकाली मन्दिर, दत्तात्रय मन्दिर, नीलबाराही मन्दिर, सूर्यविनायक गणेश मन्दिर महादेव मूर्ति
८	प्रमुख पर्यटकीय स्थल	भक्तपुर दरबार स्क्वायर, नगकोट क्षेत्र, चाँगुनारायण मन्दिर, साँगा क्षेत्र, मुहान पोखरी
९	जनसंख्या	४,३२,१३२ (पुरुष २,१८,४१८ र महिला २,१३,७१४)
	घरधुरी संख्या	१,०८,५०३ व्यक्ति/घरधुरी
१०	जनघनत्व	३,६७१ व्यक्ति वर्ग कि.मि
	जनसंख्या बृद्धिदर	३.३५%

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

११	अग्लो स्थान	चाँगुनारायण न.पा-६ नगरकोट हाइट
१२	औषत वर्षा	५६ मिलिमिटर
१३	हावापानी	समशितोष्ण
१४	तापक्रम	३२° देखि माइनस २° सेल्सीयस
१५	साक्षरता दर	८८%

१.३ राजनीतिक विभाजन

सि.नं.	विवरण	
१	प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र संख्या	२
२	प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र संख्या	४
३	स्थानीय तह	४
४	कुल मतदाता	जम्मा २०५४१० जना (पुरुष १००१४० जना,महिला १०५२६५ जना र अन्य ५)

१.४ सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था

सि.नं.	विवरण	
१	प्रमुख धर्म	हिन्दु (८६.४%), बौद्ध (९.९%), क्रिष्चियन (२.०%), मुस्लिम (०.५%), किरात (१.१%), अन्य (०.१%)
२	प्रमुख जातजाति	नेवार ३५.६%, क्षेत्री २१.९%, बाहुन १७.२%, तामाङ्ग १०.४%, मगर ३%, अन्य ११.९%
३	प्रमुख भाषा /भाषि	नेपाली (५०.७%), नेवार (३२.७%), तामाङ्ग (९.५%), मैथिली (१.५%), मगर(१.४%), राई (०.८%), अन्य(३.४%)
४	प्रमुख जात्रा /पर्व	बिस्केट जात्रा, सिन्दुरे जात्रा, गाई जात्रा, जिब्रो छेड्ने जात्रा
५	आर्थिक अवस्था	कृषि (५७.३%), निर्माण (८.१%), व्यापार (१२.५%), वितिय कारोबार (१.०९%), उत्पादन (३.८%), अन्य (१७.२१%)
६	साक्षरता दर	८८% (पुरुष ९४.१%, महिला ८१.७%)

१.५ भक्तपुर जिल्लाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

यस जिल्लाको नामकरण सम्बन्धमा विभिन्न शिलालेख र प्रमाणहरूका आधारमा विश्लेषण गर्नु सान्दर्भिक हुन आउँछ। यस क्रममा लिच्छवीकालीन राजा मानदेवको पालामा देवपाटनमा रहेको रत्न संघको अभिलेखमा 'खोपाङ्ग' ग्रामको उल्लेख भएको छ भने भक्तपुरको खलाछें टोलमा भएको अभिलेखमा 'खृपाङ्ग' ग्राम उल्लेख भएको पाइन्छ। यसैका आधारमा भक्तपुरलाई ख्वप, खोप भन्ने चलन चलेको अनुमान छ। जुन चलन नेवारी भाषामा अद्यापि छँदैछ। अर्को ऐतिहासिक प्रमाण अनुसार बि.सं. १८९२ तिर भक्तपुर नगरलाई भद्रगाउँ भन्ने नाम प्रचलनमा रहेको देखिन्छ। यसै 'भद्रग्राम' शब्दका आधारमा भक्तपुरको नाउँ भादगाउँ रहन गएको भन्ने अनुमान पनि छ। भक्तपुरमा विभिन्न देवदेवीहरूका देवालय, मन्दिर, मठ, तीर्थस्थलहरू जताततै भएको र मन्दिरमा कुँदिएको नेपाली शैलीको कलात्मक कौशल एवम् सांस्कृतिक तथा धार्मिक भावनाले ओतप्रोत भएकाले र भक्तपुरका बासिन्दा ज्यादै धर्मभिरु भएकाले तत्कालिन श्री ३ जुद्ध समशेरबाट भक्तपुरको साविक नाम भादगाउँको सट्टा भक्तहरूको पुर अर्थात् शहर 'भक्तपुर' नामाकरण भएको भनाई प्रचलित छ।

तत्कालिन श्री ३ जुद्ध समशेरबाट भक्तपुरको साविक नाम भादगाउँको सट्टा भक्तहरूको पुर अर्थात् शहर 'भक्तपुर' नामाकरण भएको भनाई प्रचलित छ।

१.६ जिल्लाका प्रमुख धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू

(क) दरबार चोक

भक्तपुरको दरवार चोक नेपाली कला कृतिको लागि एक प्रदर्शनीस्थल बनेको छ। यहाँ ठूलासाना देवलहरू, मन्दिरहरू, दरबारका भागहरू, चोकहरू इत्यादि आआफ्नो कलात्मक विशेषताका प्रतिकको रूपमा रहेका छन्। यिनीहरूमा सिंहढोका, चित्र संग्रहालय, स्वर्णद्वार, भूपतिन्द्र मल्लको सालिक, ठूलो घण्टा, कलाकृतिले भरिपूर्ण पचपन्न झ्याले दरबार आदि उल्लेखनीय छन्। दरबारका ९९ चोकहरूमध्ये मुख्य चोकस्थित तलेजु भवानीको मन्दिर पनि आफ्नै विशेषता बोकेको छ।

(ख) न्यातपोल मन्दिर

न्यातपोल अर्थात पाँचतल्ले छाना भएको यो मन्दिर काठमाडौं उपत्यकाको सबभन्दा अग्लो देवल हो। टौमढी टोलमा रहेको यस देवल राजा भूपतीन्द्र मल्लले वि.सं.१७६५ मा निर्माण भएको हो। यसको नजिकैको एक भैरव ज्यादै उग्र स्वभावको हुँदा सो भैरवलाई संयममा राख्न भैरवले पनि मान्नुपर्ने देवता स्थापना गर्नको निमित्त यो मन्दिर बनाइएको हो भनिन्छ।

(ग) भैरवनाथ मन्दिर

न्यातपोल देवलको पूर्वी भागमा रहेको यो मन्दिर राजा जगज्योति मल्लको पालामा बनाइएको थियो। यो मन्दिर उपत्यकाभित्र पाइने अरू भैरवका मन्दिरहरूभन्दा अलग्गै किसिमको छ। यस मन्दिरमा कुँदिएका मूर्तिहरू पनि ज्यादै गहकिला तथा भावात्मक छन्। यो मन्दिरको छानाको सबभन्दा माथिल्लो टुप्पामा सातवटा गजूरहरू छन्। यसको तल्लो तल्लामा साना पाँचवटा सुनका झ्यालहरू छन्। माथिको सुनको छाना, त्यसभन्दा माथिका गजूरहरू तथा पित्तलका सिंहहरूले यसलाई निकै आकर्षक बनाएका छन्। यस मन्दिरभित्रको भैरवलाई बिस्केट जात्राको दिन रथमा राखी शहर परिक्रमा गर्ने चलन छ।

(घ) दत्तात्रय मन्दिर

यो मन्दिर काष्ठमण्डप जस्तै एउटै रूखबाट बनेको भन्ने विश्वास गरिन्छ। यक्षमल्लले ई.१४२७ मा बनाएको यस मन्दिरको ठिक अगाडि एउटा भीमसनेको मन्दिर छ। तीनतल्ले छाना भएको यो मन्दिरको मुख्य ढोकामा दुईवटा ढुङ्गाका कुतुवहरू पालो बसिराखेका छन्। मन्दिर अगाडि अग्लो ढुङ्गाको खम्बामाथि राखिएको गरूडले यसमा विष्णुको मूतिको सङ्केत गरेता पनि यसलाई शिवको अवतार मानिन्छ। मन्दिरको नजिकै एउटा मयूरपङ्खी झ्याल तथा विभिन्न कलाकृतिले सजाइएको एउटा पूजारी मठ पनि रहेकोछ।

(ङ) नवदुर्गा मन्दिर

आफ्नै प्रकारको महत्व राख्ने एउटा चोकको मध्यभागमा उठाइएको यो मन्दिर शहरको उत्तर भागमा अवस्थित छ र यस मन्दिरभित्र दुर्गाको मूर्ति (भगवती अवतार) राखिएको छ। यो मन्दिर अरू शहरमा नभएकोले भक्तपुरको मात्र नभइकन अरू शहरका मानिसहरू समेत पूजाआजा गर्न आउँछन्।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

(च) चाँगुनारायण मन्दिर

यो मन्दिर सबैभन्दा पुरानो लिच्छविकालीन कृति हो भनेर मानिएको छ। भक्तपुर शहरबाट उत्तरतिर करिव ४.८ किलोमिटर टाढा दोलागिरी डाँडाको टुप्पामा अवस्थित छ।

(छ) सूर्यविनायक मन्दिर

भक्तपुर शहरबाट करिव १.६ किलोमिटर दक्षिण जङ्गलको छेउमा अवस्थित छ। यो मन्दिर राजा विष्णुदेव बर्माले बनाएका हुन् भनिन्छ। प्राकृतिक दृष्टिकोणले अति सुन्दर यो ठाउँमा पूजापाठ गर्न र बनभोज गर्नेहरूको भीड लाग्ने गर्दछ।

(ज) डोलेश्वर मन्दिर

भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नं. ८, सिपाडोलमा अवस्थित यो मन्दिर हालैका दिनमा भगवान शिवजीको पूजाआराधना गर्नका लागि एक महत्वपूर्ण धामको रुपमा परिचित हुँदैआएको छ। यस मन्दिरलाई हिन्दूहरुको प्रमुख तीर्थस्थल केदारनाथको शिरको रुपमा समेत मानेर नेपाल र भारतका लाखौं भक्तजनहरुले वर्षैभरी पूजाआराधना गर्दछन्। साउन महिनाभर र शिवरात्रीको अवसरमा यस मन्दिरमा दर्शन र पूजापाठको निमित्त भक्तजनहरुको ठूलो संख्यामा घुइँचो लाग्ने गर्दछ।

(झ) अन्य मन्दिर

यस जिल्लामा माथि उल्लेख गरिएका मन्दिरहरू बाहेक आआफ्नै विशेषता र महत्व भएका अरू थुप्रै मन्दिरहरू छन्। जस्तैः नीलबाराही, महाकाली, इन्द्रायणी, महामञ्जुश्री, सरस्वतीस्थान, ब्रम्हायणी, बाराही, सुबर्णेश्वर मन्दिर आदि।

१.७ भक्तपुर जिल्लामा बाढी, डुबान, पहिरो लगायत विपद्का जोखिमयुक्त स्थानहरुको नक्सांकन

भक्तपुर जिल्ला बसाइसराई गरी आउनेहरुको उच्च चाप भएको जिल्ला हो। परिणामतः बाक्लो शहरीकरण तथा अव्यवस्थित बसोबासका कारणले विपद्का सन्दर्भमा जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेको छ। काठमाडौं उपत्यकाभित्रको एक सानो तथा सुन्दर जिल्ला भए तापनि यहाँको भौगोलिक बनावटमा पहाडी इलाका समेत रहेको र वन विनाश, अत्यधिक बालुवा तथा माटो उत्खनन् र उच्च जग्गा खण्डिकरणको कारण विपद्जन्य घटनाको उच्च जोखिम भएको जिल्ला हो। मनसुनको समयमा नदीनालाको समुचित संरक्षण हुन नसक्दा नदी तथा खोलामा बाढी आई बस्ती नै डुबानमा पर्ने जस्ता घटना भई व्यापक धनजनको क्षति हुने गर्दछ। नदीक्षेत्र वरिपरी रहेका बस्तीहरु समेत बर्षात्को समयमा डुबानमा परी बर्षेनी ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ। बाढी, पहिरो तथा डुबानको दृष्टिकोणले भक्तपुरका जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेका स्थानहरु समेटिएको नक्सा निम्नानुसार छः-

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१.८ जिल्लाको जलसम्पदा

यहाँ ठूलठूला स्थायी रूपमा बर्षैभरी बग्ने नदीहरू नभएतापनि बीचबाट वगेको हनुमन्ते र काठमाडौं जिल्लालाई छुट्याउने मनोहरा नदी यस जिल्लाका मुख्य नदीहरू हुन्। यसबाहेक यिनै नदीहरूमा मिल्ने सानाठूला सहायक खोलाहरू यस जिल्लाभित्र छरिएर रहेका छन्। जसमध्ये केही निम्नानुसार छन्ः-

मनोहरा नदी

जिल्ला भित्र वग्ने सबैभन्दा लामो र ठूलो नदीको रूपमा रहेको मनोहरा नदी यस जिल्लाको उत्तरी पूर्व स्थित महादेव पोखरी डांडाबाट निस्केर काठमाडौं र भक्तपुर जिल्लाको सीमाना बन्दै पश्चिमतिर वग्दछ भने सराङ्चोकको केही पूर्व पुगेपछि यो नदी दक्षिण—पश्चिम मोडेर लोकन्थली पुगेपछि हनुमन्ते नदीमा गएर मिल्दछ। त्यसपछि एउटै नदी भई शङ्खमूल दोभानमा बागमती नदीसित मिल्न जान्छ।

हनुमन्ते नदी

जिल्लाको पूर्वी सीमानास्थित महादेव पोखरी डाँडाबाट उत्पत्ति भई यो खोला नगरकोट र बागेश्वरी डाँडाको मध्येभागबाट पश्चिमतिर बगेर सुडाल पुगेपछि यो दक्षिण-पश्चिम दिशामा बग्दछ। त्यसपछि भक्तपुर शहरको दक्षिणभागबाट सिधा पश्चिम बगेर झिकुचा भन्ने ठाउँनेर पुगेपछि यो मनोहरा नदीमा मिल्न जान्छ। मुहानदेखि अन्तसम्म यो नदीको लम्बाई करिव २१ किलोमिटर छ। जिल्लाको मध्यभाग भएर वग्ने यो नदीमा सानाठूला धेरै खोलाहरू मिल्न आउँछन्।

अन्य खोलाहरू

उल्लिखित दुई नदीहरू बाहेक जिल्लाका पूर्व र दक्षिणका डाँडाहरूबाट उत्पत्ति भई हनुमन्ते नदीमा मिल्ने सानाठूला सहायक खोलाहरूमध्ये खसाङखुसुङ, फूलबारी, दोर्खु, चंखु, दुर्गे र चारखण्डे खोला प्रमुख छन्। दुर्गे खोलाले केही हदसम्म भक्तपुर र ललितपुर जिल्लाको सीमानाको काम पनि गरेको छ। यसमा भक्तपुर जिल्लातर्फबाट मिल्न आउने सहायक

विभिन्न पोखरी तथा जलकुण्डहरू

यस जिल्लामा छरिएर रहेका विभिन्न पोखरीहरूमध्ये सिद्धपोखरी, भाज्यापोखरी, कमलपोखरी, नःपोखरी प्रमुख छन्। भक्तपुर नगर क्षेत्रमा रहेका धार्मिक र ऐतिहासिक पोखरीहरूको विवरण यसप्रकार छः-

क्र.सं.	पोखरीको नाम	वडा नं.	क्षेत्रफल (बर्ग फीटमा)
१.	च्याम्हासिंह पुखु	८	२१००
२.	जेला पुखु	८	१८००
३.	सलां पुखु	९	४७२५
४.	लामगः पुखु	१०	४०००
५.	बेखः पुखु	१०	५६०७
६.	क्वाठण्डौ पुखु	१०	१०५००
७.	यातु बहारे पुखु	७	३७५००
८.	ग्वंग पुखु	१०	२४००
९.	भोला पुखु	६	६०००
१०.	नाग पुखु	६	६०४८
११.	अँचा पुखु	६	३७२४
१२.	खँचा पुखु	८	६००४
१३.	हाद पुखु		१६००
१४.	गलसी पुखु	५	१५००
१५.	यालाछें च्यासी पुखु	६	५४८७
१६.	व्यासी	२	१३६५
१७.	व्यासौ	२	६४०
१८.	लैको पुखु	४	१२००
१९.	कुमारी पुखु	५	३३००
२०.	ख्योः पुखु	५	११७५
२१.	दुइंचा पुखु	४	१६००
२२.	मंगलाछे पुखु	४	८००
२३.	भण्डाःपुखु	३	८०००
२४.	देगमना पुखु	४	११५६
२५.	मंगलतिर्थ पुखु	४	२०००
२६.	इन्द्रायणी पुखु	३	३६००
२७.	इन्द्रायणी पुखु	३	१२२५
२८.	व्यासी पुखु	२	२२५
२९.	कालदह पुखु	१	२८९
३०.	मचाफोंग पुखु	२	
३१.	तेखाची पुखु	३	६५८०

३२.	नः पुखु	१	
३३.	तः पुखु	१	१४२९२६
३४.	भाजुया पुखु	१	१६८८२०
३५.	रानी पुखु	१	

१.९ जिल्लाको हावापानीको अवस्था

यस जिल्लाको धेरैजसो भागमा समशीतोष्ण प्रकारको हावापानी पाइन्छ। गर्मी महिनामा यस जिल्लामा सरदर वार्षिक वर्षा ७८.३२ मि.मि. रहेको छ भने अधिकतम तापक्रम सरदर ३५ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम तापक्रम सरदर माइनस २ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्दछ।

१.१० जिल्लाको भूउपयोग

यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफलमध्ये ८० प्रतिशत खेतीका लागि उपयुक्त ठहरिएको र बाँकी जमिन नदीनाला, भीरपाखा आदिले ढाकिएको भएता पनि हालै स्थानीय तहहरुले गरेको वर्गीकरण अनुसार यस जिल्लामा बढ्दो बस्ती विकास र शहरीकरणका कारण खेतियोग्य जमिन घट्दो क्रममा रहेको छ। त्यसैले सबै तहका सरकारहरुले यसतर्फ गम्भीर भएर सोच्न आवश्यक देखिएको छ।

यो जिल्ला काठमाडौ उपत्यकाभित्र अवस्थित तरकारीको लागि प्रख्यात रहेको छ।

१.११ वनजंगल

यस जिल्लामा कूल भूभागको करीव १७.५% अर्थात २०८२.८७ हेक्टर वन क्षेत्र छ। ५८ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई हस्तान्तरण भइसकेको छ। प्रमुख गैरकाष्ठ वन पैदावरका रूपमा सुगन्धवाल, सुनाखरीहरू, टिमुर, गुर्जो, लाइकोपोडियम, धसिंगरे, निगालो लगायत छन्। भक्तपुरमा सामुदायिक वन १७४०.४७ हेक्टर (८३.५६ प्रतिशत), सरकारद्वारा व्यवस्थित वन ५७.४१ हेक्टर (२.७५प्रतिशत), कबुलियती वन २७.६३, १.३२ प्रतिशत, धार्मिक वन ८.९१ हेक्टर (०.४३), निजी वन ३.२८ हेक्टर (०.१६), अन्य वन क्षेत्र राष्ट्रिय प्राणी उद्यान क्षेत्र २४५.१७ हेक्टर (११.७७ प्रतिशत) छन्। काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुर र आसापसको जिल्लामा लिंगो उठाउने जात्रालाई आवश्यक रूख चित्तपोलको जंगलबाट काटिन्छ।

१.१२ विपद् सम्वद्ध मार्गदर्शक ऐन, कानून नीति/रणनीति तथा कार्यविधिहरु

१.१२.१ नेपालको संविधान

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्धारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आंकाक्षा पूरा गर्न जारी भएको संविधान, २०७२ ले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यका रुपमा परिभाषित गर्नुका साथै राज्य सञ्चालनका लागि तीन तहको संरचना व्यवस्था गरी प्रत्येक तहको कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरेको छ। संविधानको अनुसूची-७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्को पूर्वतयारी, उद्धार, राहत र पुनलार्भको अधिकार

संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीको रुपमा रहेको छ। अनुसूची-८ मा विपद् व्यवस्थापनको कार्य स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयमा रुपमा समावेश गरिएको छ भन्ने धारा ५१ राज्यको नीतिहरुको खण्ड ज प्राकृतिक स्रोत संरक्षण, सम्वर्दन तथा उपभोग सम्बन्धी नीति अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्नुपूर्व सूचना, उद्धार एवम् पुनर्स्थापना गर्न भनी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कार्यलाई उच्च प्राथमिकता राखेको छ।

१.१२.२ संक्रामक रोग ऐन, २०२०

नेपाल वा नेपालभित्र कुनै पनि स्थानमा कुनै संक्रामक रोग फैलिएको वा फैलिने सम्भावना देखिएमा त्यस्तो रोगले उग्ररुप लिन नपाउने गरी रोगको निर्मूल गर्न यस ऐन जारी गरिएको छ।

१.१२.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्, कार्यकारी समिति, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार समेत तोकेको छ।

१.१२.४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ (ग) ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारभित्र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सबै चरणका कार्यहरु समावेश गरेको छ। यस ऐनले राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमन सम्बन्धी कार्यहरुका साथै सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्याङ्कन कार्यलाई समेत गाउँपालिका र नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारभित्र समेटेको छ।

१.१२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन, २०७५)

यो मार्ग दर्शनले प्रदेश, जिल्ला , नगरपालिका र गाउँपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको खाका बमोजिम तर्जुमा प्रक्रियामा संलग्न सरकारी निकायहरु, रेडक्रस अभियानका अङ्गहरु, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु र राष्ट्र संघीय निकायहरुलाई आवश्यक दिशानिर्देश गर्दछ।

१.१२.६ राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन, २०७५)

यो कार्य ढाँचाले विपद् पूर्वतयारी र विपद् पछिको खोज, उद्धार र राहतको कामलाई व्यवस्थित तुल्याउन, जिम्मेवारीको बाडफाँड गर्ने र समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ। यस अन्तर्गत प्रतिकार्यका लागि अन्तराष्ट्रिय सहयोग अपिल गर्ने प्रक्रिया र त्यसको जिम्मेवारी , त्यसका लागि ध्यान दिनुपर्ने पक्ष, अन्तरार्ष्ट्रिय सहायताको समन्वयका कुराहरुलाई पनि उक्त कार्य ढाँचाले व्यवस्थित गरेको छ।उक्त ढाँचाले आपत्कालीन समयमा निकायगत समन्वयका लागि विषय क्षेत्रगत समूहको प्रावधान, विपद् सूचना संकलन र प्रभावको संयन्त्र र त्यसको परिचालनको पक्षमा पनि

स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ। विपद् पछिका विभिन्न समय अवधिको प्राथमिकतायुक्त कामको पहिचान गर्दै विपद् पछिको गर्नुपर्ने कामको पहिचान र जिम्मेवारीको विभाजन पनि गरेको छ।

१.१२.७ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५

नेपाल सरकारको विद्यमान विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा नयाँ जोखिम प्रभावकारी रोकथाम गरी विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, अनुकुलित तथा उत्थानशील राष्ट्र निर्माण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (सन् २०१८-२०३०), २०७५ तयार गरी लागू गरेको छ। यसले विपद् जोखिम व्यवस्थापनको क्षेत्रमा जोखिम न्यूनीकरण केन्द्रीत वृहत्तर अवधारणालाई प्रोत्साहन गर्नुका साथै जोखिम न्यूनीकरणका लागि सबै सरोकारवाला निकायहरुको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरेको छ।

१.१२.८ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०८१

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो नियमावली तयार गरेको छ। नियमावलीमा कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय तथा बैठक र काम, कर्तव्य र अधिकार स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानको दायित्व, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष, सम्पत्ति प्राप्त गर्ने, सम्मान तथा पुरस्कार दिन सकिने, मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने र वार्षिक प्रतिवेदन दिन व्यवस्था रहेको छ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद- दुई

२.१. क. समष्टिगत उद्देश्य

जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य क्षमताको अभिवृद्धि गर्दै विपद् पूर्व, विपद्को समय र विपद् पश्चात तीनै चरणहरुमा जिल्लास्थित सबै निकायहरुबीच समन्वयात्मक ढङ्गबाट प्रभावितहरुका आपत्कालीन आवश्यकताहरु, पुर्नलाभ र पुर्नर्स्थापनाको लागि विना भेदभाव न्यायोचित यथाशक्य शीघ्र समयमा नै प्रभावकारी उपायहरुको सुनिश्चितता गर्नु नै प्रस्तुत योजनाको समष्टिगत उद्देश्य रहेको छ।

२.१.ख. निर्दिष्ट उद्देश्यहरु

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३/८४ को निर्दिशष्ट उदेश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन्

१. जिल्लाका सङ्कटासन्न क्षेत्रहरु तथा समुदायहरुको पहिचान गर्ने
२. मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरु पहिचान गरी स्रोत, साधन एवम् सामुदायिक क्षमताको नक्साङ्कन गर्ने
३. विषयगत क्षेत्रहरुको छुट्टा-छुट्टै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी प्रतिकार्यलाई सहज, सरल र प्रभावकारी बनाउने
४. योजनावद्ध ढङ्गबाट प्रकोप प्रभावितलाई तत्काल खोज, उद्धार तथा आपत्कालीन राहत उपलब्ध गराउने
५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य मा सम्बद्ध सबै पक्षहरुको समन्वयमा प्रभावकारी संयन्त्रको निर्माण गर्ने
६. प्रतिकार्यको अवस्थामा अप्रत्यक्ष हुन आउने खाडलहरुको (Gaps) पहिचान गरी उचित समयमा सम्वोधन गर्ने
७. पूर्व सूचना/चेतावनी प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाई क्षति न्यूनीकरण गर्ने

साथै जिल्ला तहमा विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यका लागि निम्न उल्लेखित बुँदाहरु कार्यान्वयनमा ल्याउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले भूमिका निर्वाह गर्ने

क. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्न पूर्वतयारी बारेमा अन्तरक्रिया गर्ने
ख. राजनैतिक दलका पदाधिकारी तथा नागरिक समाजका सदस्यबीच विपद् पूर्वतयारीका बारेमा छलफल गर्ने
ग. जोखिम न्यूनीकरण गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमको तयारी तथा स्थापित संयन्त्र मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने
घ. खाद्य, गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीको भण्डारण गर्ने
ङ. प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रभित्र र बाहिर समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने

२.२ योजनानाबाट अपेक्षित नतिजा र परिणाम

- मानवीय सहायताका क्षेत्रमा कार्य गर्ने राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्थाहरुको पहिचान तथा स्रोत साधनको आंकलन हुनेछ
- विपद्कालमा विषयगत क्षेत्रहरु आ-आफ्ना ठोस कार्ययोजना अनुसार स्वतः सक्रिय हुनेछन्
- आपत्कालीन राहत सेवा उचित समयमा प्रभावकारी ढङ्गबाट वितरण हुनेछ
- जोखिम न्यूनीकरणका क्षेत्रमा कार्य गर्ने सरोकारवालाहरुसँग संयन्त्र निर्माण भई प्रतिकार्य सरल र सहज हुनेछ

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद- तीन

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य

३.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता र महत्व

कमजोर भूवनोट, मौसम परिवर्तनले दोहोरिइरहने घटनाहरू, प्राकृतिक स्रोतको अत्यधिक दोहन, अव्यवस्थित बसोबास, तीव्र जनसंख्या बृद्धि, वनजङ्गल माथिको अत्यधिक निर्भरता, अव्यवस्थित संरचनात्मक विकास (ग्रामीण सडकहरू तथा पूर्वाधारहरू), सम्भावित विपद् सामना गर्ने क्षमता (Coping capacity) को कमी तथा जोखिमका साथै प्रकोप प्रभाव जनचेतनाको कमी जस्ता कारणहरूले नेपाल प्राकृतिक विपद्को दृष्टिले उच्च जोखिममा रहेको छ। यसको अतिरिक्त नेपाल भूकम्पीय प्रभावका दृष्टिमा समेत जोखिमपूर्ण अवस्थामा छ। सङ्कटासन्नता र जोखिमका सम्बन्धमा यु.एन.डी.पी.बाट सन् २००४ मा गरिएको एक अध्ययन अनुसार भूकम्पको सापेक्षिक सङ्कटासन्नता (Vulnerability) का दृष्टिबाट नेपाल संसारका बढी जोखिममा रहेका देशहरूमध्ये एघारौं स्थानमा रहेको छ भने विश्व बैङ्कको सन् २००५ को प्रतिवेदनले नेपाललाई प्राकृतिक विपद्का लागि उच्च जोखिमयुक्त मुलुकमा बर्गीकरण गरेको छ।

यस परिप्रेक्ष्यमा नेपाल सरकारका विभिन्न तहहरू र केन्द्रदेखि समुदायस्तरसम्म विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा अनेकौ प्रयासहरू हुनु जरूरी छ। विगतका अनुभवहरू तथा विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा विकसित नवीन नीति र अवधारणाहरूको अंगीकार गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने अपरिहार्य आवश्यकता रहेको महसुस गरिएको छ। विपद्जन्य क्षतिलाई सक्दो न्यूनीकरण गर्न विपद् पूर्वतयारी एउटा महत्वपूर्ण क्रियाकलाप हो। जोखिमका सम्भावनाहरुलाई मध्यनजर गर्दै नेपाल सरकारले प्रकोपका प्रभावहरूलाई न्यून गर्ने उद्देश्यलाई आफ्नो प्रमुख प्राथमिकताको रुपमा अघि सारेको छ र सोही अनुरूप योजना तर्जुमा गर्ने तथा विद्यमान योजनाहरूलाई अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ। यसै परिप्रेक्ष्यमा विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी/गैर सरकारी निकायहरू, रेडक्रस, आदि निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने रणनीति विगतदेखि नै अवलम्बन गरिँदै आएको छ।

विपद् व्यवस्थापनका खासगरी तीनवटा चरण हुन्छन्। पहिलो चरणमा प्रकोप अघि गरिने पूर्वतयारी र न्यूनीकरणका कार्यहरू पर्दछन् भने दोश्रो चरणमा विपद्पछिको तत्काल उद्धार तथा राहत कार्यक्रमहरु पर्दछन्। र, दीर्घकालीन पुर्नस्थापन, पुनर्निमाण र पुनर्लाभका कार्यहरू तेस्रो चरणका कार्यहरु अन्तर्गत पर्दछन्। विपद्को क्षेत्रमा काम गर्न भक्तपुर जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, राजनीतिक दलहरु र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायतका विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू क्रियाशील छन्। यी सबै सरकारी/गैरसरकारी संघसंस्थाको समन्वयपूर्ण लगाव, सत्प्रयास र क्रियाशीलताले विपद् न्यूनीकरण, राहत तथा उद्धारका क्षेत्रमा अहम् भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ। विपद्पश्चात् विभिन्न संघसंस्थाहरूले आआफ्नै तरिकाले काम गर्नु भन्दा एकापसमा समन्वय र हातेमालो गरी उपलब्ध जनशक्ति, आर्थिक/भौतिक स्रोतसाधनलाई परिचालन गर्दै विपद्को क्षेत्रमा योजनाबद्ध रूपमा लगानी गरेमा विपद्को कारणले वर्षेनी हुने धनजनको क्षतिलाई कम गर्न टेवा पुग्ने कुरामा कसैको दुईमत नहोला। यसै सन्दर्भमा, सम्भाव्य मनसूनजन्य विपद्का समयमा जिल्लास्थित सबै सरोकारवालाहरुको भूमिका विभाजन **(Division of works and responsibilities)** र निक्यौंल गर्ने गरी यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३

तयार पारिएको छ। यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सबै सरोकारवालाहरुको सदाकै सक्रिय सहभागिता र सहयोग रहने विश्वास गरिएको छ।

३.२. कार्ययोजनाको उद्देश्य

- विपद् पूर्व, विपद्को समय र विपद्पछि गर्नुपर्ने कार्यहरूको लेखाजोखा गरी पूर्वतयारी गर्ने
- विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने
- विभिन्न सघंसस्थाहरूलाई कार्यजिम्मेवारी बाँडफाँड गर्नुको साथै उनीहरुबाट सम्पादित कार्यप्रगतिको समीक्षा गर्ने
- विभिन्न निकाय/संघसंस्थाहरूबीच समन्वय गरी कार्यक्रमलाई एकीकृत तथा एकद्वार प्रणालीमा कार्यान्वयन गर्ने
- कार्ययोजना प्रकाशन गरी सम्बन्धित निकायहरूलाई जानकारी तथा जिम्मेवारी हस्तान्तरण गर्ने।

३.३ भक्तपुरमा विपद् र सोको व्यवस्थापन

भक्तपुर जिल्लाको विपद्को सन्दर्भमा कुरा गर्दा, मानवीय र प्राकृतिक जोखिममा परेका नेपालका मुख्य जिल्लाहरुमध्ये भक्तपुर पनि एक हो। यस जिल्लामा मुख्य गरी भूकम्प, बाढी/पहिरो, आगलागी लगायतका प्राकृतिक विपद् एवम् सवारी दुर्घटना तथा विभिन्न महामारी लगायतका गैर प्राकृतिक विपद्का घटनाहरुको उच्च जोखिम छ। जिल्लाको भू-बनोटलाई हेर्दा उत्तर-पूर्वी भागमा तुलनात्मक रुमा बढी चिसो हुने र अन्य स्थानमा मौसम सामान्य खालको रहन्छ। जिल्लाको अधिकांश भाग समथर रहे पनि केही भाग उचाईमा समेत रहेको हुनाले पहिरोको सम्भावना पनि त्यत्तिकै रहने गर्दछ । विभिन्न नदी खोलाहरुका साथै अव्यवस्थित शहरीकरणका कारण यस जिल्लामा बाढी र डुबानजन्य विपद्का घटनाहरु धेरै हुने गरेको पाइन्छ। काठमाडौं उपत्यका भूकम्पीय हिसाबले उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्र रहेकोमा पुराना तथा जीर्ण घर/बस्ती र संरचनाले युक्त भक्तपुर जिल्ला पनि भूकम्पको दृष्टिकोणबाट उच्च संवेदनशील क्षेत्रको रुपमा मानिन्छ। अर्कोतिर, तीव्र जनसंख्या बृद्धि, बसाइसराई, पुरातन कृषि पेशाका कारण जमिनमाथि बढ्दै गइरहेको चापले पनि विपद्जन्य जोखिमहरु बढाइरहेको पाइन्छ।

विगतमा यस जिल्लाका चारवटै स्थानीय तहहरुमा आगलागी, खडेरी, बाढी, पहिरो तथा हिमपात, महामारीको विपद् आदि समय-समयमा फैलिइरहेको पाइन्छ। यसरी घट्ने विपद्को समयमा प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई आवश्यक पर्ने सहयोग जति छिटो, छरितो र सहज रुपमा उपलब्ध गराउन सकियो त्यति नै प्रभावकारी हुन्छ। जसले गर्दा थप क्षति हुनबाट बचाउन सकिने मात्र होइन जनताले आफ्नो पीडामा मल्हमपट्टी लगाउन सरकार र अन्य सरोकारवाला संस्थाहरु रहेको महसूस समेत गर्दछन्।

३.४. भक्तपुर जिल्लामा हुनसक्ने मुख्य मुख्य विपद्का घटनाहरू

३.४.१ भूकम्प (Earthquake)

विगतमा वि.सं. १९९०, २०४५ र २०७२ सालको भूकम्पमा भक्तपुर जिल्लामा निकै नै ठूलो जनधनको क्षति भएको थियो।

३.४.२ बाढी (Floods) / पहिरो (Landslide)

भक्तपुर जिल्लामा बग्ने मनोहरा, हनुमन्ते नदी र सोका सहायक खोलाहरुका मनसुनको समयमा खोलाको सतह बढ्न गई बस्तीमा पानी पसी डुवान हुने प्रमुख समस्या रहदै आएको छ । यसैगरी भिरालो जमीनयुक्त भूभाग धेरै भएको

हुँदा वर्षातको समयमा धेरै पानी पर्दा नदीनालाहरूमा साविकको भन्दा बढी मात्रामा पानी को बहाव तीव्र रूपमा आउनुका अलावा कमजोर जमिन पानीले गल्न गई पहिरो आउँछ। यस जिल्लाको विशेषगरी उत्तरी क्षेत्रका भिरालो जग्गामा भूक्षय भई पहिरो जाने र क्षति हुने विगतको इतिहासले बताउँछ।

३.४.३. आगलागी (Fire)

भक्तपुर धेरै पुरानो ऐतिहासिक शहर भएको र यहाँका घरहरु अत्यन्त पुराना रहेका र घनाबस्ती रहेकाले आगलागीका दृष्टिले उपत्यकाका अन्य जिल्लाको तुलनामा भक्तपुर संवेदनशील मानिन्छ। यस जिल्लाका प्रायः घरहरू पुराना, कच्ची, खर वा फुसको छाना हुनु, घना बस्ती र सानातिना जङ्गल समेत धेरै भएको कारण खास गरी गर्मीयाममा तुलनात्मक रुपमा बढी र अन्य महिनामा छिटपुट रूपमा आगलागीका घटनाहरू भइरहन्छन्। यसबाट हरेक वर्ष उल्लेख्य मात्रामा धनजनको क्षति भई जीवन अस्तव्यस्त हुनुको साथै विपद् व्यवस्थापनमा गम्भीर चुनौती थोपर्ने गरेको पाइन्छ।

३.४.४.महामारी (Epidemic)

धेरै व्यक्तिहरूलाई एकै समयमा एकै किसिमको रोग लाग्ने प्रकोपलाई महामारी भनिन्छ। यस अन्तर्गत झाडापखाला, हैजा, रूघा, न्यूमोनिया, डेगुं, बर्डफ्लु जस्ता रोगहरू पर्दछन्। खास गरी वर्षा याममा फोहोर खानेपानी र जनचेतनाको अभाव जस्ता कारणले गर्दा यस्ता रोगहरू यस जिल्लामा समेत फैलिएको देखिन्छ।

३.४.५. खडेरी र अनिकाल (Drought & Famine)

यस जिल्लाको अधिकांश भूभागमा सिंचाइको कमी भएको र सानो तथा जनजनत्व धेरै भएको जिल्ला भएको कारणले पटकपटक यस जिल्लाले खडेरी तथा अनिकालको समस्या सामना गर्नुपरेको अवस्था छ। यसका अलावा कृषियोग्य जमिनको ह्रास हुनु, काम गर्न सक्ने युवाहरु विदेश पलायन हुनु र कृषि योग्य जमिनको बढ्दो खण्डिकरणको कारण कृषि योग्य उत्पादनमा ह्रास आई भविष्यमा समेत भयानक अनिकालको समस्या हुने सम्भावनालाई नकार्न सकिंदैन।

३.४.६ आँधीवेहरी/हावाहुरी (Storm)

फागनुदेखि बैशाखको समयमा भक्तपुरमा समेत निकै ठूलो आँधीबेहरी चली धेरै मानिसहरू घरवारविहीन भई ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको पाइन्छ। खासगरी हालका दिनमा ठूलो हावाहुरी चल्दा बिजुलीका पोलहरु ढल्ने र तारहरु चुँडिने गर्नाले ठूलो क्षति हुने सम्भावना पनि त्यत्तिकै हुन्छ।

३.४.७ चटयाङ्ग (Thunderbolt)

भक्तपुर जिल्लामा वर्षायाममा चट्याङ्गबाट पनि जनधनको क्षति भइरहेको र हुने गरेको पाइन्छ। हालका दिनमा चटयाङ्गबाट धेरै जनधनको क्षति समेत भएको पाइएको छ।

३.४.८ अन्य (Other)

यस जिल्लामा यदाकदा हुने हवाई दुर्घटना तथा प्रायशः भइरहने सडक दुर्घटनाले पनि समय समयमा विपद्को अवस्था सिर्जना गरिरहेका हुन्छन्। त्यस्तै वर्तमान अवस्थामा जलवायु परिवर्तनको कारण विभिन्न समस्याहरू उत्पन्न हुने गरेका छन् भने जंगलको विनाश तथा लामो खडेरीका कारण पानीका मुहान सुक्ने र खानेपानीको अभाव हुने समस्या बढ्दै गइरहेको छ। यसका साथै इटाभट्टा, पुराना सवारी साधन र फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन हुन नसकेको कारणले वातावरणीय प्रदूषण हुँदा विभिन्न किसिमका घटना तथा रोगहरूबाट मानिसहरू पीडित भइरहेको अवस्था छ। जंगली

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विषादीयुक्त च्याउ खानाले समेत मानवीय क्षति पुगेको देखिन्छ। पछिल्लो समयमा भिरालो जमिनमा जग्गा प्लटिङ्ग गरी बिक्रि वितरण गर्ने समस्याका कारण गाउँबस्तीमा माटोको लेदो र बाढी पस्न गई त्यसबाट सिर्जित विपद्जन्य गतिविधिहरु पनि चुनौतिको रुपमा थपिएका छन्। माटोको ढिस्कोबाट जथाभावी माटो र वालुवा उत्खनन् गर्दा यसबाट ठूला-ठूला खाल्डो परी पानीमा डुवेर मानवीइ क्षति हुने एवम् घरबस्ती समेत जोखिमयुक्त हुने समस्या सिर्जित हुदै गएको छ।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद-४

परिस्थितिको पूर्वानुमान तथा योजना तर्जुमा

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

४.१. विपद्को अवस्था र भावी योजना

जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी एवम् गैरसरकारी निकायहरुबीच विभिन्न समयमा भएका औपचारिक तथा अनौपाचारिक छलफल पश्चात् जिल्लामा हालसम्म दैखिर्दै आएका प्रकोपहरु मध्ये बाढी, आगलागी, महामारी र झाडापखाला आदि परिस्थितिलाई मध्यनजर गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भक्तपुरको आयोजनामा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन गरिएको छ। योजना निर्माण प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी र गैरसरकारी संघ संस्था, सुरक्षा निकाय, राजनीतिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, समुदायका प्रतिनिधिहरु र पत्रकारहरको प्रत्यक्ष सहभागीतामा विभिन्न चरणहरु पूरा गरी एकीकृत तथा सामुदायिक रुपमा सम्पन्न गरिएको छ।

४.२ सम्भावित विपद्को अवस्था र पूर्वानुमान

- बाढीले बगाउने, मानिसको मृत्यु हुन सक्ने, चोटपटक लाग्न सक्ने, घाइते हुन सक्ने।
- उच्च जोखिमका रहेका (नदी आसपासका) नदी किनारका बस्तीमा बाढीबाट कटान भई घर खेत बगेर विस्थापित हुने।
- नदि कटानका साथै डुवान हुँदा मानवीय क्षति हुन सक्ने र बाढी पश्चात महामारीजन्य रोगहरु जस्तै झाडापखाला, टाईफाइड, हैजा, डेंगु, भाईरल फिबर आदि फैलिन सक्ने अवस्था।
- खेती वाली, अन्न तथा भण्डारण गरिएको वीउ नष्ट भई अर्को वाली उत्पादनमा वीउको अभाव, लगानीका लागि पूँजीको अभाव भई खाद्य संकट हुन सक्ने। भुमिहीन, साना कृषक र विपन्न समुदाय बढी प्रभावित हुन सक्ने।
- उर्वरा जमिन कटानीबाट अनुत्पादक हुन सक्ने। पशु, चौपाया र ग्रामीण जिविकोपार्जनमा नोक्सानी हुन सक्ने।
- बाढीबाट शहरी तथा ग्रामीण पुर्वाधार संरचना भत्कीन गई तत्कालिन सेवाबाट समुदाय बञ्चित हुन सक्ने। आवातजावत अवरुद्ध हुने, सञ्चार, पुल, सिचांई र खानेपानी सरसफाई आदि पूर्वाधारका अवस्था विग्रन सक्ने।
- मूख्य सडक, बाटा, पुल क्षति भई आवातजवत गर्न नसक्नु र संरचनामा समेत विच्छेदन हुनसक्ने।
- स्थानीय स्तरबाट पुर्वतयारीका कार्य हुन नसक्नु र सुरक्षित आश्रयस्थलको अभाव हुन सक्ने।
- बाढिका समयमा जिल्लाको टोली प्रभावित स्थानमा पुग्न ढिलाई हुन सक्ने।
- महिला, बृद्ध, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, विपन्न उपेक्षीत, गरीव, भूमिहीन परिवार असरवाट बढी प्रभावित हुनसक्ने।
- जलवायु परिवर्तनले श्रृजित विपद्हरु वारे स्थानीय तह, समुदायलाई जानकारी र चेतनाको कमी हुन सक्ने।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समित र सरकारी, स्थानीय तहहरुसँग पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र मानवीय सहायताको लागि पर्याप्त श्रोत र साधन अभाव हुन सक्ने।
- स्थानीय स्तरमा पर्याप्त पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र मानवीय सहायताको लागि पर्याप्त श्रोत, साधन, क्षमता र ज्ञानको अभाव।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

४.३. विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूचीः-

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र	जिल्ला अगुवा संस्था	सहयोगी संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर सयोजक-सह-सयोगजक र सहयोगी संस्था
१	खोज तथा उद्धार बन्दोबस्ती	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	नगरपालिकाहरु, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, जनस्वास्थ्य कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, पशु सेवा कार्यालय, कृषि विकास कार्यालय, जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन, नेपाल टेलिकम, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पत्रकार महासंघ, जिल्ला हुलाक कार्यालय, राजनैति दलहरु	प्र.जि.अ./ स.प्र.जि.अ.	बिनोद कुमार खड्का (९८५१२१७७७७) सुरेश आचार्य (९८५११४३३८५) प्रमुख सेनानी श्री निरज प्रताप ज.ब.रा. (९८५४०३९९९६) प्र.उ. सुर्य कुमार खडका (९८५१२१५५५५) स.प्र.उ. श्री बासुदेव महत (९८५१२७२०३४) उप.अ. नि. हेमन्त कार्की (९८५११७४५४६)
२	पूर्वाधार (सडक, सिंचाई, विद्युत, टेलिफोन)	सडक डिभिजन कार्यालय	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन, सूर्यविनायक-धुलिखेल सडक आयोजना	सडक डिभिजन प्रमुख	का.प्र.सुमन योगेस (९८५१४००२७९)

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३	आवास, शिविर समन्वय र शिविर व्यवस्थापन	जिल्ला आयुक्तको कार्यालय	पूर्वाधार विकास कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघ,	कार्यालय प्रमुख	जिल्ला आयुक्त सफल श्रेष्ठ (९८५१३३१८०४)
४	स्वास्थ्य, पोषण,	जनस्वास्थ्य कार्यालय	नगरपालिका, रेडक्रस सोसाइटी, भक्तपुर अस्पताल, गैर सरकारी संस्थाहरु	जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख	जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख अन्जना खड्का (९८४२६९०९०८)
५	शिक्षा	नगरपालिकाहरु,	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्र.प्र.अ.श्री वसन्त भट्टराई (9851275111) प्र.प्र.अ.श्री भोजराज घिमिरे (9851274111) प्र.प्र.अ.श्री युवराज आचार्य (9851277111) प्र.प्र.अ.श्री मोहन कुमार श्रेष्ठ (9851191068)
६	सामाजिक संरक्षण	स्थानीय तहहरु	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, नगरपालिकाहरु, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल र गैर सरकारी संस्था महासंघ	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्र.प्र.अ.श्री वसन्त भट्टराई (9851275111) प्र.प्र.अ.श्री भोजराज घिमिरे (9851274111) प्र.प्र.अ.श्री युवराज आचार्य (9851277111) प्र.प्र.अ.श्री मोहन कुमार श्रेष्ठ (९८५११९१०६८)
७	कृषि पशुपन्छी तथा खाद्य सुरक्षा	स्थानीय तहहरु	पशु सेवा कार्यालय, नगरपालिकाहरु, डिभिजन वन कार्यालय, राष्ट्रिय प्राणी उद्यान, घरेलु तथा वाणिज्य कार्यालय	पशु विकास कार्यालय प्रमुख	निर्मला कडेल (९८४४४०८६१)

८	बजार अनुगमन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	घरेलु तथा वाणिज्य कार्यालय, नगरपालिका, उद्योग वाणिज्य संघ, आन्तरिक राजश्व कार्यालय, नेपाल प्रहरी, पत्राकार महासंघ, उपभोक्ता हित संघ/संगठनहरु	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	सुरेश आचार्य (९८५११४३३८५)
९	वातावरण संरक्षण	डिभिजन वन कार्यालय	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरु, स्थानीय तहहरु, वातावरण सम्बन्धी गैर सरकारी संस्थाहरु	डिभिजन वन प्रमुख	श्रद्धा सिग्देल (9846342268)
१०	सूचना तथा समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला हुलाक कार्यालय, पत्राकार महासंघ, सरकारी कार्यालयका सूचना अधिकारीहरु	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	सुरेश आचार्य (९८५११४३३८५) सुन्दर सिल्पकार (९८४१७९५५८४)
११	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय	नगरपालिकाहरु, उपत्यका खानेपानी लिमिटेड, गैरसरकारी संस्थाहरु, रेडक्रस सोसाइटी, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं.५	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालयको कार्यालय प्रमुख	पुर्ण प्रसाद उपाध्याय (9855019512)

विषयगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

१.१ खोज तथा उद्धार बन्दोबस्ती

खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

सि.नं.	नाम	संस्था	पद	सम्पर्क नं.
१	बिनोद कुमार खड्का	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५१२१७७७७

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२	सुरेश आचार्य	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स.प्र.जि.अ.	९८५११४३३८५
३	निरज प्रताव ज.व.रा.	रणशेर गण	प्रमुख सेनानी	९८५४०३९९९६
४	सुर्य बहादुर खड्का	जिल्ला प्रहरी परिसर	प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२१५५५५
५	बासुदेव महत	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२७२०३४
६	हेमन्त कार्की	रा.अ.जिल्ला कार्यालय	उप अनुसन्धान निर्देशक	९८५११७४५४६
७	विशकसेन ढकाल	जिल्ला समन्वय समितिको का.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५१२७६२२२
८	वसन्त भट्टाराई	भक्तपुर नगरपालिकाको कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२७५१११
९	भोज राज घिमिरे	मध्पुर ठिमी नगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२७४१११
१०	मोहन कुमार श्रेष्ठ	चाँगुनारायण नगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५११९१०६८
११	युवराज आचार्य	सूर्यविनायकनगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२७७१११
१२	कैलास दाहाल	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	९८५११२६०५५
१३	सरिता देवी शर्मा	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाई	इकाई प्रमुख	९८५१३५९५४९
१४	मनोज थापा क्षेत्री	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख	९८५१११०९८२
१५	अनिल कुमार केशरी	खानेपानी तथा सरसफाई डि .५.	डिभिजन प्रमुख	९८५११२७२३६
१६	सुमन योगेस	सडक डिभिजन भक्तपुर	डिभिजन प्रमुख	९८५१४००२७९
१७	सफल श्रेष्ठ	जिल्ला आयुक्तको कार्यालय	जिल्ला आयुक्त	९८५१३३१८०४
१८	अन्जना खड्का	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५११०५६१०
१९	श्रद्धा सिग्देल	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजन वन अधिकृत	९८४६३४२२६८
२०	पुर्ण प्रसाद उपाध्याय	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय	आयोजना प्रमुख	९८५५०१९५१२
२१	ज्ञाननाथ सापकोटा	नेपाल टेलिकम भक्तपुर	कार्यालय प्रमुख	९८५२०२४८८८

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२२	विनोद यादव	नेपाल टेलिकम ठिमी	कार्यालय प्रमुख	९८५१३५८५५५
२३	रामु श्रेष्ठ	नेपाल विद्युत प्राधिकरण भक्तपुर	कार्यालय प्रमुख	९८५१२७३७१४
२४	जयानन्द झा	नेपाल विद्युत प्राधिकरण ठिमी	शाखा प्रबन्धक	९८५१२७३७१५
२५	डा.त्रिभुवन चन्द्र झा	भक्तपुर अस्पताल	मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट	९८५११८५६३६

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

सि.नं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधि
१	आवश्यक पर्ने जनशक्ति छनौट तथा व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तहहरु	सबै सरोकारवालाहरु	सधैं तयारी अवस्थामा रहने
२	प्रभावित हुने स्थानबाट उपलब्ध हुने स्रोत साधन (जनशक्ति समेत) को पहिचान	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानी तहहरु	सरकारी निकाय र गैर सरकारी निकायहरु	निरन्तर
३	पूर्व तयारी तालिम र सचेतना कार्यक्रम	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तहहरु, विपद्को क्षेत्रका क्रियाशील संघ संस्थाहरु	निरन्तर
४	आवश्यक राहत तथा उद्धार सामग्रीहरुको क्षेत्रगत व्यवस्थापन एवम् भण्डारण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तहहरु, विपद्को क्षेत्रका क्रियाशील संघ संस्थाहरु	निरन्तर
५	खोज तथा उद्धारको समयमा सूचना सञ्जालको व्यवस्था	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, स्थानीय तह	सबै सरोकारवालाहरु	नियमित रुपमा

६	सुरक्षित स्थान (आश्रय स्थल) को पहिचान तथा एकीन गर्ने	स्थानीय तहहरु	सबै सरोकारवालाहरु	नियमित रुपमा
७	अपराध नियन्त्रण ता सरक्षा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम र अनुसन्धान कर्ताको तयारी	नेपाल प्रहरी	सबै सरोकारवालाहरु	नियमित रुपमा
८	सम्भावित क्षेत्रहरुमा आम नागरिकलाई सचेतना कार्यक्रममा सहभागी गराइ सचेत र पूर्व अभ्यास गराउने	स्थानीय तहहरु	सबै सरोकारवालाहरु	नियमित रुपमा
९	पूर्व सूचनाको व्यवस्था र समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सबै सरोकारवालाहरु	आवश्यकता अनुसार

१.२. पूर्वाधार (सडक, सिंचाई, विद्युत, टेलिफोन)

<u>सडक उपकरण तैनाथ कार्य योजना</u>

क्र. सं.	राजमार्ग को नाम	सम्भावित पहिरो जोखिम स्थलहरु	सो पहिरो हटाउन राखिएका उपकरण तया अन्य सामाग्री हरु	उपकरण रहने स्थान	चालकको नाम र मोबाइल नं.	साइट हेर्ने मुख्य जिम्मेवार व्यक्तिको नाम र मोबाइल नं .	जिल्ला
१	अरनिको राजमार्ग	मनोहरा पुल-सूर्यविनायक खण्ड(NH-34)	जेही वि एक्साभेटर-१. टिपर -१	सडक डिभिजन भक्तपुर	सुमन श्रेष्ठ ९८५११६[illegible]४ कदार [illegible] ९७६१२६९.३३९	ई.दिपक याकामी ९८५११४९८६८/सब-ई. नविन अधिकारी -९८५२२७२४०८/सब-ई. प्रकाश अधिकारी-९८४१५१८६२९	भक्तपुर

नेपाल टेलिकम सञ्चारसँग सम्बन्धित

सि.नं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	समयावधि

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

१	जेनेरेटर तथा जेनेरेटरको लागि आवश्यक इन्धनको व्यवस्थापन गर्ने	नेपाल टेलिकम	निरन्तर
२	आवश्यक स्रोत साधनहरु जस्तै कुचल पोलहरुको व्यवस्थापन गर्ने	नेपाल टेलिकम	निरन्तर
३	आवश्यक दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने	नेपाल टेलिकम	निरन्तर
४	एक जना सम्पर्क व्यक्ति तोकिने आवश्यक समन्वयको लागि	नेपाल टेलिकम	निरन्तर

सम्पर्क व्यक्ति

सि.नं.	नाम थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर
१	ज्ञाननाथ सापकोटा	कार्यालय प्रमुख	भक्तपुर शाखा	९८५११०४८४०
२	विष्णु राज भण्डारी	कार्यालय प्रमुख	ठिमी शाखा	९८५१३०४४४४

१.३. आवास, शिविर समन्वय र शिविर व्यवस्थापन

आपतकालीन आश्रयस्थल (Emergency Shelter) क्लष्टरको विपद् प्रतिकार्य योजना

आन्तरिक रुपमा विस्थापित भएका परिवारहरुका लागि अस्थायी आश्रयस्थलको रुपमा प्रयोग गर्न सकिने गरी भक्तपुर जिल्लामा विभिन्न स्थानहरुलाई खुल्लास्थान पहिचान गरिएको छ। भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज–नेपाल (एनसेट) ले गरेको एक अध्ययन अनुसार (एनसेट–नेपाल, २०१२) भक्तपुर जिल्लामा ५३ वटा सार्वजनिक तथा खुल्ला स्थानहरु पहिचान गरिएका छन् । उक्त सार्वजनिक तथा खुल्ला स्थानहरु संलग्न फोटोमा देखाईएका छन् ।

भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी तथा अन्य विपद्का कारण प्रभावित जनसमुदाय अस्थायी रूपमा विस्थापित हुन सक्ने भएकाले उनीहरूलाई सुरक्षित, व्यवस्थित तथा मर्यादित आवासीय सुविधा उपलब्ध गराउन आपतकालीन आश्रयस्थल (Emergency Shelter) क्लष्टरको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ।

विनोद कुमार ...
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

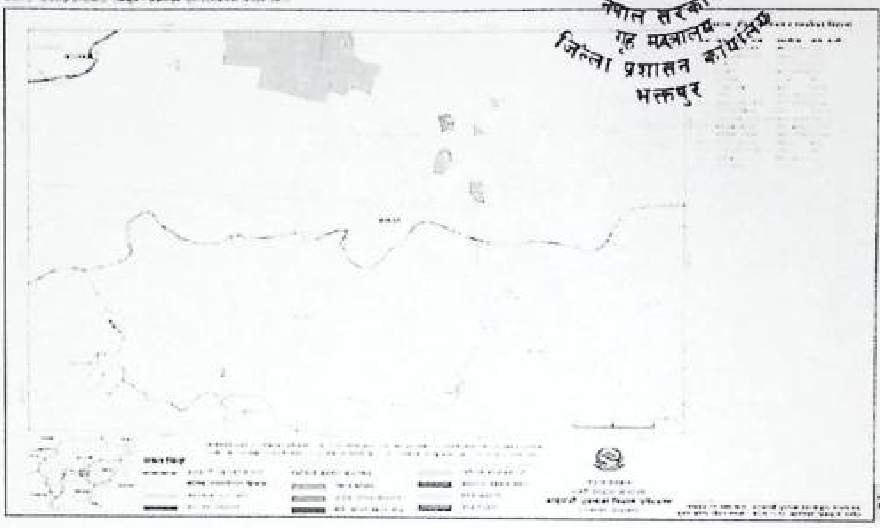

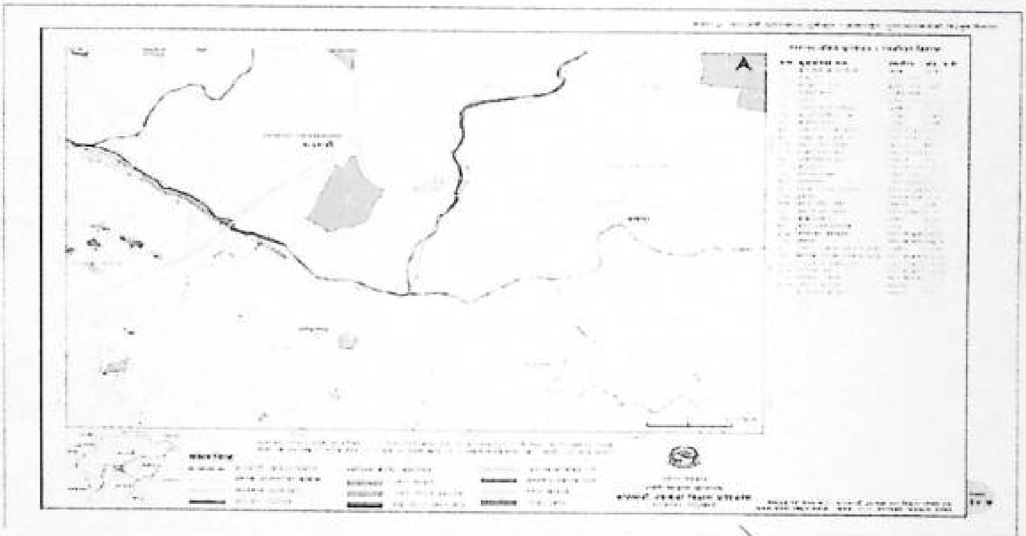

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

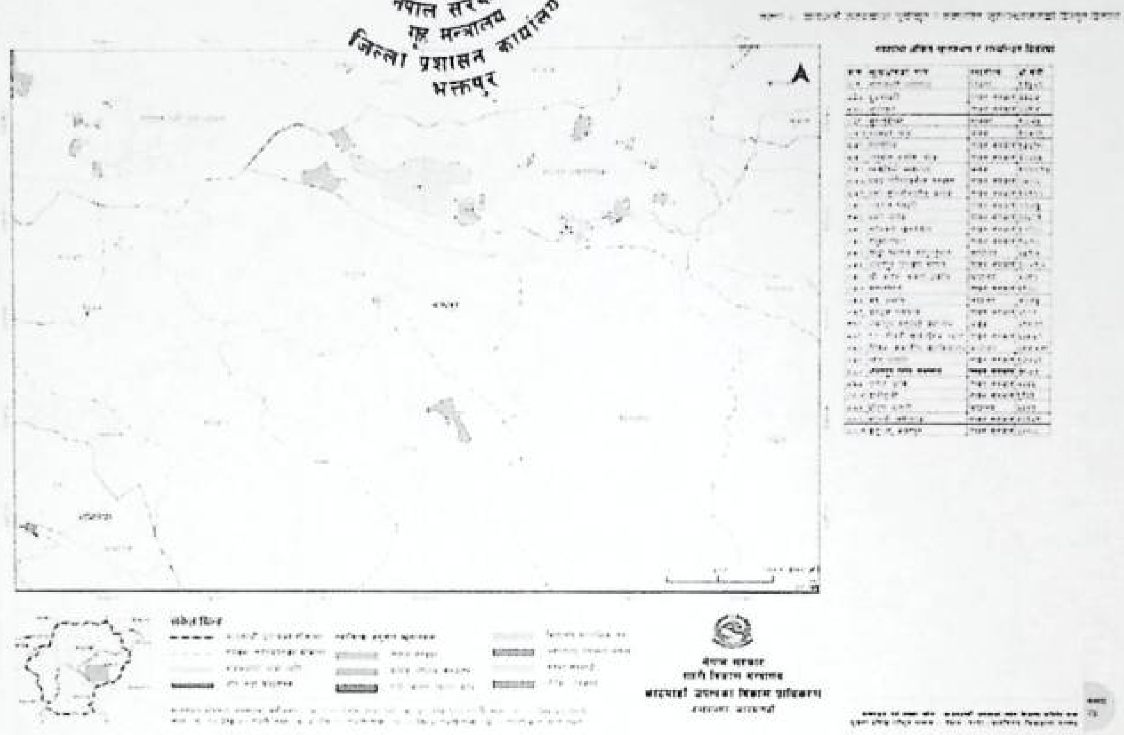

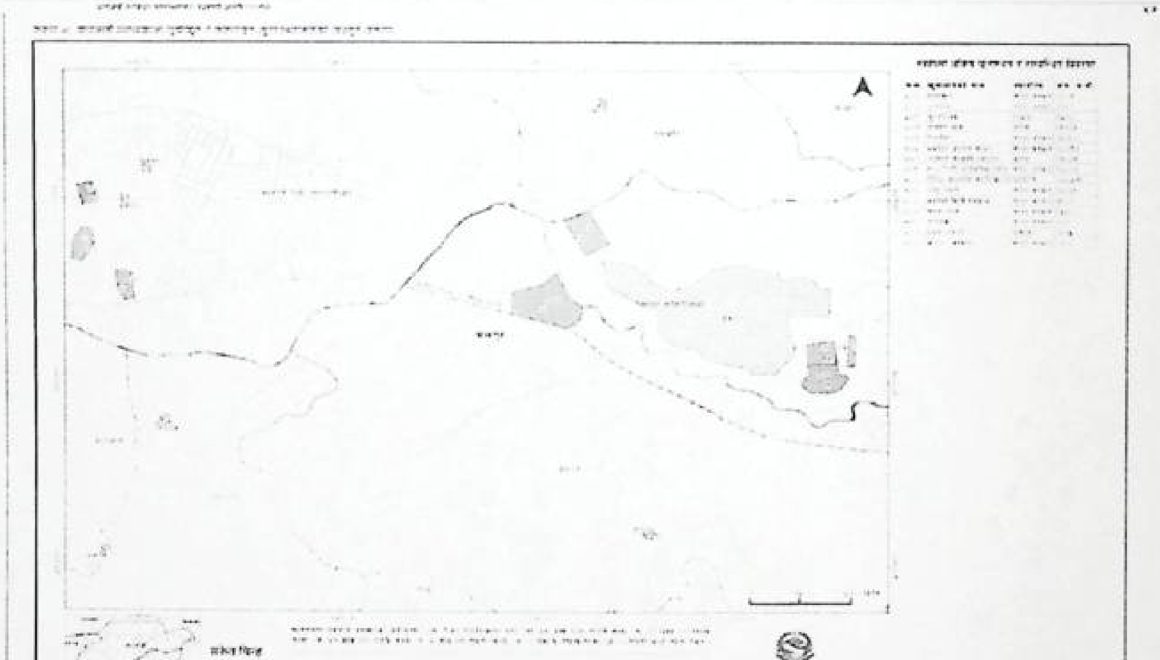

२४

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

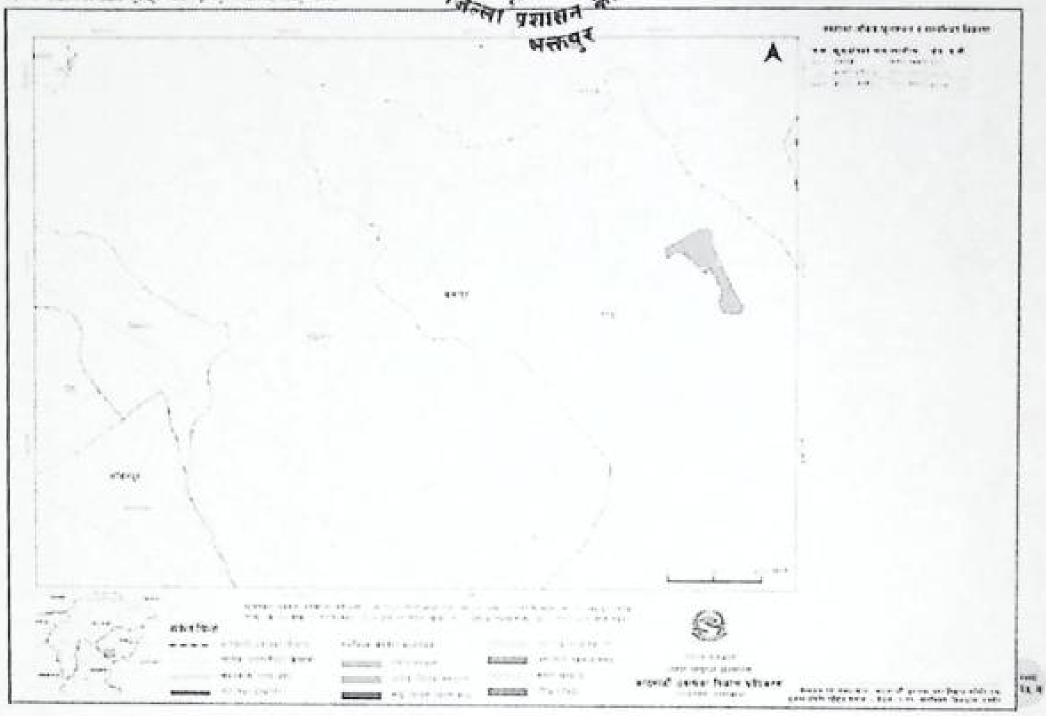

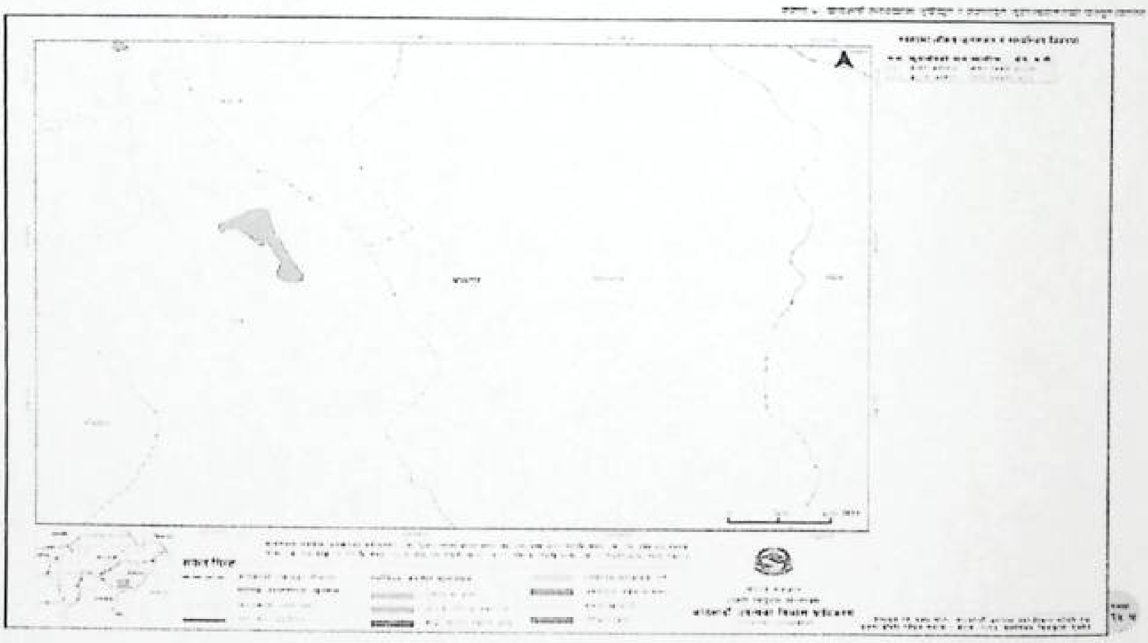

फोटोः भक्तपुर जिल्लामा अवस्थित सार्वजनिक तथा खुल्ला स्थानहरु विवरण

संस्थागत व्यवस्था

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

नेतृत्व निकाय

जिल्ला आयुक्तको कार्यालय, भक्तपुर

सहयोगी निकाय

- IFRC/UN HABITAT

आपतकालीन आश्रयस्थल क्लष्टरको जिम्मेवारी

- पूर्वपहिचान गरिएका खुला स्थानहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।
- आपतकालीन आश्रय सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने।
- प्रभावित परिवारको संख्या तथा आवश्यकताको मूल्याङ्कन गर्ने।
- अस्थायी आश्रयस्थल स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने।
- आश्रयस्थलमा बसोबास गर्ने व्यक्तिको दर्ता तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- अन्य क्लष्टरहरूसँग समन्वय गरी आधारभूत सेवा उपलब्ध गराउने।

प्रतिकार्य योजना

प्रारम्भिक प्रतिकार्य (०—२४ घण्टा)

क.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समय सीमा
१	क्लष्टर सक्रिय गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	तत्काल
२	द्रुत क्षति तथा आवश्यकता मूल्याङ्कन	स्थानीय तह तथा प्राविधिक टोली	तत्काल
३	पूर्वपहिचान गरिएका आश्रयस्थल सञ्चालन गर्ने निर्णय	DDMC	तत्काल
४	टेन्ट, त्रिपाल तथा आश्रय सामग्री ढुवानी	लजिस्टिक टोली	तत्काल
५	प्रभावित परिवारको दर्ता	स्थानीय तह	तत्काल

आश्रयस्थल सञ्चालन (१—७ दिन)

क.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय
१	अस्थायी टेन्ट तथा त्रिपाल जडान	Shelter Cluster
२	गैर—खाद्य सामग्री वितरण	Shelter Cluster
३	खानेपानी तथा शौचालय व्यवस्था	WASH Cluster
४	स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	Health Cluster
५	बालमैत्री तथा महिला मैत्री स्थान स्थापना	Protection Cluster

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय
६	सुरक्षा व्यवस्था	नेपाल प्रहरी

मध्यमकालीन प्रतिकार्य (१ हप्ता—३ महिना)

गतिविधि	जिम्मेवार निकाय
अस्थायी आवास निर्माण	स्थानीय तह
मनोसामाजिक परामर्श	स्वास्थ्य कार्यालय
जीविकोपार्जन सहयोग	सम्बन्धित निकाय
पुनःस्थापना योजना तयारी	DDMC

शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CCCM) क्लष्टरको विपद् प्रतिकार्य योजना

शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (Camp Coordination and Camp Management–CCCM) क्लष्टर विपद् वा आपतकालीन अवस्थाका कारण विस्थापित भएका व्यक्तिहरूलाई अस्थायी रूपमा बसोबास गराइने शिविरहरूको प्रभावकारी स्थापना, सञ्चालन, समन्वय, अनुगमन तथा बन्द व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवार निकाय हो।

संस्थागत व्यवस्था

नेतृत्व निकाय

जिल्ला आयुक्त कार्यालय, भक्तपुर

सहकार्य गर्ने निकायहरू

- IOM, स्थानीय तह

विपद् प्रतिकार्य कार्ययोजना
प्रारम्भिक प्रतिकार्य (०—२४ घण्टा)

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समय सीमा
१	CCCM क्लष्टर सक्रिय गर्ने	जिल्ला आयुक्त कार्यालय	२ घण्टा
२	द्रुत आवश्यकता मूल्याङ्कन गर्ने	CCCM टोली	६ घण्टा
३	सम्भावित शिविर स्थल पहिचान गर्ने	स्थानीय तह/प्राविधिक टोली	१२ घण्टा
४	शिविर व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने	जिल्ला आयुक्त कार्यालय	१२ घण्टा

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समय सीमा
५	प्रभावित परिवार दर्ता गर्ने	शिविर व्यवस्थापन टोली	२४ घण्टा

शिविर सञ्चालन (१–७ दिन)

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवार निकाय
१	शिविरको लेआउट तयार गर्ने	प्राविधिक टोली
२	आश्रयस्थल व्यवस्थापन	Shelter Cluster
३	खानेपानी तथा शौचालय व्यवस्था	WASH Cluster
४	खाद्यान्न वितरण	Food Security Cluster
५	स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन	Health Cluster
६	सुरक्षा व्यवस्था	नेपाल प्रहरी
७	बालमैत्री तथा महिला मैत्री स्थान स्थापना	Protection Cluster

दीर्घकालीन व्यवस्थापन (१ हप्ता–३ महिना)

गतिविधि	जिम्मेवार निकाय
शिविरको नियमित अनुगमन	CCCM क्लष्टर
गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालन	शिविर समिति
जोखिम न्यूनीकरण गतिविधि	स्थानीय तह
पुनःस्थापना योजना तयारी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
शिविर बन्द गर्ने योजना	CCCM क्लष्टर

शिविर व्यवस्थापन संरचना

जिल्ला स्तर

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

↓

CCCM क्लष्टर

↓

शिविर व्यवस्थापन समिति

↓

क्षेत्रगत सेवा प्रदायक क्लष्टरहरू

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

- Shelter
- WASH
- Health
- Protection
- Food Security
- Education
- Logistics

भक्तपुर जिल्लाका सम्भावित अस्थायी शिविर स्थल (उदाहरण)

- सल्लाघारी खुला क्षेत्र
- सैनिक ब्यारेक आसपासका सुरक्षित खुला स्थान
- विद्यालयका खेलमैदानहरू
- नगरपालिका अन्तर्गतका पहिचान गरिएका खुला क्षेत्रहरू
- सार्वजनिक सभा स्थल तथा खेल मैदानहरू

विपद व्यवस्थापन आवास

१. विषयगत क्षेत्रको परिचय

विपद् व्यवस्थापन प्राकृतिक तथा मानवजनित विपद्हरूको सामना गर्न, न्यूनीकरण गर्न, तथा प्रभावित समुदायलाई पुनर्स्थापित गर्न गरिने गतिविधिहरूको समष्टि हो। विपद् व्यवस्थापनका चार प्रमुख चरणहरू हुन्छन्: पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response), पुनर्स्थापना (Recovery), र न्यूनीकरण (Mitigation)। यी सबै चरणमा आवास (Housing) को महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ, किनभने सुरक्षित तथा व्यवस्थित आवास व्यवस्थाले विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित वातावरण उपलब्ध गराउनुका साथै दीर्घकालीन पुनःस्थापनाको आधार तयार गर्छ।

१.१ अनुगमन अवस्था (Monitoring Phase)

विपद् व्यवस्थापनमा आवासको अनुगमन अवस्था निकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ। यस अन्तर्गत निम्न पक्षहरूको अनुगमन गरिन्छ:

१) विपद् जोखिम मूल्यांकन (Risk Assessment and Monitoring)

- जोखिमयुक्त क्षेत्रहरू (भूकम्प, बाढी, पहिरो प्रभावित क्षेत्र) को पहिचान।
- घर तथा भवन संरचनाको स्थायित्व तथा विपद् प्रतिरोधी क्षमताको मूल्यांकन।
- कमजोर तथा जोखिमयुक्त घरहरूको तथ्यांक संकलन।

२) पूर्व-निर्माण सुरक्षा मापदण्ड (Pre-construction Safety Standards Monitoring)

- भवन निर्माण मापदण्डहरूको कार्यान्वयन।
- भूकम्प प्रतिरोधी निर्माण प्रविधिको प्रयोग।

कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- सुरक्षित स्थान चयन (उच्च भूभाग, पहिरो नजाने क्षेत्र, बाढी प्रभावित नहुने ठाउँ)।

३) विपद् पश्चात पुनःस्थापना अनुगमन (**Post-disaster Rehabilitation Monitoring)**

- आपतकालीन आवास व्यवस्थापनको प्रभावकारिता।
- राहत तथा पुनर्निर्माण कार्यहरूमा समावेशिता (स्थानीय समुदायको संलग्नता)।
- पुनर्निर्माणको गुणस्तर तथा प्रभावकारिता मूल्यांकन।

४) वातावरणीय प्रभाव अनुगमन (**Environmental Impact Monitoring)**

- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवास पुनर्निर्माण गर्दा वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने उपायहरूको अनुगमन।
- स्रोत साधनको दिगो उपयोग सुनिश्चित गर्ने उपायहरूको अवलम्बन।

<u>२. विपद्ले पुर्याउन सक्ने असरको अवस्था</u>

<u>क. प्राकृतिक विपद् तथा असरहरू</u>

१) भूकम्प

- भक्तपुर भूकम्पीय जोखिमयुक्त क्षेत्रमा पर्दछ ।
- पुराना तथा असुरक्षित संरचनाहरू भत्किन सक्छन्।
- जनधनको क्षति, सडक, विद्यालय, अस्पताल जस्ता पूर्वाधार ध्वस्त हुन सक्छन्।

२) पहिरो

- चाँगुनारायण आसपासका पहाडी क्षेत्र तथा नगरकोट, सांग क्षेत्रमा बर्खायाममा पहिरो जाने खतरा रहन्छ।
- मुख्य राजमार्ग तथा ग्रामीण सडकहरू अवरुद्ध हुन सक्छन्।
- खेतीयोग्य जमिन नष्ट हुन सक्छ, जसले खाद्य सुरक्षामा असर पुर्याउँछ।

३) बाढी तथा डुबान

- मनोहरा, हनुमन्ते खोलानालामा बर्खायाममा बाढी आउने गर्छ।
- मध्यपुर थिमि नगरपालिका स्थित मा डुबानको खतरा हुन्छ।
- स्थानीय बस्तीहरू विस्थापित हुन सक्छन्।

४) डढेलो (जङ्गलमा लाग्ने आगो)

- भक्तपुरको चाँगुनारायण, नगरकोट, सांगा, घ्याम्पे डाँडा स्थित वनजङ्गलले भरिएको जिल्ला भएकाले हिउँदको समयमा डढेलो लाग्ने सम्भावना उच्च छ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- वन्यजन्तु, जैविक विविधता, र स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा असर पुर्याउँछ।
- वायु प्रदूषण तथा स्वास्थ्यमाथि प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्छ।

ख. मानवजनित विपद् तथा असरहरू

१) सडक दुर्घटना

- काठमाडौं-धुलिखेल, सल्लाघारी-नगरकोट सडकखण्डहरूमा सवारी दुर्घटनाहरू हुने गरेका छन्।
- मानव जीवनको क्षति तथा भौतिक संरचनामा नोक्सानी हुन सक्छ।

२) प्रदूषणजन्य जोखिम

- सूर्यविनायक र चाँगुनारायण नगरपालिका क्षेत्रमा इट्टा भट्टा प्रदुषण जोखिम रहन्छ।

३) महामारी तथा रोगको संक्रमण

- पानीजन्य रोगहरू (जस्तैः झाडापखाला, टाइफाइड) तथा महामारीको जोखिम रहन्छ।
- कोभिड-१९ जस्तै संक्रामक रोगहरू, वर्ड फ्लु लगायतका महामारी फैलिन सक्ने सम्भावना रहन्छ।

३.विषयगत उद्देश्य

विपद् व्यवस्थापनको मुख्य उद्देश्य भनेको प्राकृतिक तथा मानवजनित विपद् वाट हुनसक्ने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्दै सुरक्षित, दिगो र व्यवस्थित पुनर्स्थापना गर्नु हो। यसका विभिन्न विषयगत उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन्:

१. विपद् न्यूनीकरण तथा जोखिम व्यवस्थापन

- विपद् आउनुअघि नै जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूको पहिचान र अध्ययन गर्नु।
- भौतिक संरचना (जस्तैः भवन, सडक, पुल) निर्माण गर्दा विपद् प्रतिरोधी प्रविधिको प्रयोग सुनिश्चित गर्नु।
- वातावरणमैत्री तथा दिगो विपद् न्यूनीकरण रणनीति अपनाउनु।

२. विपद् पूर्वतयारी (Preparedness)

- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु।
- विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक स्रोत साधन (राहत सामग्री, आपतकालीन आश्रय) को तयारी गर्नु।
- विपद् पूर्वानुमान प्रणाली (जस्तैः मौसम पूर्वानुमान, भूकम्प चेतावनी प्रणाली) लाई प्रभावकारी बनाउनु।

३. आपतकालीन प्रतिकार्य (Emergency Response)

- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा राहत तथा उद्धार कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनु।
- सुरक्षित आवास तथा अस्थायी शिविरहरूको उचित व्यवस्थापन गर्नु।
- खाद्य, औषधि तथा अन्य आधारभूत सेवा आपूर्ति सुनिश्चित गर्नु।

४. पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण (Recovery and Reconstruction)

- विपद् प्रभावित समुदायको पुनर्स्थापना गरी सामान्य जीवनयापनतर्फ लैजानु।
- भत्किएका संरचनाहरूलाई थप सुरक्षित र बलियो बनाएर पुनर्निर्माण गर्नु।
- दीर्घकालीन दिगो विकास रणनीति अनुसार पुनःनिर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउनु।

५. कानुनी तथा नीतिगत सुधार

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कानुनी संरचनालाई बलियो बनाउने।
- सरकारी तथा गैर-सरकारी निकायबीच समन्वय गर्दै प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन प्रणाली निर्माण गर्ने।
- विपद् प्रतिकार्य योजनाहरूमा नवीनतम प्रविधिको उपयोग सुनिश्चित गर्ने।

६. वातावरणीय सन्तुलन तथा दिगोपन

- विपद् व्यवस्थापन रणनीतिहरू वातावरणमैत्री बनाउने।
- वन संरक्षण, माटो कटान रोकथाम, जल व्यवस्थापन तथा भू-उपयोग योजना कार्यान्वियन गर्ने।

४. विषयगत क्षेत्रका सदस्य सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूको सम्पर्क विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छः

१. सरकारी निकायहरूः

क. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDRRMA):

ठेगानाः सिंहदरबार, काठमाडौं

वेबसाइटः www.ndrrma.gov.np

ख. गृह मन्त्रालयः

ठेगानाः सिंहदरबार, काठमाडौं

वेबसाइटः www.moha.gov.np

ग. नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन कार्यालयः

ठेगानाः सामाखुशी, काठमाडौं

वेबसाइटः www.nepalpolice.gov.np

२. गैरसरकारी संस्थाहरूः

क. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी:

ठेगाना: भक्तपुर

वेबसाइट: www.nrcs.org

ख. ENPHO

४. स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरू:

प्रत्येक जिल्ला तथा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समितिहरू क्रियाशील छन्। तिनीहरूको सम्पर्क विवरण सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा स्थानीय तहको कार्यालयमा उपलब्ध हुन्छ।

नोट: सम्पर्क विवरणहरू समय-समयमा परिवर्तन हुन सक्छन्। तसर्थ, सम्बन्धित संस्थाहरूको आधिकारिक वेबसाइट वा कार्यालयमा सम्पर्क गरी अद्यावधिक जानकारी प्राप्त गर्नुहोस्।

५. विपद् प्रतिक्रिया योजना (Disaster Response Plan)

क. प्रस्तावना

विपद् प्रतिक्रिया योजना भनेको कुनै विपद् (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी आदि) आएपछि हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न, प्रभावित व्यक्तिहरूको उद्धार तथा राहत व्यवस्थापन गर्न, तथा पुनर्स्थापना प्रक्रियालाई व्यवस्थित बनाउन तयार पारिएको रणनीतिक दस्तावेज हो।

ख. विपद् प्रतिक्रिया योजनाका उद्देश्यहरू

- विपद् पश्चात छिटो, प्रभावकारी, र समन्वित उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने।
- विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित आवास, खानेपानी, स्वास्थ्य सेवा, तथा आधारभूत आवश्यकताहरू उपलब्ध गराउने।
- पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण प्रक्रियालाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउने।
- विपद् न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीका लागि आवश्यक नीति तथा संरचना विकास गर्ने।

३. विपद् प्रतिक्रिया योजनाका प्रमुख चरणहरू

३.१. पूर्वतयारी (Preparedness Phase)

- विपद् जोखिम भएका स्थानहरूको पहिचान र जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरू लागू गर्ने।
- आपतकालीन उद्धार टोली (नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना, रेडक्रस, स्वयंसेवी संस्थाहरू) को गठन र प्रशिक्षण दिने।

- विपद् प्रतिकार्य सामग्री (खानेपानी, खाद्यान्न, औषधि, आपतकालीन आवास सामग्री) भण्डारण गर्ने।
- जनचेतना तथा विपद् प्रतिकार्य अभ्यास (ड्रिल, तालिम) सञ्चालन गर्ने।

३.२. विपद् प्रतिकार्य (Response Phase)

<u>तत्काल उद्धार र राहत वितरणः</u>

- घाइते तथा पीडितहरूको खोजी, उद्धार, तथा प्राथमिक उपचार प्रदान गर्ने।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा सुरक्षित स्थानहरूको व्यवस्था गर्ने।
- खानेपानी, खाद्य सामग्री, औषधि, तथा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने।
- सञ्चार तथा यातायात पूर्वाधार पुनःस्थापना गर्ने।

<u>समन्वय र परिचालनः</u>

- नेपाल सरकार, सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, गैरसरकारी संस्था तथा अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायहरूसँग सहकार्य गर्ने।
- विपद् प्रतिकार्य योजनालाई कार्यान्वयन गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) तथा स्थानीय तहको भूमिका सुनिश्चित गर्ने।
- सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (Situation Report) को स्थापना गर्ने।

३.३. पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण (Recovery & Rehabilitation Phase)

आवास पुनर्निर्माणः

- विपद् प्रभावित क्षेत्रहरूमा भूकम्पप्रतिरोधी तथा बाढी-सुरक्षित संरचनाहरू निर्माण गर्ने।
- सरकारले प्रभावित परिवारलाई पुनःस्थापना सहायता उपलब्ध गराउने।

आर्थिक पुनरुत्थानः

- स्थानीय व्यवसाय, कृषि, तथा रोजगारी सिर्जनाका लागि सहयोग गर्ने।
- विपद् प्रभावित समुदायहरूलाई सशक्त बनाउन आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

सामाजिक तथा मानसिक पुनर्स्थापनाः

- प्रभावित व्यक्तिहरूलाई मनोवैज्ञानिक परामर्श तथा सामाजिक सहयोग उपलब्ध गराउने।
- शिक्षा तथा स्वास्थ्य सेवाहरू पुनः सञ्चालन गर्ने।

<u>४. विपद् प्रतिक्रिया योजनाको कार्यान्वयन निकायहरू</u>

संस्था/निकाय	भूमिका
गृह मन्त्रालय (MOHA)	सम्पूर्ण विपद् व्यवस्थापनको समन्वय र निर्देशन गर्ने।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDRRMA)	विपद् प्रतिकार्य योजनाको नीति निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने।
नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना	उद्धार, राहत तथा सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने।
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (NRCS)	राहत सामग्री वितरण तथा प्राथमिक उपचार प्रदान गर्ने।
स्थानीय तह (नगरपालिका/गाउँपालिका)	प्रभावित नागरिकहरूलाई सहयोग गर्ने, राहत वितरण तथा पुनर्निर्माणको व्यवस्था गर्ने।
गैरसरकारी संस्था (NGOs) तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगी संस्था (INGOs)	मानवीय सहायता तथा पुनःस्थापना कार्यमा सहयोग गर्ने।

५. निष्कर्ष

विपद् प्रतिक्रिया योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेज हो जसले विपद् पश्चातको उद्धार, राहत, तथा पुनर्स्थापना कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्दछ। यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूबीच समन्वय, पूर्वतयारी, तथा समुदायको संलग्नता अपरिहार्य हुन्छ।

सुझावहरू:

- विपद् प्रतिक्रिया योजनालाई नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्नुपर्छ।
- स्थानीय तहमा आधारित सशक्त विपद् व्यवस्थापन प्रणाली विकास गर्न आवश्यक छ।
- सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्दै विपद् चेतावनी प्रणाली विकास गर्नुपर्छ।

६.नेपालमा विपद् व्यवस्थापनमा मानवीय सहयोगका मापदण्डहरू

नेपाल सरकारले निम्न मापदण्डहरू तय गरेको छः

- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- राष्ट्रिय विपद् प्रतिक्रिया रूपरेखा, २०७२
- स्थानिय तह विपद् व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५
- भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी आदिका लागि विशिष्ट सहायता मापदण्ड
- नेपाल रेडक्रस, NDRRMA लगायतका संस्थाहरूद्वारा निर्देशित मानव सहायता मापदण्ड

७.स्रोत साधनको आंकलन (Resource Assessment in Disaster Management)

विपद् व्यवस्थापनका लागि स्रोत साधन मुख्यतः तीन तहमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ:

१.मानवीय स्रोत (Human Resources)

- सुरक्षाकर्मी: नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल
- उद्धार तथा राहतकर्मी: नेपाल रेडक्रस, विपद् व्यवस्थापन समितिका स्वयंसेवक
- स्वास्थ्यकर्मी: डाक्टर, नर्स, स्वास्थ्य स्वयंसेवक
- स्थानीय समुदायका स्वयंसेवक तथा सामाजिक संघसंस्था

२.भौतिक स्रोत (Physical Resources)

- उद्धार तथा राहत सामग्री (त्रिपाल, कम्बल, प्राथमिक उपचार सामग्री, खानेकुरा)
- यातायात तथा सञ्चार उपकरण (सडक, हेलिकप्टर, ड्रोन, मोबाइल नेटवर्क)
- अस्थायी आश्रयस्थल (विद्यालय, सभा हल, सार्वजनिक भवनहरू)

३.आर्थिक स्रोत (Financial Resources)

- सरकारी तथा स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन कोष
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त आर्थिक सहयोग
- विपद् व्यवस्थापनका लागि सञ्चालित बीमा प्रणाली तथा कोष

कार्यान्वयन रणनीति (Implementation Strategy)

१.केन्द्रिकृत र विकेन्द्रिकृत समन्वय

- केन्द्रमा गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDRRMA) ले नीति निर्माण र स्रोत परिचालन गर्ने।
- जिल्ला तथा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC, LDMC) ले स्रोत साधन परिचालन गर्ने।

२.राहत तथा उद्धार स्रोतहरूको अग्रिम भण्डारण (Stockpiling of Relief Resources)

- प्राथमिक उद्धार सामग्री (खानेपानी, औषधि, खाद्यान्न) स्थानीय तहमा पूर्वसंचित (pre-positioned) गरिनुपर्छ।
- सुरक्षित स्थानहरूमा गोदाम निर्माण गरी आपतकालीन राहत सामाग्री भण्डारण गरिनुपर्छ।

३.संरचना तथा प्राविधिक स्रोतको विकास

- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूकम्प प्रतिरोधी भवन, बाढी नियन्त्रण बाँध, पहिरो रोकथाम प्रविधि जस्ता संरचना निर्माण।
- डिजिटल प्रविधिको प्रयोग: विपद् चेतावनी प्रणाली, मोबाइल एप्स, GIS Mapping, ड्रोन प्रविधि प्रयोग।

४.जनशक्ति परिचालन तथा तालिम

- विपद् व्यवस्थापन तथा उद्धारमा संलग्न जनशक्तिहरूलाई नियमित तालिम प्रदान गर्ने।
- स्थानीय तहका स्वयंसेवक, स्कुल तथा कलेजका विद्यार्थीहरूलाई सुरक्षा तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने।

प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यहरू (Priority Disaster Preparedness Actions)

१.अल्पकालीन (Short-term Preparedness - १ वर्षभित्र)

✓ तत्काल उद्धार टोली परिचालन गर्न स्थानीय स्रोत साधन पहिचान।

✓ आपतकालीन राहत भण्डारण केन्द्रहरूको स्थापना।

✓ बाढी, भूकम्प, आगलागी लगायतका विपद् प्रतिकार्य अभ्यास (Mock Drill)।

✓ प्राथमिक उपचार तथा उद्धार तालिम सञ्चालन।

✓ सञ्चार प्रणालीको मजबूतीकरण (विपद् सूचना प्रवाहका लागि मोबाइल तथा रेडियो प्रणाली सक्रियता)।

२. मध्यकालीन (Mid-term Preparedness - १ देखि ५ वर्ष)

✓ विपद् पूर्वानुमान तथा जोखिम न्यूनीकरणका लागि प्रविधिको प्रयोग (GIS, Remote Sensing)।

✓ विपद् जोखिम क्षेत्रमा भौतिक संरचनाहरू निर्माण (बाँध, जलनिकास प्रणाली, पहिरो रोकथाम पर्खाल)।

✓ सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग विपद् सहयोग सम्झौता (MoU)।

✓ स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन केन्द्र (Disaster Management Center) स्थापना।

✓ विद्यालय तथा सामुदायिक तहमा विपद् शिक्षालाई पाठ्यक्रममा समावेश।

३. दीर्घकालीन (Long-term Preparedness - ५ वर्षभन्दा माथि)

✓ राष्ट्रिय स्तरमा विपद् प्रतिकार्य नीति तथा कानूनी संरचना सुदृढीकरण।

✓ भूकम्प प्रतिरोधी तथा बाढी-सुरक्षित पूर्वाधारको दीर्घकालीन योजना।

✓ विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि वातावरणीय संरक्षण (वन संरक्षण, भू-संरक्षण कार्यक्रम)।

✓ विपद् प्रतिकार्य कोष (Disaster Response Fund) को स्थायित्व तथा थप वित्तीय स्रोत परिचालन।

✓ स्थानीय समुदायलाई विपद् व्यवस्थापनमा समेट्न निरन्तर प्रशिक्षण तथा संलग्नता।

१.४ स्वास्थ्य, पोषण

क. स्वास्थ्य क्षेत्रमाः भाइरल रोग (इन्फ्लुएन्जा, कोभिड-१९, डेंगु, जापानी इन्सेफ्लाइटिस, आदि), ब्याक्टेरियल रोग (हैजा, क्षयरोग, टाइफाइड, प्लेग आदि), मलेरिया, कालाजार, फुड पोइजनिङ, विपद् पश्चातका पानीजन्य रोग, संक्रमित जनावरबाट टोकाइ, कनभल्सन डिसअर्डर

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण				
क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	अन्जना खड्का	कार्यालय प्रमुख	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर	९८५११०५६१०
२	अनिल राजभण्डारी	अस्पताल निर्देशक	सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठान, भक्तपुर	९८५११९९३३५
३	लोकेन्द्र बिष्ट	प्रशासन	डा. इवामुरा मेमोरियल अस्पताल, भक्तपुर	९७६६८४४२३५
४	डा. प्रताप शेजम	अस्पताल निर्देशक	ख्वप अस्पताल, भक्तपुर	९८४३८४०५१८
५	डा. त्रिभुवन चन्द्र झा	अस्पताल निर्देशक	भक्तपुर अस्पताल, भक्तपुर	९८५११८५६३६
६	सरिता श्रेष्ठ	प्रशासन प्रमुख	नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पताल, भक्तपुर	९८५१०४१४८४
७	डा.विवेक श्रेष्ठ	प्रशासन प्रमुख	नागरिक कम्युनिटी टिचिङ हस्पिटल लिमिटेड, भक्तपुर	९८५१३४७४७०
८	रविना प्रधानाङ्ग	प्रशासन प्रमुख	मध्यपुर अस्पताल प्रा.लि., भक्तपुर	९८४१६२०८०१
९	रमा घिमिरे	मेडिकल रेकर्डर	भक्तपुर इन्टरनेशनल हस्पिटल प्रा.लि., भक्तपुर	९८६०६७४५३०
१०	बिना उप्रेती	व.प्र.अ.	बीपी नेत्र प्रतिष्ठान, भक्तपुर	९८४११८५०७१
११	रविन श्रेष्ठ	मेडिकल रेकर्डर	आरोग्य मल्टिस्पेसियालिटी हस्पिटल प्रा.लि., भक्तपुर	९८४१८६५३०६

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्बर
१२	दिनेश वाइजु	ज.स्वा.नि.	सुर्यविनायक नगर अस्पताल, भक्तपुर	९८४१६२१२१८
१३	डा. अर्जुन कार्की	मे.सु.	चाँगुनारायण अस्पताल, भक्तपुर	९८५१०८४१६३
१४	वर्षा कोइराला	प्रशासन प्रमुख	काठमाडौं क्यान्सर सेन्टर, भक्तपुर	९८४३३७७६२५
१५	डा. नदन कंडेल	आयुर्वेद चिकित्सक	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय, भक्तपुर	९८४१०५८२२१
१६.	शरद अर्याल	शाखा प्रमुख	नेपाल परिवार नियोजन संघ, उपत्यका शाखा, काठमाडौं	९८४१४०९९९९
१७.	ज्ञानी शोभा महर्जन	स्टाफ नर्स	सुरुवात, भक्तपुर	९८४१७५८८३७
१८.	ज्योती थापा	कार्यक्रम संयोजक	हाम्रो समान पहुँच, भक्तपुर	९८४१०९८४४१
१९.	परशुराम पाण्डे	सभापति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भक्तपुर	९८५१२७२८८८
२०.	रोशन सुवाल	सुपरभाइजर	SATS, भक्तपुर	९८४१५४३०४६

जिल्ला स्थित द्रुत प्रतिकार्य टोलीको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कार्यालय
१.	अन्जना खड्का	कार्यालय प्रमुख	९८५११०५६१०	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
२	डा. त्रिभुवन चन्द्र झा	नि. निर्देशक	९८५११८५६३६	भक्तपुर अस्पताल
३	दिपक अछामी	म.ई..नि.	९८५११६७१४३	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
४	तिव्रता शर्मा	ल्या.टे.नि.	९८५११६०५६८	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
५	पार्वती विस्ट	प.हे.न.नि.	९८५११०६८१४	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर

६	राम सगर यादव	को.चे.नि.	९८४१३६६९३२	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
७	सरला घिमिरे	प्रशासन सहायक पाँचौ	९८४२९७९८२४	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
८	रश्मि भुजेल	क.अ.	९८६०००४२९५	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
९	मेखराज पौडेल	लेखा अधिकृत	९८४२०३३२४०	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
१०	रिमा लवजु	जनस्वास्थ्य अधिकृत	९८६०३१६०४०	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
११	मेघनाथ श्रेष्ठ	ह.स.चा.	९८४८५१८२७३	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर

जिल्ला र स्थानीय तहको Risk Communication and Community Engagement (RCCE) सदस्यहरू				
क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कार्यालय
१.	दिपक अछामी	RRT फोकल व्यक्ति	९८५११६७१४३	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर
२	बसन्त प्रसाद चापागाई	स्वास्थ्य शाखा संयोजक	९८४९१५६७११	सुर्यविनायक न.पा.
३	डा रत्न सुन्दर लासिवा.	स्वास्थ्य शाखा संयोजक	९८४१५१४३०२	मध्यपुर थिमी न.पा.
४	श्रीकृष्ण प्रजापति	स्वास्थ्य शाखा संयोजक	९८६०५९२४२५	भक्तपुर न.पा.
५	दिल कुमार दुवाल	स्वास्थ्य शाखा संयोजक	९८४१३९४०६४	चाँगुनारायण न.पा.

स्वास्थ्य (Health) क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्य सम्बन्धी निगरानी (Health surveillance) सुरु हुन्छ।
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवम् थोरै संख्यामा गम्भीर बिरामीहरूलाई सिफारिश गरी अन्य प्रेषण केन्द्रहरू (Referral centers) मा पठाई आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ।
- प्रेषण केन्द्र (Referral centers) मा पुग्नका निमित्त बिरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

- घाइते तथा बिरामीहरुलाई वर्गीकरण (Triage) गरिनेछ र कालो, रातो, पहेंलो तथा हरियो रङको ट्याग लगाइनेछ र सोहि अनुरुप उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने।

मुख्य विपद्को किसिमः भूकम्प, पहिरो, आगलागी, वाढी, महामारी, चटयाङ, हावाहुरी, रोग-कीराको आक्रमण र सडक दुर्घटना।

क्षेत्रगत उद्देश्यः

जस्तोसुकै आपतकालिन अवस्था परेतापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human survival and well- being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने। स्वच्छ, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- झाडापखाला, हैजा, औंलो खोपजन्य सरुवा रोग तथा अन्य पानीजन्य एवम् कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला स्थित जनस्वास्थ्य कार्यालय एवम् स्थानिय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई सहयोग गर्ने
- द्रुत लेखाजोखा (Rapid assessment) संग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- रोग फैलन गएका खण्डमा प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न एवं प्रेषण संयन्त्र (Referral mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय निकायलाई सहयोग पुर्याउने
- पर्याप्त आपतकालिन आपूर्ति र मानव स्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने

स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना				
विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

पहिलो दिन	• परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने • जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी गराउने • RRT लाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी दिने, भूमिका र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने, कार्य क्षेत्रको निर्धारण गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	मानवीय स्रोतको कमी, छिटो र भरपर्दो सञ्चार साधनको व्यवस्था नहुन सक्ने र RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभव नहुन सक्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह
दोस्रो दिन	स्वास्थ्य क्लस्टरको बैठक बस्ने	क्लस्टर सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	प्रकोप पश्चात प्रारम्भिक अवस्थाको यथार्थ तथ्यांक उपलब्ध नभएको हुन सक्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह, क्लस्टरमा आबद्ध संघसंस्था
	स्वयंसेवक तथा RRT परिचालन	स्वयंसेवकहरूको सूची तयार गर्ने	RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभव नहुन सक्ने	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, स्वास्थ्य तथा पोषण क्लस्टर
	अस्थायी स्वास्थ्य शिविर संचालन	आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी हुन सक्ने	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, स्वास्थ्य तथा पोषण क्लस्टर
पहिलो हप्ता	पानीजन्य रोग, श्वासप्रश्वास, चोटपटक, मलेरिया आदि नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम गर्ने (गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई	आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी हुन सक्ने	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, स्वास्थ्य क्लस्टर, अस्पताल

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	विशेष कार्यक्रम तथा प्राथमिकता।			
स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना				
विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
पहिलो महिना	संरक्षण क्षेत्रसँग समन्वय गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	संरक्षण क्षेत्रमा संलग्न सम्पूर्ण निकायहरूको सम्पर्क सुची तयार गरिराखे	व्यवसायिक मनोपरामर्शकर्ताको कमी हुन सक्ने	जन.स्वा.का., महिला विकास तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय तह, स्वास्थ्य तथा पोषण क्लस्टर
	पानीजन्य रोग, श्वासप्रश्वास, चोटपटक, मलेरिया आदि नियन्त्रणका लागि थप कार्यक्रम गर्ने (गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष कार्यक्रम तथा प्राथमिकता।	आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी (दक्ष जनशक्ति, औषधी, उपकरण, यातायात आदि) हुन सक्ने	जन.स्वा.का., स्थानीय तह, स्वास्थ्य क्लस्टर, अस्पताल
दोस्रो महिना	स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरी चेतना अभिवृद्धि गर्ने	IEC सामग्रीको छपाइ तथा व्यवस्थापन गर्ने		जन.स्वा.का., स्थानीय तह, स्वास्थ्य क्लस्टर
	खानेपानी, संरक्षण, शिक्षा क्लस्टरहरूसंग समन्वय गरी	सम्बन्धित क्लस्टर सदस्यहरूको सम्पर्क		जन.स्वा.का., स्थानीय तह, स्वास्थ्य क्लस्टर,

	पुनर्स्थापना कार्यमा स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग गर्ने	सुची अद्यावधिक गरी राख्ने		अन्य सम्बन्धित क्लस्टर

विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	समय अवधी
१	सबै पालिकाहरूले प्रकोप पहिचान गरी स्थानीय तहको र जिल्लाको Health Contingency Plan बनाउने	स्थानीय तह, जनस्वास्थ्य कार्यालय		माघ-फागुन
२	संकाटसन्न गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा आ-आफ्नो प्रकोपको पहिचान गरी RRT, CRRT गठन गर्ने र द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने। यस टोलीमा यस क्षेत्र समूहका अन्य मुख्य सरोकारवालाहरूलाई समेत समावेश गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, सबै स्थानीय तह	१० लाख	चैत्र-वैशाख
३	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने सम्पर्क व्यक्तिहरूको पहिचान गरी सम्पर्क नम्बर सहितको सूची तयार गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		प्रकोपको सिजन अनुसार
४	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने Control तथा Store Room, Phone, Internet, Solar backup, Stationary, etc. को व्यवस्थापन गर्ने र प्रभावकारी सञ्चारको लागि सञ्चार जालो निर्माण गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	८ लाख	वैशाख-जेठ
५	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा अत्यावश्यक औषधी (दीर्घकालीन रोगको औषधी समेत) तथा अक्सिजन सिलिण्डर लगायत उपकरण भण्डारण (नेपाल सरकारको मूल्य सुची अनुसार) गरी मौज्दात कायम राख्ने	EDCD, प्रदेश आपुर्ति केन्द्र, जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		जेठसम्म

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा कुम्तिमा [illegible] महिनाको लागि एम्बुलेन्स परिचालन (इन्धन तथा चालक) का लागि व्यवस्था गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, उद्योग वाणिज्य संघ, एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समीति	५ लाख	असार सम्म
७	एम्बुलेन्स चालक, प्रहरी कर्मचारी लगायत स्वास्थ्य क्षेत्रसँग प्रत्यक्ष संलग्न नभएका व्यक्तिहरूलाई आधारभूत ट्रायाज व्यवस्थापन (रंगको आधारमा वर्गीकरण), प्राथमिक उपचार तथा विपद्मा एम्बुलेन्सको प्रयोग सम्बन्धी तालिम	जनस्वास्थ्य कार्यालय (अस्पताल, क्लस्टरका संघसंस्था, तालिम केन्द्र, सँगको समन्वयमा)	५ लाख	जेष्ठसम्म

पोषण क्षेत्रमा: आपतकालीन पोषण योजना अन्तर्गत कुपोषण, विपद् पश्चातको अनिकाल, जुकाको संक्रमण, कालो वजारी, जोखिमयुक्त समुहमा (बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू) खाद्य असुरक्षा अन्य संकटमा प्रभावित जनसंख्यालाई न्यूनतम पोषण आवश्यकता पुरा गर्ने कार्यनीति लाइ बुझाउछ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण				
क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	अन्जना खड्का	कार्यालय प्रमुख	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर	९८५११०५६१०
२	अनिल राजभण्डारी	अस्पताल निर्देशक	सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठान, भक्तपुर	९८५११९९३३५
३	लोकेन्द्र विष्ट	प्रशासन	डा. इवामुरा मेमोरियल अस्पताल, भक्तपुर	९७६६८४४२३५
४	डा. प्रताप शेजम	अस्पताल निर्देशक	ख्वप अस्पताल, भक्तपुर	९८४३८४०५१८
५	डा. सुरेन्द्र प्रसाद भट्ट	अस्पताल निर्देशक	भक्तपुर अस्पताल, भक्तपुर	९८४६३९८२३८

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण				
क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्बर
६	सरिता श्रेष्ठ	प्रशासन प्रमुख	नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पताल, भक्तपुर	९८५१०४१४८४
७	डा.विवेक श्रेष्ठ	प्रशासन प्रमुख	नागरिक कम्युनिटी टिचिङ हस्पिटल लिमिटेड, भक्तपुर	९८५१३४७४७०
८	रविना प्रधानाङ्ग	प्रशासन प्रमुख	मध्यपुर अस्पताल प्रा.लि., भक्तपुर	९८४१६२०८०१
९	रमा घिमिरे	मेडिकल रेकर्डर	भक्तपुर इन्टरनेशनल हस्पिटल प्रा.लि., भक्तपुर	९८६०६७४५३०
१०	बिना उप्रेती	व.प्र.अ.	बीपी नेत्र प्रतिष्ठान, भक्तपुर	९८४११८५०७१
११	रविन श्रेष्ठ	मेडिकल रेकर्डर	आरोग्य मल्टिस्पेसियालिटी हस्पिटल प्रा.लि., भक्तपुर	९८४१८६५३०६
१२	दिनेश वाइजु	ज.स्वा.नि.	सुर्यविनायक नगर अस्पताल, भक्तपुर	९८४१६२१२१८
१३	डा. अर्जुन कार्की	मे.सु.	चाँगुनारायण अस्पताल, भक्तपुर	९८५१०८४१६३
१४	वर्षा कोइराला	प्रशासन प्रमुख	काठमाडौं क्यान्सर सेन्टर, भक्तपुर	९८४३३७७६२५
१५	डा. नदन कंडेल	आयुर्वेद चिकित्सक	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय, भक्तपुर	९८४१०५८२२१
१६.	शरद अर्याल	शाखा प्रमुख	नेपाल परिवार नियोजन संघ, उपत्यका शाखा, काठमाडौं	९८४१४०९९९९
१७.	ज्ञानी शोभा महर्जन	स्टाफ नर्स	सुरुवात, भक्तपुर	९८४१७५८८३७

विनोद कुमार अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण				
क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्बर
१८.	ज्योती थापा	कार्यक्रम संयोजक	हाम्रो समान पहुँच, भक्तपुर	९८४१०९८४४१
१९.	परशुराम पाण्डे	सभापति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भक्तपुर	९८५१२७२८८८
२०.	रोशन सुवाल	सुपरभाइजर	SATS, भक्तपुर	९८४१५४३०४६

ख. पोषण (Nutrition) क्षेत्र

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा पोषण सम्बन्धी निगरानी (Nutrition surveillance) सुरु हुन्छ।
- समुदायको तहमा कुपोषणको उपचार विद्यमान स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवम् थोरै संख्यामा गम्भीर बिरामीहरूलाई सिफारिश गरी अन्य पोषण पुनर्स्थापना (Nutrition Rehabilitation centers) केन्द्रहरूमा पठाई आपतकालिन पोषण सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ।
- पोषण पुनर्स्थापना केन्द्र (Nutrition Rehabilitation centers) /Inpatient treatment center मा पुग्नका निमित्त बिरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रबन्ध गरिनेछ।

क्षेत्रगत उद्देश्यः

- जस्तोसुकै आपतकालमा पनि सबैभन्दा जोखिममा परेका समूहहरूको पोषण सम्बन्धी आवश्यकता सुनिश्चित गर्ने।
- स्वच्छ, सुरक्षित खाद्यवस्तु र खानेपानी उपलब्ध गराई पोषण तथा पानीजन्य रोगहरूको प्रकोप रोकथाम गर्ने।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुंचको माध्यमबाट गर्भवती तथा स्तनपान गराउने महिला एवम् पाँचवर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न जिल्ला तथा स्थानिय तहलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरुको वितरणमा रोक लगाउन जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानिय तहलाई मद्दत गर्ने ।

- भिटामिन 'ए' को वितरण /जुका मार्ने औषधि तथा प्रभावित बालबालिकाहरूका लागि खोप सम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानिय तहलाई सहयोग गर्ने ।
- जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि आपतकालिन पोषण व्यवस्था गर्ने ।

पोषण सम्बन्धी प्रतिकार्य योजना			
विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
विपदको प्रकृती हेरेर परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	मानवीय स्रोतको कमी, छिटो र भरपर्दो सञ्चार साधनको व्यवस्था नहुनु	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह
पोषण क्लस्टरको बैठक बस्ने	क्लस्टर सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	प्रकोप पश्चात प्रारम्भिक अवस्थाको यथार्थ तथ्यांक उपलब्ध नभएको हुन सक्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह, क्लस्टरमा आबद्ध संघसंस्था
स्वयंसेवक परिचालन	स्वयंसेवकहरूको सूची तयार गर्ने	स्वयंसेवकलाई विशेष तालिम तथा अनुभवमा कमि हुन सक्ने	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टर
कुपोषण वा हुन सक्ने अनिकाल नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम गर्ने (गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष कार्यक्रम तथा प्राथमिकता) स्वास्थ्य शिविर संचालन	आपतकालीन पोषण सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने (रासन, जुकाको औषधी, भिटामिन चक्की, Micronutrient पाउडर, जीवनजल, सर्वोत्तम पीठो, RUTF(Ready to use theraupitic food), जिंक चक्की, आइरन, फोलिक एसिड)	पर्याप्त साधन स्रोतको कमी हुन सक्ने/ समयमा आपूर्ति हुन नसक्ने र राख्ने स्थान व्यवस्थित नहुनु	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टर, अस्पताल

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

पोषण सम्बन्धी प्रतिकार्य योजना			
विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
गम्भीर कुपोषण भएका बालबालिकाको तत्काल उपचार	OTP (Outpatient Therapeutic Program) र Stabilization Centers/ITC को योजना र जनशक्ति तयारी	कुपोषण उपचार केन्द्रहरू पर्याप्त नहुनु।	स्थानीय तह
पोषण स्थिति अनुगमन (Screening)	नियमित MUAC, Weight, Height screening गर्ने र डेटा बेस प्रणालीको विकास गर्ने	विपद् समयका लागि नियमित र भरपर्दो डेटा अद्यावधिक प्रणाली अभाव	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था
स्थानीय स्तरमा पोषण शिक्षा र चेतना फैलाउने।	आपतकालीन पोषण सूचना अभियान पूर्व तयारी	आवश्यक सूचना सामाग्रीहरुको कमि	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था
अस्थायी पोषण सेवा केन्द्र (Mobile Nutrition Teams) सञ्चालन	Mobile Nutrition Teams को पूर्व योजना र तालिम	दुर्गम क्षेत्रमा पुग्ने तयारी र साधनहरूको कमी	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था
बहुक्षेत्रीय समन्वय (स्वास्थ्य, कृषि, शिक्षा,आदि)	Nutrition Cluster सक्रिय सञ्चालन	बहुक्षेत्रीय समन्वय संरचनामा कमजोरी	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था
स्तनपान प्रवर्द्धन	स्तनपान सहायता टोलीको व्यबस्था गर्ने	तालिम प्राप्त जनशक्तिको कमि	जन.स्वा.का./ स्थानीय तह

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

पोषण सम्बन्धी प्रतिकार्य योजना			
विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय
सरसफाइ र सुरक्षित खानेपानी सुनिश्चितता	WASH तथा पोषण समन्वय योजना तयार गर्ने	पोषण र WASH कार्यक्रमबीच समन्वय कमजोर।	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था
कालोबजारी नियन्त्रण गरी खाद्य सुरक्षालाई सुनिश्चित गर्ने	खाद्य पसलको विवरण संकलन गर्ने	मानवीय स्रोतको कमी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल खाद्य सुरक्षा अनुगमन प्रणाली
अनुगमन, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	विपद् पश्चात पोषण स्थिति सर्वेक्षण सरोकार र साझेदारबीच समन्वय गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र share गर्ने	विपद् पश्चात पोषण स्थिति सर्वेक्षणको लागि ज्ञानको कमि समयमा प्रतिवेदन तयार गरि share नगर्ने	जन.स्वा.का. तथा स्थानीय तह, पोषण क्लस्टरअन्तर्गतका संघसंस्था

१.५ शिक्षा

विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी गतिविधि

सि.नं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयवधी
१	विपद् पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचनाहरु निरन्तर	• स्थानीय तह	• शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	नियमित

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

विनोद कुमार घिमिरे प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	वेवसाइटमा तथा सामाजिक अद्यावधिक गर्ने		सञ्चार माध्यम	
२	उच्च जोमिखयुक्त क्षेत्रमा विद्यालयहरु मार्फत सम्पूर्ण विधार्थीहरुमा उच्च सतर्कता अपनाउन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• स्थानीय तह	• विद्यालय व्यवस्थापन समिति • विद्यालय • अभिभावक	नियमित
३	उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रमा विपद्को पूर्वानुमान गरिएको दिन सुरक्षित रुपमा कक्षा सञ्चालन गर्ने	• विद्यालय	• विद्यालय व्यवस्थापन समिति • विद्यालय अभिभावक • स्थानीय तह	
४	सिकाईका वैकल्पिक विधिहरु छनौट गरी सिकाई क्रियाकलापहरु सञ्चालनको लागि योजना बनाउने	• विद्यालय	• विद्यालय व्यवस्थापन समिति • विद्यालय अभिभावक • स्थानीय तह • गैर सरकारी संघ/संस्था	आवश्यकता अनुसार

ख. विपद्को घटना पश्चात गरिने आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

सि.नं.	विपद्को घटना पश्चातको समयावधि	विपद्को अवस्थमा गरिने क्रियाकलाप	मूख्य जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय
१	२४ घण्टाभित्र	समन्वय बैठक बसी जिम्मेवारी बाडफाँड, सूचना संकलन तथा प्रतिवेन तयारी	• स्थानीय तह	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई • स्थानीय तहको शिक्षा शाखा
२	४८ घण्टाभित्र	प्रभावित विद्यार्थी एवम् शिक्षकलाई सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने, घाइतहरुलाई प्राथमिक	• स्थानीय तह	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

		उपचार व्यवस्था र सहजीकरण विभिन्न विषयगत क्लस्टरसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने		• स्थानीय तहको शिक्षा शाखा • रेडक्रस • स्वास्थ्य संस्था
३	१ हप्ताभित्र	विपद् प्रभावित विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकको सम्पर्क, समन्वय, सर्वेक्षण सहित तथ्याङ्क संकलन र अभिलेखिकरण	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	• स्थानीय तहको शिक्षा शाखा • रेडक्रस • स्वास्थ्य संस्था
५	१५ दिनभित्र	राहत, खोज, उद्धार कार्यको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापनसँग समन्वय र क्षतिको विवरण एकीकृत गरी सूचना प्रणालीमा अद्यावधिक गर्ने	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तहको शिक्षा शाखा • रेडक्रस • स्वास्थ्य संस्था • अभिभावक
६	१ महिनाभित्र	अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण, सञ्चालन तथा विद्यालय पुनर्निर्माण गर्न केन्द्र र प्रदेश सिफारिश गर्ने	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	• स्थानीय तह • परोपकारी संघ/संस्था
७	२ महिनाभित्र	विद्यालय कक्षा सञ्चालनका वैकल्पिक सिकाई विधि पहिचान, कार्यान्वयन, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन र सरोकारवालासँग समन्वय	• स्थानीय तह	• शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

		साथै व्यवस्थापन		• स्वास्थ्य संघ/संस्था

१.६ सामाजिक संरक्षण

विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य क्रियाकलाप

सि.नं.	विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधि
१	सामाजिक संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गरी कार्य जिम्मेवारी बाँडफाँड र सम्पर्क सूचि तयार	सामाजिक विकास कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी, गै.स.स.	निरन्तर
२	बहु क्षेत्रिय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको लागि सम्पर्क व्यक्ति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाल प्रहरी, गै.स.स.	निरन्तर
३	आधारभुत तथ्याङ्क संकलनः- जोखिम क्षेत्रका महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अनाथ, गर्भवती, सुत्केरी, एकल महिला, जटिल प्रकारका रोगबाट ग्रसित व्यक्ति आदि	सामाजिक विकास कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी, गै.स.स.	निरन्तर
४	आपत्कालीन अवस्थामा महला हिंसा न्यूनीकरण र महिला तथा किशोरीहरुको ओसारपसार तथा मानव बेचबिखन, लैङ्गिक र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी चेतना जागरण कार्यक्रम	नेपाल प्रहरी, सामाजिक विकास कार्यालय, जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, गै.स.स.	निरन्तर
५	महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत लक्षित वर्गको संरक्षणको लागि सञ्चालित संघ संस्थाहरुको विवरण तयार गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी, गै.स.स	निरन्तर
६	सम्भावित विपद् जोखिमको क्षेत्र मापन गर्ने, स्थानीय तह महिला तथा बालबालिका शाखासाग नेटवर्किङ्ग तयार गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह,	निरन्तर

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

१.७. कृषि पशुपन्छी तथा खाद्य सुरक्षा

विपद् जोखिम अवस्थामा कृषि, पशुपन्छि र खाद्य सुरक्षा योजना

सि.नं.	सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधि
१	विभिन्न संघ/संस्थामा र निकायमा राखिने आकस्मिक तथा राहत कोषको अनुगमन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स्थानीय तह, पशु सेवा कार्यालय, उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय, सञ्चार माध्यम	निरन्तर
२	विभिन्न प्रकोपबाट कृषि, सिंचाई, सम्पर्क केन्द्र, भण्डारण आदिको पूर्वाधार क्षतिको तत्काल राहत स्वरुप विवरण संकलन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह, परोपकारी संस्था, सञ्चार माध्यम	निरन्तर
३	राहतमा विउविजन वितरण तथा विरुवा	कृषि विकास कार्यालय/स्थानीय तह	वन कार्यालय, पशु सेवा कार्यालय	आवश्यकता अनुसार
४	संक्रामण रोग नियन्त्रणको लागि औषधी वितरण	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	पशु सेवा कार्यालय, कृषि विकास कार्यालय, स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार
५	पशु पन्छीको लागि आवश्यक दाना आहारा आपूर्ति तथा वितरण	पशु सेवा कार्यालय/स्थानीय तह	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सरोकारवाला	निरन्तर
६	गुणस्तरीय खाद्यन्नको उपलब्धता	उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय	स्थानीय तह, सञ्चार माध्यम	निरन्तर
७	कुलो, कुलेसो तथा भल व्यवस्थापन र जोमिख नसाङ्कन	समुदाय/सम्बन्धित स्थानीय तह	जिल्ला आयुक्तको कार्यालय, जलस्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय, सरोकारवाला निकाय	निरन्तर
८	तथ्याङ्क संकलन, अभिलेखिकरण र रिर्पोटिङ्ग	स्थानीय तह	सम्बन्धित कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सञ्चार माध्यम	निरन्तर

१.८. बजार अनुगमन

१.८.१.बजार अनुगमन कार्ययोजना

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सि.नं.	मुख्य क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधि
१	नेतृत्व, कार्ययोजना तयार गर्ने र समन्वय गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	घरेलु तथा वाणिज्य कार्यालय, नेपाल प्रहरी, नगरपालिका, उद्योग वाणिज्य संघ, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्च, नेपाल पत्रकार महासंघ लयागत सरोकारवाला सबै	निरन्तर

१.८.२. कार्ययोजनाको उद्देय

- बजारमा वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, गुणस्तर, मूल्य तथा प्रतिस्पर्धात्मकताको अनुगमन गर्ने
- उपभोक्ता संरक्षण ऐन तथा बजार नीतिहरुको कार्यान्वियन सुनिश्चित गर्ने।
- बजारमा कालोबजारी, कृत्रिम अभाव तथा अन्य अनियमितता रोक्ने
- व्यवसायलाई स्वच्छ प्रतिस्पर्धी र व्यवस्थित बनाई उपभोक्ता तथा व्यापार व्यवसाय मैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने
- व्यापार व्यवसायको व्यवस्थापन र नियमन गर्ने

१.८.३. कार्ययोजनाको दायरा

सम्बन्धित क्षेत्रहरुः- खुद्रा तथा थोक बजार, मल्टिस्टोर, सुपरमार्केट, पेट्रोल पम्प, फार्मेसी, निर्माण सामग्री, बजार, क्रसर, होटल, खाद्यन्न, उद्योगहरु आदि।

सम्बन्धित वस्तुहरुः- दैनिक उपभोग्य बसतुहरु (खाद्य तथा पेय पदार्थ, औषधी, इन्धन, निर्माण सामग्री, विद्युत तथा दुरसञ्चार सेवा, यातायात भाडा आदि)।

सम्बन्धित निकायहरुः- वाणिज्य विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, खाद्य तथा गुणस्तर नियन्त्रण विभाग, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, पशु सेवा कार्यालय, स्थानीय प्रशासन, नेपाल प्रहरी, उपभोक्ता अधिकार समूह, उद्योग वाणिज्य संघ आदि।

१.८.४. कार्ययोजनाका चरणहरु

चरण-१ प्रारम्भिक तयारी

- कार्ययोजना निर्माण गर्ने
- बजार अनुगमनका लागि कार्यदल (Task Force) गठन गर्ने
- अनुगमनको प्राथमिक क्षेत्र तथा वस्तुहरुको सूचि तयार गर्ने
- सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गर्ने
- निर्देशिका संकलन गर्ने।

चरण-२ बजार अनुगमन तथा मूल्य निर्धारण

- वस्तु तथा सेवाको मूल्य सूचि संकलन गर्ने

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- बजारमा मूल्य वृद्धिको कारण पहिचान गर्ने
- गुणस्तर, म्याद समाप्ति, नक्ली तथा अशुद्ध वस्तुको अनुगमन गर्ने
- भण्डारणको अवस्था तथा आपूर्ति सुनिश्चित गर्ने

चरण-३ अनियमितता पहिचान तथा कारवाही

- कालो बजारी, कृत्रिम अभाव वा मिलेमतोमा मूल्य वृद्धि गर्ने व्यापारी व्यक्ति वा संस्थाहरु पहिचान गर्ने
- उपभोक्ता ठगिएको वा सेवा नपाएको गुनासोहरुको छानविन गर्ने
- ऐन कानून बमोजिम जरिवाना, कारवाही वा अन्य कानूनी प्रक्रिया अघि बढाउने

चरण 4 -अनुगमन रिपोर्टिङ्ग र सुधाररात्मक कदमहरु

- अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्ने
- सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने र सुधारका लागि आवश्यक कदम चाल्ने
- अनुगमनको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्ने

१.८.५ अनुगमनमा प्रयोग गरिने उपकरण तथा विधि

- बजार सर्वेक्षण
- उपभोक्ता गुनासो संकलन
- मूल्य सूचि तुलना
- रहस्यमय ग्राहक प्रविधि
- डिजिटल अनुगमन

१.८.६ अपेक्षित नितजाहरु

- बजारमा वस्तु तथा सेवाको उचित आपूर्ति सुनिश्चित हुने
- उपभोक्ता अधिकार सुनिश्चित हुने
- कृत्रिम अभाव तथा अनावश्यक मूल्य वृद्धि नियन्त्रण हुने
- व्यवसायिक पारदर्शीता तथा प्रतिस्पर्धात्मक बजारको विकास हुने

१.८.७ समन्वय तथा कार्यान्वयन निकायहरु

- नेतृत्वः जिल्ला प्रशासन कार्यालय
- सहयोगी निकायहरु:- वाणिज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग, नगरपालिकाहरु, नेपाल प्रहरी, उद्योग वाणिज्य संघ, उपभोक्ता अधिकार संगठन आदि।
- समन्वय विधिः- निरन्तर बैठक, अनुगमन रिपोर्टिङ्ग, आपत्कालीन टोली परिचालन

दिलीप कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१.९ वातावरण संरक्षण

(वन, भू-संरक्षण तथा वातावरण क्लस्टर)

जिम्मेवारी क्षेत्र

भक्तपुर जिल्ला वन डढेलो, पहिरो, भू-क्षय, नदी कटान, र तीव्र सहरीकरणका कारण सिर्जित वातावरणीय प्रकोपका घटनाहरुबाट संकटापन्न र सुरक्षा दृष्टिकोणबाट संवेदनशिल क्षेत्रको रुपमा रहेको छ। यस क्षेत्रमा विगतका बर्षहरुमा हिउँद तथा सुख्खा यामको आगमनसंगै उत्पन्न भएका वन डढेलो एवं वर्षायाममा हुने पहिरो जस्ता प्राकृतिक र वातावरणीय विपद्का क्षतिलाई बिश्लेषण गर्दा यसबाट उत्पन्न हुने वन पैदावारको विनाश लगायत सामाजिक, भौतिक तथा आर्थिक असर ठुलो चुनौतीको रुपमा रहेको छ।

जिल्लाको डाँडा तथा भिरालो भू-भागको पर्वतीय सतह कमजोर रहेको र मनसुनको समयमा हुने मुसलेधार वर्षा र त्यसपछिको उच्च तापमानका कारण पहाडी भू-भागमा बारम्बार पहिरो गई वन क्षेत्र र जनधनको क्षति हुँने गरेको छ।

जिल्लाको भौगोलिक बनावट र प्रत्येक वर्ष मनसुनको समयमा उत्पन्न हुने पहिरो, नदी कटान तथा सुख्खा याममा हुने वन डढेलोको दौरान प्रभावित सर्वसाधारण जनता र प्राकृतिक स्रोतको तत्काल उद्धार, नियन्त्रण तथा राहत प्रदान गर्ने कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानिय तह, जिल्ला प्रशासन, सुरक्षा निकायहरु र डिभिजन वन कार्यालय, भक्तपुर Key Responder को रुपमा परिचालन भई प्राप्त जिम्मेवारी प्रशंसनीय ढंगले निर्वाह गर्दै आईरहेको सन्दर्भमा विपद्का घटनाहरुबाट हुन सक्ने क्षतिलाई न्युनिकरण गर्न विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गर्ने सबै तहका सरकारी निकाय तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु समन्वयत्मक रुपमा बिपद्को तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई असरदार रुपमा परिचालन हुने कार्यलाई निरन्तरता दिनु अत्यावश्यक रहेको छ।

जिल्लाको भौगोलिक अवस्था

- धरातलीय स्वरूपः जिल्लाको अधिकांश उत्तरी (महादेवपोखरी, चाँगुनारायण), पूर्वी (नगरकोट) र दक्षिणी (सूर्यविनायक, रानीकोट) भू-भाग मध्य पहाडी क्षेत्र र डाँडा पाखाले ओगटेको तथा मध्य एवं पश्चिमी भाग समथर उपत्यका (Valley Floor) को रूपमा रहेको।
- वन क्षेत्र र मनसुनजन्य प्रभावः जिल्लाको कुल वन क्षेत्र मुख्यतया डाँडा र भिरालो सतहमा केन्द्रित रहेको, जहाँ सुख्खा याम (फागुन-जेठ) मा वन डढेलोको जोखिम उच्च रहने र मनसुनको समयमा तीव्र वर्षाका कारण भू-क्षय हुने सम्भावना बढी रहेको।
- भू-क्षय तथा पहिरोको संवेदनशीलताः भिरालो भू-बनोट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था र ग्रामीण सडक खन्ने कार्यका कारण पहाडी वन क्षेत्रमा साना-ठूला पहिरो गई बगेर आउने लेदो (Debris Flow) ले फेदीका बस्ती, कृषि योग्य जमिन र वन पर्यावरणमा क्षति पुऱ्याउने चुनौती रहेको।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- मुख्य नदी प्रणाली र कटानः जिल्लाका मुख्य नदीहरू (हनुमन्ते खोला र मनोहरा नदी) को बहाव मनसुनको समयमा उच्च हुने हुँदा नदी तटीय क्षेत्र (River Banks) मा तीव्र कटान, भू-क्षय र डुबानको जोखिम बढी रहने।

प्रकोपको प्रकार र संकटासन्नत स्तर

पालिका	वन डढेलो	पहिरो / भू-क्षय	बाढी / नदी कटान	महामारी (वनस्पती/वन्यजन्तु)	भुकम्प	समग्र संकटासन्नत स्तर
चाँगुनारायण न.पा.	उच्च	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च	उच्च
सूर्यविनायक न.पा.	उच्च	मध्यम	मध्यम	मध्यम	उच्च	उच्च
भक्तपुर न.पा.	निम्न	निम्न	उच्च	निम्न	उच्च	निम्न *(वन क्षेत्रका लागि)*
मध्यपुर थिमि न.पा.	निम्न	निम्न	उच्च	निम्न	उच्च	निम्न *(वन क्षेत्रका लागि)*

विपद् प्रतिकार्यको समयमा क्षेत्रगत जिम्मेवारी तथा कार्यक्षेत्रहरु

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	जिम्मेवार निकाय	कार्यक्षेत्र	तयारी तथा प्रतिकार्य
१	वन डढेलो नियन्त्रण तथा अग्नि व्यवस्थापन	डिभिजन वन कार्यालय भक्तपुर, सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू, स्थानीय सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू	जिल्लाभरका वन क्षेत्रहरू	दमकल तथा अग्नि नियन्त्रक सामग्री सहित द्रुत परिचालन
२	भूक्षय रोकथाम तथा नियन्त्रण	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय , डिभिजन वन कार्यालय, स्थानीय तहहरू	पहिरो प्रभावित र संवेदनशील डाँडा-पाखाहरू	जैविक इन्जिनियरिङ (Bio-engineering) प्रविधि प्रयोग गरिने
३	मनसुनजन्य तथा डढेलो विपदसम्बन्धी	डिभिजन वन कार्यालय, नेपाल पत्रकार महासंघ भक्तपुर, स्थानीय सञ्चार माध्यमहरू	जिल्लाभर (विशेष गरी वन हेरालु र स्थानीय समुदाय)	एफ.एम. रेडियो, माइकिङ र डढेलो सचेतना सप्ताह सञ्चालन

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	सूचना तथा जनचेतना			
४	वन्यजन्तु तथा पर्यावरण संरक्षण	डिभिजन वन कार्यालय भक्तपुर, वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी सरोकारवालाहरू	जिल्लाभरका राष्ट्रिय तथा सामुदायिक वनहरू	घाइते वन्यजन्तुको उद्धार तथा सुरक्षित स्थानान्तरण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तयारी

पूर्व तयारी गतिविधि

सि.नं.	पूर्व तयारी गतिविधि	जिम्मेवारी निकाय	समय	समन्वय
१	विभिन्न बैठकको संचालन (वन डढेलो समन्वय)	डिभिजन वन कार्यालय र सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू	आवश्यकता अनुसार (मंसिर र फागुन)	जिल्लास्थित सुरक्षा निकाय, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ (FECOFUN)
२	जिल्ला, स्थानिय तहको सम्पर्क व्यक्ति र जिम्मेवारी अध्यावधिक गर्ने	सूचना अधिकारी / डिभिजन वन कार्यालय	वर्षको दुई पटक (पौष र आषाढ)	सबै सब डिभिजन वन कार्यालयहरू र उपभोक्ता समूहहरू
३	तालिम (अग्नि नियन्त्रण र जैविक इन्जिनियरिङ सम्बन्धी)	डिभिजन वन कार्यालय भक्तपुर, भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय,	वर्षको दुई पटक (फाल्गुन र बैशाख)	स्थानीय तह र सुरक्षा निकायहरू
४	विवरण संकलन (जोखिमयुक्त वन र सामाग्रीको अवस्था)	सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू	निरन्तर	स्थानीय उपभोक्ता र सरोकारवाला निकाय

भक्तपुर जिल्लामा विपद् व्यवस्थापन सामाग्रीहरुको अवस्था

सामानको नाम	परिमाण	सामानको नाम	परिमाण
फायर फाइटिङ सुट (Fire Fighting Suit)	७	हार्नेस	१
फायर स्वाइटर (Fire Swatter)	२५	बन्चरो	१०
सेफ्टी हेलमेट (Safety Helmet)	१८	प्राथमिक उपचार किट (First Aid Kit)	१

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

रेक कोदालो (Rake Hoe)	२	Fire-fighting gloves	२३
वाटर ब्याकप्याक पम्प (Water Backpack Pump)	४	Fire extinguisher	२
Head torch	८	Blower machine	१
Snake recues set	२	Animal rescue cages of different sizes	४

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

समग्र तयारी र आवश्यक्ता

- उपर्युक्त वन डढेलो तथा पहिरो नियन्त्रण सामाग्रिको थप व्यवस्थापन गर्नुपर्ने।
- वेयर हाउसको व्यवस्थाः सब-डिभिजन तहमा अग्नि नियन्त्रक सामाग्री भण्डारणका लागि साना गोदामघरको व्यवस्था।
- विपद्को प्रकृति अनुसारको उपर्युक्त सामाग्रिको व्यवस्थापन र **Run Bag** व्यवस्था।
- **Quick Response Basic Equipment** को व्यवस्था।
- दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नुपर्नेः
    - पालिका तह (सामुदायिक वन सञ्जाल)
    - वडा तह (अग्नि नियन्त्रक स्वयंसेवक टोली)
    - टोल/घर (उपभोक्ता र वन हेरालु)
- जोखिमयुक्त वन क्षेत्र र पहिरो प्रवण स्थानहरूको जी.आई.एस. (GIS) प्रविधिबाट नक्साङ्कन।
- बलियो समन्वय तथा खबर आदान प्रदानको संयन्त्र तयार गर्नुपर्ने (Early Warning System)।
- स्तरिय तालिम योजना बनाई अभ्यासमूलक तालिम संचालन।
- विपद् प्रतिकार्य संयुक्त अभ्यास (सुरक्षा निकायहरूसँग वन डढेलो नियन्त्रण अभ्यास)।

अन्त्यमा,

भक्तपुर जिल्लाको भौगोलिक बनावट, जैविक संवेदनशीलता र प्रत्येक वर्ष सुख्खा याम तथा मनसुनको समयमा उत्पन्न हुने वन डढेलो, पहिरो एवं नदी कटानको दौरान प्रभावित सर्वसाधारण जनता र पर्यावरणलाई विपद्का घटनाहरुबाट हुन सक्ने क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गर्ने सबै तहका सरकारी, गैरसरकारी र सामुदायिक निकायहरुले समन्वयत्मक रुपमा बिपद्को तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई असरदार रुपमा परिचालन हुने कार्यलाई निरन्तरता दिनु अत्यावश्यक रहेको छ।

१.१० सूचना तथा समन्वय

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१.१०.१ विपद्को पूर्व तयारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

जोखिम मूल्याङ्कन, सम्भावित विपद्को पहिचान गरी योजना बनाउने

सूचना स्रोतको व्यवस्थापनः- सरकारी निकाय, मौसम विभाग र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी विश्वसनीय सूचना स्रोत सुनिश्चित गर्ने।

जागरुकता अभियानः- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र तयारी बारे जनतालाई सचेत गराउन सूचनामूलक सामाग्री प्रशारण गर्ने

१.१०.२ सूचना व्यवस्थापन

आपत्कालीन पूर्वतयारीका लागि यस जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत ११ वटा कार्यहरु समुह क्लस्टर रहेका छन्। जस अन्तर्गत पहिलो प्राथमिकतामा खोज तथा उद्धार समन्वय तथा सूचना कार्य समुह क्लस्टर रहेको छ। यस क्लस्टरले सूचना समन्वयको कार्य गर्ने । यसको नेतृत्व जिल्ला प्रशासन कार्यालयका विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले गर्नेछ। यस समितिले निकायगत स्रोत साधनको आकंलन, उक्त निकायको पहिचान र आवश्यक सामग्रीहरुको भण्डारण भए नभएको सुनिश्चित गर्ने छ। साथै, तत्कालीन विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा जिल्ला प्रहरी परिसर, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरु, जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अध्याबधिकका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट उपलब्ध सूचनाहरु रहने छन् भने दिगो रुपमा थप कार्यका लागि सूचनालाई अभिलेखीकरण गरी थप स्रोत, क्षमता, संकटासन्नताका सूचना विपद् व्यवस्थापन स्रोत केन्द्रमा राखिने छन्।

सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यः-

- विद्यालयमा विषयगत शिक्षकबाट कक्षा सञ्चालन
- भवन निर्माण आचारसहिता कडाइका साथ पालना गर्ने व्यवस्था स्थानीय तहहरुले गर्ने
- समुदायमा भुकम्प क्षति कम गर्ने विषयमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- घटना अभ्यास

११. खानेपानी तथा सरसफाई

पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	समय अवधी
वास क्लष्टरको बैठक गर्ने, जोखिम पर्ण क्षेत्रको पहिचान र क्षमताको विश्लेषण गर्ने,	संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	चौमासिक रुपमा ३ पटक गर्ने आपत्कालिन अवस्थामा आवश्यता अनुसार

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

हरेक पालिका, संघसंस्था र निकायको सम्पर्क व्यक्ति पहिचान गर्ने		
स्थानीय तहको विपद व्यवस्थापन समिति एवं शाखासँग समन्वय तथा वास सम्पर्क व्यक्तिहरुको सूची र फोन अद्यावधिक गर्ने	स्थानीय तहहरु/ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	नियमित
खानेपानी, दमकल, आपतकालिन परिस्थितमा आवश्यक पर्ने सम्पर्क व्यक्तिहरुको सची. फोन र सम्पर्क ठेगाना अद्यावधिक गर्ने	स्थानीय तहहरु/ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	नियमित
आपत्कालिन मर्मत सम्भार कार्यको लागि दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने । प्रत्येक पालिकामा २ जनाको दरले २६ जना प्लम्बर टेक्निसियनहरुको आधारभूत क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन गर्ने	स्थानीय तहहरु/ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	नियमित
कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुको सूची तयार गर्ने	स्थानीय तहहरु/ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	नियमित
कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुलाई आपत्कालिन समयमा परिचालन गर्ने	स्थानीय तहहरु/ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर	नियमित
पालिकाहरुलाई खानेपानीको गुणस्तर परीक्षणको लागि खानेपानी गुणस्तर परीक्षण फिल्ड टेष्ट किट सहयोग गर्ने	स्थानीय तहहरु	नियमित

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४ वटा नगरपालिका १. भक्तपुर नगरपालिका २. मध्यपुर थिमी नगरपालिका ३. सुर्यविनायक नगरपालिका ४. चाँगुनारायण नगरपालिका		
खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिहरुलाई, खानेपानीको गुणस्तर परीक्षणको लागि खानेपानी गुणस्तर परीक्षण फिल्ड टेष्ट किट सहयोग गर्ने		नियमित
खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिहरुलाई खानेपानी गुणस्तर परीक्षण र खानेपानी आपूर्तिप्रणालीको क्लोरिनेशन सम्बन्धी ३ दिने तालिम संचालन गर्ने		नियमित
विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने ब्लिचिङ्ग पाउडर, क्लोरिन, PIYUSH, AQUATABS को व्यवस्थापन एवं उचित भण्डारण गर्ने		नियमित
सरसफाई र स्वच्छता सामग्रीहरुको व्यवस्थापन एवं उचित भण्डारण गर्ने		नियमित
अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन र उचित भण्डारण		नियमित

विपदबाट क्षति हुनसक्ने विभिन्न साईजको HDPE Pipes, Fittingsखरिद एवंचित भण्डारण गर्ने	संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, भक्तपुर, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं ५, भक्तपुर	खरिद भैसकेको ठेक्का मार्फत
जिल्लामा पानीका मुहान, पोखरी संरक्षण तथा सरसफाई गर्ने सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने		
अन्य क्षेत्रसँग सहमति, सम्झौता एवं सहकार्य गर्ने		नियमित
आकस्मिक योजनाको समिक्षा, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन		
पूर्ण सरसफाई युक्त पालिका घोषणाको लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने		बार्षिक योजना अनुसार
खानेपानी गुणस्तर परीक्षण/ईकोली टेष्ट गर्ने र स्वास्थ्य संस्थाहरुसँग समन्वय गर्ने		नियमित
स्थानीय सञ्चार माध्यम/रेडियोहरुसँग समन्वय गरी सूचना प्रवाह गर्ने		नियमित
सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनको लागि स्थानीय सञ्चार माध्यम/रेडियोहरुसँग समन्वय गरी सूचना एवं सन्देश प्रवाह गर्ने		नियमित
महिला स्वयंसेविका र विद्यालयहरुसँग समन्वय गरी अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्धी सूचना एवं सन्देशहरु प्रवाह गर्ने		नियमित

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिलाई दर्ता गरी चुस्तदुरुस्त अवस्थामा राख्ने		नियमित
खानेपानी योजनाहरुमा मर्मतसम्भार कोष खडा गरी परिचालन गर्ने		नियमित

भक्तपुर जिल्लामा विपदपछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला वा स्थानीय खानेपानी संस्थान वा कार्यालयसँग सम्बन्ध कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्की वा अन्य माध्यमद्वारा प्रभावित क्षेत्रमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिली ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुर्‍याउने ।

- शिविरमा बस्ने विस्थापित तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएकाहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्ने बाल्टिन र ३० दिनसम्मका निम्ति खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की, पियूष, अक्वा टयाबलेट एवं वाटर गार्ड उपलब्ध गराउने ।
- शिविरमा बसोवास गर्ने विस्थापितका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पी, निर्माण गर्ने ।
- शिविरमा बसोवास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जनस्वास्थ्य कार्यालय, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजनको कर्मचारी, साझेदार गैरसरकारी संस्था, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग समन्वय गरी स्वच्छता सामग्री वितरण गर्ने र सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्धिकरणको उचित तरिका र साबुनपानीले हातधुने) सन्चालन गर्ने ।
- प्रति १० परिवार १ फोहर फाल्ने भाडो (१०० लिटर), विस्थापितहरुको बसोवास अनुसार फोहोरहरु फाल्ने भाँडाको व्यवस्था गर्ने ।
- पानी जम्मा गर्ने भाँडाहरु १० देखि २० लिटरको २ वटा भाँडाहरु प्रति परिवार उपलब्ध गराउने
- विस्थापित क्षेत्रमा प्रति २०० परिवारमा स्वयंसेवकहरु १ जनाका दरले परिचालन गर्ने
- खानेपानी शुद्धताको अवस्थाको परीक्षण र सोको उपचार, सहयोगी संघसंस्थासँग सम्पर्क स्थापना एवं सहयोग परिचालनमा समन्वय गर्ने
- न्यून आय भएका, अभिभावक विहिन बालवालिका, अपाङ्गता भएका, एकल तथा ज्येष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती भएका परिवारको आधारमा स्थानीय सरकारको सिफारिसमा पूर्ण तथा आंशिक क्षतिमा परेका परिवारको प्राथमिकीकरण गर्ने ।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी र भूकम्प

क्षेत्रगत उद्देश्यः

- स्वच्छ, सफा र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित रोगहरु फैलन नदिई पानीजन्य रोगबाट प्रभावित परिवारलाई बचाउने ।
- एम्बुलेन्स, दमकल तथा द्रुत प्रतिकार्य टोलीको प्रबन्ध ।
- स्थानीय तह भित्रका क्षेत्रहरुमा खानेपानी योजनाहरु चुस्तदुरुस्त राखी खानेपानीको आपूर्ति सहज गर्ने
- भक्तपुर जिल्लाको विभिन्न समुदायमा विपदबाट प्रभावितहरुको लागि पानी, सरसफाई स्वच्छता /सुविधाहरुमा पहुँच पुनर्स्थापना र अभिवृद्धि गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यः

- विस्थापित समुदायका लागि (खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छतासँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरुका बारेमा उचित रुपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरु बस्ने शिविरहरुमा सफासुग्घर कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

जोखिम न्यूनिकरण गरी खानेपानी जस्तो अत्यावश्यक वस्तुको आपूर्तिमा सहजता ल्याउने, वैकल्पिक उपायहरुको सूचि बनाउने, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने ।

खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिककार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपतकालीन अवस्या सम्बोधन गर्न गरिनेपूर्वतयारी कार्य	मुख्य जिम्मेवार निकाय	पूर्वतयारी कार्यका लागि अनुमानित लागत
पहिलो दिन	बास क्लष्टर को बैठक संयोजना गर्ने, सरोकारवालाहरुसँग समन्वय गर्ने, सूचना सङ्कलन	क्षेत्रगत सदस्यहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		१०,०००

	तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्ने			
	स्वयंसेवक परिचालन गर्ने		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	५०,०००
दोस्रो दिन	स्वयंसेवक परिचालन गर्ने		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	५०,०००
	विपद् पछिको क्षति अवलोकन, उद्धार र राहत सहित पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्री वितरण		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	विस्थापितहरुलाई स्वच्छता सामग्री वितरण	पूर्व भण्डारण तथा स्रोत नक्साङ्कन	जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multisector Initial Rapid Assessment-MIRA) सर्वेक्षणको टोली परिचालन	बहुप्रकोपको सन्दर्भमा MIRA निर्माण	जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापितहरुको शिविरमा अस्थायी शौचालय र खानेपानीको व्यवस्थापन	पूर्व भण्डारण तथा स्रोत नक्साङ्कन	जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	क्षतिको विवरण सङ्कलन, विश्लेषण तथा प्रमाणीकरण गरी अस्थायी खानेपानी योजना संचालन गर्ने		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विस्थापित शिविरमा फोहर व्यवस्थापन समुह गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने	जनशक्ति व्यवस्थापन	जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	Rapid WASH Assessment		संघसंस्था	
पहिलो महिना	प्रभावित विद्यालय, स्वास्थ्य संस्थामा शौचालय र पानीका धाराहरुको		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय	

विनोद कुमार ढकाल
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	मर्मतसुधार गरी पानी सुचारु गर्ने		विपद् व्यवस्थापन समिति	
	सरसफाई र स्वच्छता बारे सचेतनामूलक कार्यक्रम हेल्थ क्लष्टरसँग समन्वय गरी गर्ने		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	लागत अनुमान तयारी तथा वजेट व्यवस्थापन गर्ने		खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, स्थानीय तह	
दोस्रो महिना	स्वच्छता प्रवर्द्धनको लागि माईकिङ्ग, एफ.एम., पोष्टर, पम्पप्लेट, सडक नाटक आदिबाट प्रचार प्रसार गर्ने		जिल्ला स्थित वास क्लष्टर र स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
	क्षति भएको संरचनाहरुको मर्मत सुधार एवं निर्माण सुरु गर्ने		खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, स्थानीय तह	

खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको लागि अनुमानित बजेट

प्रथम चरण तत्काल उपलब्ध गराइने राहत

सामग्री सम्भावित प्रभावित संख्या सामग्री (प्रति ५ जना)

क्र.स.	सामग्री	परिमाण
१.	प्लास्टिक जर्किन) २० लिटर (र २ वटा जग	१०००

२.	२ प्लास्टिक बाल्टिन) २० लिटर (विकर्को समेत) र २ वटा जग	१०००
३.	लुगा धुने साबुन	१०००
४.	नुहाउने साबुन	१०००
५.	पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्री	१०००
	PIYUSH (Pcs)	१०००
	AQUATABS(Pcs)	१०००
	Liquid Chlorine(Kg)	५००
	Candeles Water Filter (Pcs)	१०००
	Bleaching Powder (25 Kgs Bag)	२०
६.	स्वच्छता सामग्री	१०००
७.	स्यानीटरी प्याड	१०००
८.	अस्थायी शौचालय	१५०
९.	सरसफाई सामग्री	१०००

दोस्रो चरण (सेवा सुविधा विस्तार):

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण
१.	१००० लिटरको HDPE Hilltake ट्याङ्की आवश्यक सामग्री सहित	१००
२.	HDPE Pipes (K.M.)	१००
३.	पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्री	१०००
	PIYUSH (PCS)	१०००
	Liquid Chlorine (Kg)	५००
	AQUATABS(Pcs)	१०००
	Bleaching Powder (Bag)	२०

	Candeles Water Filter (Pcs)	१०००
४.	Cholera Prevention Poster	५००
५.	सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	१००

२. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

२.१. विपद् पूर्वयतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

मुख्य विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रमुखको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले मानवीय उद्धारको कार्यमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्ण कार्यान्वयन गराउनका लागि मुख्य भूमिका गर्नुहुनेछ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद्को समयमा जिल्लास्थित सबै विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुलाई उनिहरुको नियमित कार्यलाई मानवीय सहायताको कार्य तर्फ लगाउन समन्वय तथा निर्देशन दिनेछन्।

२.२. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

सामान्य अवस्थमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन निम्न बमोजिम गरिने छ।

सि.नं.	कार्यक्रम	समयवधि
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक, क्षेत्रगत तयारी	निरन्तर
२	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक मस्यौदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत	२०८३ जेष्ठ दोस्रो हप्ता
३	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना पारित गर्ने	बैठक अनुसार
४	पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा	त्रैमासिक
५	पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक	२०८३ जेष्ठ तेस्रो साता

यस पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गरी योजना कार्यान्वयन गर्ने आवश्यक स्रोत साधन र बजेट सबै विषयगत निकाय तथा स्थानीय तहसँग पर्याप्त नहुने भएकोले आवश्यक स्रोत साधन तथा बजेट उपलब्ध गराउनका लागि स्मब्नधित विषयगत कार्यालयको प्रदेश तथा संघीय कार्यालय र सरोकारवाला संघसंस्थासँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ। साथै आवश्यकता अनुरुप अन्तरार्ष्ट्रिय सहयोग नियोगको मानवीय सहयोग शाखासँग समन्वय गरी अन्य दातृनिकायसँग पहल गरिनेछ।

२.३. पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा अध्यावधिक

पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अध्यावधिक गर्नका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले देहाय बमोजिमको प्रतिनिधित्व हुगेगरी नियमित रुपमा बैठक बयोजना गर्ने छ।

सि.नं.	प्रतिनिधित्व हुने निकायहरु
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
३	नगरपालिकाहरु
४	नेपाली सेना
५	नेपाल प्रहरी

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल
७	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय
८	जिल्लास्थित सबै राष्ट्रिय राजनैतिक दल
९	जिल्लास्थित विषयगत सरकारी कार्यालयहरु
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भक्तपुर शाखा
११	भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघ
१२	पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा भक्तपुर
१३	जिल्लामा क्रियाशील सम्पूर्ण राष्ट्रिय तथा अन्तरार्ष्ट्रिय संघ/संस्थाहरु

३. प्रतिवेदन तथा अभिलेख

यो पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुबाट स्वामित्व ग्रहण गरिएको आधिकारिक दस्तावेज हो। सम्पूर्ण साझेदार संस्थाको स्थानीय स्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता दुवै क्षेत्रमा काम गर्ने अधिकार हुन्छ। तसर्थ जिल्लास्तरमा विकास तथा मानवीय सहायता सम्बन्धी कार्यलाई अलग गरेर हेरिनु हुदैन्। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको संयोजकत्वमा हरेक वर्ष यस पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र आवश्यक परेमा आवधिक रुपमा अद्यावधिक गरिनेछ। यसका लागि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई स्वामित्व ग्रहण गराउन स्थानीय तहहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। यसबाट विपद् व्यवस्थापनलाई जिल्ला तथा स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा मुल प्रवाहिकरण गर्न र सबै निकाय तथा तहलाई विपद् पूर्व तयारीमा स्रोत साधन व्यवस्थापन गर्न मदत पुग्नेछ।

४. संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन र अन्य कानूनमा भएका विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित समिति र कार्य अधिकारको कार्यान्वयन गर्ने ।

५. कार्यान्वयन

क. सुरक्षित कार्य संस्कृतिः-

- घरायसी योजना, सुरक्षित स्थान, पारिवारिक भेटघाट योजना, समुदाय र स्थानीय तहमा जोखिम लेखाजोखा, सुरक्षा योजना र आपत्कालीन कार्य बाडफाड
- ज्ञानको आदान प्रदानः- घरपरिवार र समुदायमा छलफल र जोखिक यूनीकरणका विधिको प्रयोग
- सामग्रीः- आपत्कालीन समयका लागि चाहिने स्रोत साधन

ख. गर्नुपर्ने कार्य

- विपद्पछिको आवश्यकता लेखाजोखा
- मार्गदर्शन
- पहिलेभन्दा राम्रो निर्माणको सुनिश्चितता
- विकल्पहरुको चयन
- असल अभ्यासको अनुसरण
- गुणस्तरको सुनिश्चितता
- क्षमता अभिवृद्धि
- स्थानीय स्रोतको उपयोग
- प्रतिवेदन

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- अन्य मुलुकमा भएका पुनर्निर्माणको असल अभ्यासका प्रयोग

ग. प्रमुख पक्ष

- समन्वय
- विपद् उत्थानशील समुदायको सुरक्षा, साझेदारी, पूर्वचेतना प्रणाली ज्ञान, पहुच, विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनामा सहभागिता, प्रशिक्षण र राहत
- सामाजिक , आर्थिक र मानसिक पुनर्स्थापना
- भौतिक पूर्वाधारको असल निर्माण
- विकासका विविध क्रियाकलाप
    - ✓ जीवन
    - ✓ जीविको पार्जन
    - ✓ कानूनी व्यवस्था
    - ✓ सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

विपद् व्यवस्थापन समितिको संरचना

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, भक्तपुर

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १६ को व्यवस्था अनुसार जिल्लास्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहेको छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु

(क)	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	-अध्यक्ष
(ख)	जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	-सदस्य
(ग)	जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	- सदस्य
(घ)	स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयको प्रमुख	-सदस्य
(ङ)	जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	-सदस्य
(च)	जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुख	-सदस्य
(छ)	राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख वा प्रतिनिधि	-सदस्य
(ज)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(झ)	गैरसरकारी महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य
(ञ)	नेपाल पत्रकार महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख	-सदस्य

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

(ट) उद्योग वाणिज्य महासङ्घको जिल्लास्थित प्रमुख -सदस्य

(ठ) प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत -सदस्य सचिव

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

ऐनको दफा १६ (२) तथा नियमावलीको नियम ७ बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

(क) परिषद्, कार्यकारी समिति तथा प्रदेश समितिबाट स्वीकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,

(ख) जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने, गराउने,

(ग) जिल्लास्तरमा रहेका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन गर्ने,

(घ) उपलब्ध स्रोतको उच्चतम प्रयोग तथा प्रवाह गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खोजी तथा उद्धार गर्ने,

(ङ) नेपाल सरकारबाट स्वीकृत मापदण्ड अनुसार राहत वितरण गर्ने, गराउने तथा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयलाई सोही अनुसार राहत वितरण गर्न लगाउने,

(च) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार यातायात तथा मानिसको आवत जावतमा नियन्त्रण गर्ने,

(छ) विपद्का कारण सिर्जित फोहोर तथा अन्य अनावश्यक वस्तु हटाउने वा हटाउन लगाउने,

(ज) विपद्को समयमा मृत्यु भएका मानिसको शव तथा जनावरको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,

(झ) आपत्कालीन अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरुको लागि आश्रय गृहको व्यवस्था गर्ने,

(ञ) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुन सक्ने गरी सुरक्षा निकायलाई दुरुस्त राख्न लगाउने,

(ट) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा औषधि उपचार जस्ता अत्यावश्यक वस्तुको प्रबन्ध गर्ने,

(ठ) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी भौतिक संरचनाहरूको निर्माण गर्न लगाउने,

(ड) विपद्को अवस्थामा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध सरकारी, गैरसरकारी एवं निजी यातायातका साधन, यन्त्र, सरसामान, खाद्य सामान आदि कानून बमोजिम नियन्त्रणमा लिई प्रयोग गर्ने वा गर्न लगाउने,

(ढ) विपद्को जोखिममा रहेका वा विपद् प्रभावित क्षेत्रमा रहेका असुरक्षित भवनहरू भत्काउन लगाउने,

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

(ण) असुरक्षित भवन तथा स्थानमा रहेका विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने,

(त) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवक, विशेषज्ञ तथा परामर्शदातालाई परिचालन गर्ने र सोको सुपरिवेक्षण गर्ने,

(थ) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूबाट गरिने उद्धार तथा राहत एवं सहयोग आदि क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,

(द) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्यको लागि स्थानीय तह लगायत सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गर्ने,

(ध) विपद् पश्चात आउन सक्ने सहायक प्रकोपहरुको न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने,

(न) विपद् प्रभावित क्षेत्रमा सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था रहेमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(प) विपद् सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने,

(फ) उद्धार तथा राहत कार्यक्रमको प्रगति विवरण प्राधिकरणमा पठाउने,

(ब) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिमका अन्य काम गर्ने, गराउने ।

<u>अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:—</u>

(क) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा प्राधिकरण, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबीच समन्वयात्मक रुपमा काम गर्ने,

(ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि विपद् पूर्वतयारी कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

(ग) कम्तीमा पचास जना उद्धारकर्मीलाई उद्धार कार्यमा प्रयोग गर्न आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार सामग्री भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने,

(घ) विपद्को समयमा सूचना प्रवाहको लागि सञ्चार संयन्त्रको परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(ङ) विपद्को समयमा नागरिकलाई अनावश्यक भय र त्रास पैmलन सक्ने किसिमका सूचना प्रवाह गर्न रोक लगाउने,

(च) विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रका क्रियाशील राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाबाट सञ्चालित कार्यक्रमको नियमित रुपमा समन्वय र अनुगमन गर्ने, गराउने ।

सम्बद्ध ऐन नियम

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुर

स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समिति

(१) प्रत्येक स्थानीय तहले गाउपालिकाको अध्यक्ष वा नगरपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा पन्ध्र जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यस्थापन समिति गठन गर्नुपनेछ।

(२) स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजना एवम् कार्यकारी समिति र प्रदेश विपद् व्यस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत तथा क्षेत्रगत नीति योजना र कार्यक्रम अनुरुप हुनेगरी गरी स्थानीय विपद् व्यस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गने,
- स्थानीय तहलाई विपद् व्यस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गर्न लगाउने,
- सरकारी, निजी एवम् गैरसरकारी संस्था, स्थानीय स्वयसेवक, सामाजिक परिचालक लगायत सम्बन्धित सबै पक्षको समन्वय र संलग्नतामा विपद् व्यस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, स्स्वयसेवक, सामाजिक परिचालक तथा समुदायलाई विपद् व्यस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउने,
- भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवन सम्झौता लगायत अन्य स्वीकृत निदेर्शिका वा मापदण्डको पालना गराउने,
- स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति जागरुक बनाउन, विपद्सँग सम्बन्धित योजना तथा तर्जुमा गर्न तथा विपद्को घटना हुनसाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गने,
- विपद् प्रतिकार्यका लागि आपत्कालीन नमूना अभ्यास गने, गराउने,
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार तथा राहतको व्यवस्था गने,
- विपद् व्यस्थापन सम्बन्धमा सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले यस ऐन बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनगुमन गने,
- स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा पूर्वचेतावनी प्रणालीको विकास र सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने,
- विपद्मा परी हराएका, बिग्रेका वा नष्ट भएका कागजातको एकीन तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी राख्न लगाउने,
- विपद्बाट प्रभावित घर परिवारको पहिचान, स्तरनिर्धारण तथा परिचयपत्र वितरण गर्ने, गराउने,
- विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी बारुण न्त्र लगायतका अन्य उपकरणहरु तयारी हालतमा राख्न लगाउने,
- कार्यकारी समिति, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति तथा जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा तोकिए बमोजिम अन्य कार्य गर्ने, गराउने।

विनोद प्रकाश खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
७६

३.५ आपत्कालीन परिस्थितिमा पूर्वतयारी गतिविधि

सि.नं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	समयावधि
१	समन्वय बैठकको आयोजना (सबै क्षेत्रको सहभागितामा पूर्वतयारी सम्बन्धी छलफल गर्ने।	जि.वि.व्य.स.		बाढीः- बैशाखको पहिलो हप्ता शितलहरः- मंशिर आगलागीः- फ़ागुनको पहिलो हप्ता भूकम्पः- जुनसुकै समयमा
२	समग्र सूचना सहित DPRP अध्यावधिक	जि.वि.व्य.स.		माघ देखि फागुनभित्र वार्षिक
३	अद्यावधिक भएको DPRP स्वीकृत गरी कार्यान्वियन गर्ने	जि.वि.व्य.स.		फाल्गुन देखि आषाढ मसान्त भित्र
४	जिल्ला आपत्कालीन सूचना केन्द्र स्थापना र परिचालन	जि.वि.व्य.स.(जिल्ला प्रशासन)		नियमित स्थापनाका लागि पहल भएको
५	समीक्षा बैठकको आयोजना गरी सिकाई आदान प्रदान र नयाँ योजनामा सुधार	जि.वि.व्य.स.		बाढीः असोजको पहिलो हप्ता शितलहरः- फागुनको पहिलो हप्ता आगलागीः- असार पहिलो हप्ता
६	आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन र स्रोत साधनको व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तह	सबै सरोकारवालाहरु	सधैं तयारी अवस्थामा रहने
७	बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) बारे सम्भावित क्षेत्रका कार्य समुह सम्मिलित DDRT समुह गठन र तालिम दिई क्षमता विकास	जि.वि.व्य.स. DLSA	स्थानीय तहहरु	चैत
८	सबै कार्यालयमा विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) तोक्न र अध्यावधिक गर्न लगाउने	जि.वि.व्य.स.		DPRP अध्यावधिक हुनु अगावै
९	बाढी जान सक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क संकलन गर्ने र सङ्कटासन्न क्षेत्रको नक्सा तयार गर्ने	जि.वि.व्य.स.(कलस्टर मार्फत)		DPRP अध्यावधिकका समयमा
१०	सबै कार्यालयमा आपत्कालिन कोष स्थापना गर्न लगाउन	जि.वि.व्य.स.		योजना तर्जुमा अवधि
११	पूर्व तयारी अभ्यास, विपद् सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पोष्टर पम्प्लेट आदि तयार गरी वितरण	जि.वि.व्य.स. सूचना कार्य समुह मार्फत्	सबै सरोकारवालाहरु	आवश्यकता अनुसार नियमित

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	गर्ने र स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाबाट खोज तथा उद्धार र प्रकोप सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका सूचना तथा जानकारी प्रसारण गराउने			
१२	आवश्यक राहत तथा उद्धार तथा खोज सामग्रीको क्षेत्रगत व्यवस्थापन र भण्डारण	क्षेत्रगत सबै निकायहरु	सबै सरोकारवालाहरु	
१३	सुरक्षित स्थानको पहिचान तथा एकीन गर्ने	स्थानीय तह	क्षेत्रगत निकायहरु	सबै स्थानीय तहको समन्वयमा
१४	अपराध नियन्त्रण तथा सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम र अनुसन्धान कर्ताको तयारी	नेपाल प्रहरी	सरोकारवालाहरु	नियमित

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३.५. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३

मूख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समय	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अपेक्षित उपलब्धी
मनसुनजन्य विपद् सम्बन्धी सूचना संकलन तथा प्रवाह, समन्वय, स्थलगत अनुगमन, बन्दोबस्ती,	मौसममा हुने फेरबदल, सम्भाव्य जोखिमयुक्त स्थल र अपनाउनुपर्ने सावधानीको बारेमा विभिन्न माध्यममा सूचना प्रसारण गर्ने	मनसून शुरु हुनुपूर्व र आवश्यकतानुसार	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय • जिल्लास्थित स्थानीय तहहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • सञ्चार माध्यम • विषयगत कार्यालयहरु	पूर्व तयारी, स्थलगत अनुगमन, नमूना अभ्यास , विपद् खोज तथा उद्धारमा खटिने जनशक्ति व्यवस्थापन, राहत सामग्री व्यवस्थापन लगायत पूर्वसावधानीका कारण
	मनसुनजन्य विपद् जोखिमयुक्त स्थलमा नदीको वहाव तथा ड्रेनेजको अवस्थाको स्थलगत अनुगमन गरी आवश्यकतानुसार ड्रेनेजमा पानीको वहाव परीक्षण तथा सरसफाइ गरी पूर्ण चालू हालतमा राख्ने	मनसून शुरु हुनुपूर्व र आवश्यकतानुसार	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय • जिल्लास्थित स्थानीय तहहरु • संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना • जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • सञ्चार माध्यम • विषयगत कार्यालयहरु	
खोज तथा उद्धारको कार्य	यस जिल्लामा पर्ने अरनिको राजमार्ग लगायत मूख्य सडक मार्गहरु (निर्माणाधिन समेत) मा मनसुनजन्य विपद् बाट सडक मार्गमा हुने सक्ने क्षति तथा अवरोधसमेतलाई मध्यनजरमा राखी	मनसूनको समयमा	• ट्राफिक कार्यालय • सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल • नेपाल प्रहरी • संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय • स्थानीय तह • सञ्चार माध्यम	मनसुनजन्य विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरण हुने।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
धनकुटा

	विषदको समयमा प्रयोग हुने वैकल्पिक मार्गको पहिचान गरी चालू हालतमा राख्ने		• जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय • सडक डिभिजन कार्यालय		
	बाढी, पहिरो तथा डुवानको जोखिममा रहेको बस्तिहरुको पहिचान गरी पूर्व सूचना दिने र समुदायमा रहेको सञ्चार माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्ने	मनसून शुरु हुनुपूर्व र निरन्तर	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • जिल्लास्थित स्थानीय तह	• सुरक्षा निकायहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	मनसूनजन्य विपद् प्रतिकार्यका लागि आपत्कालीन नमूना अभ्यास गर्ने/गराउने	बैशाख/जेठ महिना	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• सुरक्षा निकायहरु • स्थानीय संघ/संस्थाहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • आरएनए-१६	
	खोज तथा उद्धार समग्रीको विवरण सहित खोज तथा उद्धार योजना तयार गर्ने	जेठ महिनाको पहिलो हप्ता	• खोज तथा उद्धारमा संलग्न निकायहरु • सडक डिभिजन कार्यालय • सुरक्षा निकायहरु • पूर्वाधार विकास कार्यालय	• सुरक्षा निकायहरु, • जि.स.स. • निर्माण व्यवसायी संघ, एम्बुलेन्स सञ्चालक • सडक डिभिजन कार्यालय, • स्थानीय तहमार्फत् भारी उपकरणहरु (डोजर, स्काभेटर, ट्रिपर, ट्रक)	
	राहत सामग्रीहरुको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएका सामग्रीहरुको	जेठ महिनाभित्र	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• सुरक्षा निकाय • स्थानीय तह	

विनोद किशोर खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

	भण्डारण अनुगमन गरी अद्यावधिक गर्ने			• जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • उद्योग वाणिज्य संघ • चेम्बर अफ कमर्स • घरेलु तथा साना उद्योग संघ	
	विपद् व्यवस्थापन कोषमा न्यूनतम रकम मौज्दात राखे	निरन्तर	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तह	• राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय बागमति प्रदेश	
	स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन कोषमा न्यूनतम रकम व्यवस्थापन	निरन्तर	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	• स्थानीय तह	
	स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने	निरन्तर	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	• स्थानीय तह	
	सुरक्षा निकायहरुलाई तयारी अवस्थामा राखे	निरन्तर	• नेपाली सेना • सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल • नेपाल प्रहरी	• गृह मन्त्रालय, • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	बाढी पूर्वसूचना प्रणालीको जानकारी गराई प्रभावकारी बनाउने	निरन्तर	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय	• गृह मन्त्रालय, NEOC • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	विपद्को समयमा सूचना व्यवस्थापनमा समन्वय गर्ने र एकद्वार प्रणाली अपनाउने	मनसूनको समयमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• गृह मन्त्रालय, NEOC • राष्ट्रिय व्यवस्थापन जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण • सुरक्षा निकायहरु • स्थानीय तहहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • नेपाल पत्रकार महासंघ	
	सबै स्थानीय तह र सुरक्षा निकायले विपद् सम्पर्क व्यक्ति (Disaster Focal Person) तोक्ने	निरन्तर	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• क्लष्टर निकायहरु • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु • सम्बद्ध सबै निकाय	
	घटना घटेपश्चात् द्रुत सर्वेक्षण र सूचना संकलन गर्ने	मनसूनको समयमा	• सुरक्षा निकाय • स्थानीय तहहरु	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • सम्बद्ध सबै निकाय	
	जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा राहत सामग्रीहरु भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने	निरन्तर	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति • स्थानीय तह • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	• उद्योग बाणिज्य संघ • चेम्बर अफ कर्मस • घरेलु तथा साना उद्योग संघ • रेडक्रस सोसाइटी	

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

निर्मल कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	विपद्को समयमा आवश्यक राहत तथा तत्काल उद्धारको सामग्री खरिद गर्ने	तत्काल	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यपालिका • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• निजी क्षेत्र • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • विभिन्न विषयगत संघ/संस्थाहरु	
	विपद्को समय तथा विपद् पश्चात एकद्वार पद्धति अनुसार राहत तथा तत्काल उद्धारको सामग्री वितरण गर्ने	तत्काल	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यपालिका • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• निजी क्षेत्र • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • विभिन्न विषयगत संघ/संस्थाहरु	
	विपद्को समय तथा विपद् पश्चात हुन सक्ने स्वास्थ्य समस्या तथा हुन सक्ने सम्भाव्य रोगहरुको सर्भिलेन्स/पानी परीक्षण, आवश्यक औषधी भण्डार र महामारी रोकाथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धि कार्य (स्वास्थ्य सम्वन्धि सुचना प्रसारण)	मनसूनको समय र मनसुन पश्चात	• जनस्वास्थ्य कार्यालय • स्थानीयतहका स्वास्थ्य शाखा	• संघीय/प्रदेश/जिल्ला खानेपानी कार्यालय तथा स्थानीय खानेपानी आयोजना • नेपाल नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • जिल्लामा क्रियाशील स्वास्थ्यमा कार्यरत संघ संस्थाहरु । • जिल्लामा अवस्थित संचार माध्यमहरु	

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

३.७. आवश्यकताको लेखा जोखा र खाडल पहिचान

जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरालावलोकन कार्यशालाका सहभागीहरुबीच समुह निर्माण गरी २०८२/०८३ को लागि तयार भएको DPRP माथि अघिल्लो बर्षको प्रयोगबाट प्राप्त अनुभवका आधारमा आवश्यकताको लेखा जोखा कमिकमजोरी अर्थात खाडल पहिचान निम्न अनुसार गरिएको छ।

क. आवश्यकता लेखाजोखा

- सूचना संकलन र प्रवाह विषयमा आवश्यक अभिमूखिकरण/तालिम
- DPRP प्रयोग बारे बार्षिक रुपमा कृत्रिम अभ्यास (Simulation)
- बार्षिक रुपमा बाढीका कारण बाटो लगायत भौतिक संरचना क्षेती हुने गरेको विपद्का समयमा तत्काल कार्य संचालन गराउन आवश्यक बजेटको पूर्वानुमान गर्ने।
- विपद्का समयमा तत्कालीन यातायात सुचारु गर्न जेसीभी/स्काभेटर लगायतका साधनको व्यवस्था हुनु पर्ने।
- पुनः निर्माण र पुनस्थापनाका लागि क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाँडफाड
- जिल्लाको भौगोलिक ईलाका वा क्षेत्रगत रुपमा सामग्री भण्डारण
- जिल्लाको विपद् व्यवस्थापन योजना DDMP को निर्माण। सो अनुरुप सबै कार्यालयले DRR लाई मुल प्रवाहीकरण।
- सबै निकाय र समुदाय स्तरमा आपतकालीन कोष स्थापना र परिचालन।

ख. खाडल पहिचान

- विपद्को प्रतिकार्य पछि समीक्षा गर्ने कार्य
- संस्थागत जिम्मेवारी तथा कार्य अझै Specific गर्दै लैजानु पर्ने
- विपद्का समयमा प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्री भण्डारणको व्यवस्था
- स्थानीय तहले आपत्कालीन कोष परिचालन गाईड लाईनको व्यवस्था
- सबै क्लस्टरको नियमीत बैठक र प्रगति पेश गर्ने व्यवस्था
- सबै कार्यालयमा विपद् जोखिम न्युनीकरण सम्पर्क व्यक्ति (DRR Focal Person) को व्यवस्था
- नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य बारे अभिमूखीकरणको व्यवस्था
- समुदायस्तरीय र बडास्तरीय सामुदायिक विपद् व्यबस्थापन समितिहरुको नक्शाकंन

३.८ जिल्लास्थित सरोकारवालाको स्रोत एवम् क्षमता विश्लेषण

विषद्का घटनाबाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम वा सामना गर्न क्षमता अभिवृद्धि गरी जिल्लाभित्र उपलब्ध स्रोत तथा साधनको उचित विश्लेषणको साथै बन्दोबस्त गर्नु आवश्यक हुन्छ । त्यसकारण स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग गरी विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियमा समायोजन गरेर जोखिम कम गर्नु र आपत्कालीन समयमा स्रोतसाधनको उचित उपयोग गरी प्रभावित समुदायलाई सुरक्षा तथा राहतको न्यायोचित वितरण गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हुन्छ। जिल्लामा उपलब्ध स्रोत र क्षमताबाट स-साना विपद्को सामना गर्न र जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिएमा ठुला घटनाको सामना गर्न मात्र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सहयोगको आवश्यकता पर्दछ । तसर्थ, जोखिम न्यूनीकरण र घटना पूर्व र पश्चात् उपलब्ध गराईने सहयोगका लागि जिल्लाको आन्तरिक क्षमता महत्वपूर्ण रहने हुँदा यसको

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अवस्थाको विश्लेषण गर्नु जरुरी छ। जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन गर्ने क्रममा भएका छलफल,सूचनाको आधारमा जिल्लाको अवस्था निम्नअनुसार रहेको छ।

- जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी निकायहरुमा आपत्कालीन अवस्थाको लागि पूर्वतयारी रुपमा खाद्य सामग्रीको सुनिश्चित तथा भण्डारण गर्न सकिएको छैन।
- गैर खाद्य तथा अन्य खोज उद्धारका सामग्रीहरु सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थासँग भएको अवस्था देखिन्छ।
- क्लस्टर लिड कार्यालयहरुले छुट्टै आपत्कालिन योजना (Emergency plan) बनाउन तयार देखिदैन। केही गैस सस्थाहरुले तयार गरेको देखिन्छ।
- आकस्मिक तथा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था जि.स.स., जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहहरुमा गरिएको छ। धेरै जसो स्थानीय तहले उक्त कोष परिचालन गाईड लाइन समेत तयार गरेको छन्।
- आपत्कालीन अवस्थामा कार्यालयमा रहेका सवारी साधन उपलब्ध गराउन सकिने अवस्था छ।
- खोज उद्धार (Search and Rescue) को लागि जनशक्ति प्रर्याप्त मात्रामा भएको (नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी)
- प्राविधिक तथा सहयोगी जनशक्ति सम्पूर्ण कार्यालयबाट र गै.स.स.हरुबाट उपलब्ध हुन सक्ने अवस्था छ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिअन्तर्गत सूचना व्यवस्थापनको लागि दक्ष र प्रतिबद्ध जनशक्ति र भौतिक सामग्रीको आवश्यकता देखिन्छ।
- योजना तर्जुमा गर्दा उच्च जोखिममा रहेको जनसंख्याको पूर्वानुमान गरिएको छ।
- विपद् पूर्वको तथा विपद् पश्चातका घटना सम्बन्धी सूचनालाई एकीकृत रुपमा सप्रेषण गर्न तथा खोज र उद्धार कार्यमा सहजीकरण गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र सञ्चालनमा रहेको छ। साथै, सबै स्थानीय तहहरुमा (LEOC) को प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

परिच्छेद-५

जिल्लास्थित विपद् जोखिमयुक्त स्थान

१. भक्तपुर जिल्लास्थित मनसूनजन्य विपद्का सन्दर्भमा जोखिमयुक्त स्थानहरु:-

क्र.स	विपद्को प्रकार	वडा	जोखिमयुक्त स्थानहरु	घटनापछि आश्रय लिने सुरक्षित स्थानहरु	कैफियत
१	डुवान र बाढी	१	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेज देखि नील बाराहीसम्म, रोक्का गांउ, वेंसी	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेज	चाँगुनारायण नगरपालिका
		२	कैलास नगर, काशाङ, वचेपाटी क्षेत्र, दुवाकोट मोड, गाखु क्षेत्र, असल छिमेकी,	वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी भवन	
		३	मूला खोला वरीपरिका वस्तीहरु, खस्याङ्ग खुसुङ्ग खोलाको किनार पुल नजिक, भक्तपुर र चा.न.पा ३ को सीमाना	झौखेल स्वास्थ्य चौकी भवन, झौखेल रेडक्रसको भवन	
		४	कुइकेल गांउ, मगर टोल, प्रगति टोल, इन्द्रेणी पूल, सांखु पुलको नयां वस्ति, खुलाल टार झोलुङ्गे पुल, व्यासी कापाहिटी हलचाप नयां बस्ति	वडा कार्यालय, नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेज	
		५	छालिङ्ग क्यूमेड एरिया, छायां बस्ति, दोभाने, पिखेल, गुसिटार	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरीपाटी	
		६	तेलकोट पंचकन्या आ.वि आसपास एरिया, नगरकोट फेदी बास्तोला नगर, साविक ४ लामा टोल	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरीपाटी	
		७	काभ्रे खोल्सा, पदाली खोला,बागेहिटी खोल्सा, मणिकर्णिका एरिय, गुरुङ गाउँ, घट्टे खोला असर गर्ने ठाँउ, मूल साँघु र नयां बस्तीका स्थान	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरीपाटी	
		८	घट्टे खोला र चिम्सिखोला, विन्दवासिनी मन्दिर क्षेत्र, दुलालगांउ ठूलो खोला, सितेको खोला	वडा कार्यालय, महेन्द्रग्राम विद्यालय	
		९	खोटी खोला देखि दैभान खोला सम्म, तायली ९ , सुडाल ८ को सुइटी खोला तव्या खुशी हुदै हनुमान्ते भनपा महेश्वरी सम्मको करिडोर क्षेत्रका कृषि क्षेत्र र आवासीय क्षेत्र , उद्यागे आदी ।	स्वास्थ्य केन्द्र, गोठाले चौर, गणेश मा.वि	
		भक्तपुर न.पा. वडा नं.	सल्लाघारी डा.ईवामुरा अस्पताल एरिया, श्रृजनानगर एरिया, BMC कलेज पछाडिको डुकेरे एरिया, कालीघाट खसाङखुसुङ खोलाको दाँया-बाँयाका क्षेत्रहरु, मंगलतीर्थ मन्दिर एरिया, राम मन्दिर एरिया, चुपिङघाट, सिद्धि स्मृति अस्पताल एरिया, लिवाली एरिया	सल्लाघारी ग्राउण्ड, सानो ठिमी क्याम्पस, जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र, गठ्ठाघर फुटबल ग्राउण्ड	भक्तपुर नगरपालिका

... कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

		१,३,४,५, ७ र ८			
		सूर्यविनायक न.पा. वडा नं. ७ र ८	वडा नं.८ चक्कुफाँट, सिमगाल। वडा नं.७ रानी खोला, तामाङ्ग गाउँ, बुढी गण्डकी, खत्री गाउँ, कार्की गाउँ, मन्थली गाउँ र किवाचोक		सूर्यविनायक नगरपालिका
		सूर्यविनायक न.पा. वडा नं.४, ५,७, ८ र ९	वडा नं.८ आशापुरी दोरलाङ्ग खोला सिमगाल। वडा नं.९ बागसिंहमार्ग पंचकन्या मन्दिर एरिया पाखागाउँ इरिया। वडा नं. ४ मोडन स्कूल एरिया अधिकारी टोल पुत्लाडोल महादेव खोला। वडा नं. ४,५ र ७ को सिमा एरिया		
		मध्यपुर ठिमी नगरपालिका वडा नं.१,२ र ४	मनहरा सुकुम्बासी बस्ती, दिव्यश्वरी प्लानिङ्ग क्षेत्र, सिद्धिकाली क्षेत्र		मध्यपुर थिमी नगरपालिका
२	पहिरो	१	रोक्का गाउँ, खड्का डिल, रुपाथलि, व्यासि, सरस्वती खेल	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेज	चाँगुनारायण नगरपालिका
		२	कासुल्ला टोल, कार्की टोल, भण्डारी टोल , रक्षा टोल, नरटोल, लम्साल बानिया टोल	वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी भवन	
		३	दाहाल गाँउ, गेलालगाँउ	झौखेल स्वास्थ्य चौकी भवन, रेडक्रसको भवन	
		४	नारायणटार, बुढाथोकी गाउँ, इन्द्र खोल्चा, खोरीया, मगर गाउँ, हलचाप गाउँ, प्रगति टोल, पोखरेल गाउँ, सङ्गम टोल, चाँगुनारायाण मन्दि क्षेत्र, बलटोल छाप, चापा खवाल(चाँगु अस्पताल)	वडा कार्यालय, नेपाल इन्जिनियरिङ्ग कलेज	
		५	तामाङ गाउँ, खड्का गाउँ, लामिछाने टोल, भिम्सेन डाँडा	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरपाटी	
		६	साविक ४ लामाटोल, बस्तोला टोल, वेसि टोल, वडा कार्यालय नजिकको पहिरो, साविक १ जाल्पादेवि मन्दिरको पहिरो, साविक ८ गडगडे पुल बाढीको जोखिम, नगरकोटबाट	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरपाटी	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

			गडगडे जाने पुरानो बाटो पहिरो, लामा टोल बाढ व्राघमारा निस्कने बाटो पहिरो जोखिम, अवतार टोल, गडगडे स्कुलसँगको पहिरो		
		७	मजुवा पदाली, अधिकारी टोल, थरिटोल, गुरुङटोल	विद्युत प्राधिकरणको तालिम केन्द्र खरपाटी	
		८	वाल्मिकेश्वर विद्यालय माथिको पहिरो, नाकेडाँडो सिमखेत पहिरो, सिते डाँडो पहिरो, ठाडो ढुङ्गो चौलागाई टोलमुनिको पहिरो, पुरीगाउँ पहिरो, मिङ्गाराम नेपाल कलामसि पहिरो	वडा कार्यालय, महेन्द्रग्राम विद्यालय	
		९	हर्षपुर, नालाछाप, तल्लो टार, सौडोल वस्नेत टोल, खड्का टोल	स्वास्थ्य केन्द्र, गोठाले चौर, गणेश मा.वि	
		सूर्यविनायक न.पा. वडा नं.४, ७, ८ र ९	वडा नं.४ अनन्तलिङ्ग। वडा नं.७ किवाचोक, तामाङ्ग गाउँ, खत्री गाउँ, कार्की गाउँ, मन्थली गाउँ। वडा नं.८ गहनादेवी। वडा नं.९ काक्राबारी		सूर्यविनायक नगरपालिका
		मध्यपुर ठिमी नगरपालिका वडा नं.९	निलवाराही क्षेत्र		मध्यपुर ठिमी नगरपालिका
३	आगलागी		सबै स्थानीय तहका सबै वडामा रहेका घना वस्तीहरु	नगरपालिकाले पहिचान गरेका खुल्ला स्थानहरु	भक्तपुर जिल्लाभित्रका सबै स्थानीय तहहरु
४	महामारी		सबै स्थानीय तहका सबै वडामा रहेका घना वस्तीहरु	नगरपालिकाले पहिचान गरेका खुल्ला स्थानहरु	
			सबै स्थानीय तहका सबै वडामा रहेका घना वस्तीहरु		
५	भूकम्प		सबै स्थानीय तहका सबै वडामा रहेका घना वस्तीहरु	नगरपालिकाले पहिचान गरेका खुल्ला स्थानहरु	
६	सडक दुर्घटना		सबै स्थानीय तहका सबै वडामा रहेका घना वस्तीहरु		

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५
- नगरस्तरीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७६
- वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७७
- चाँगुनारायण नगरपालिका भुमि (भुउपयोग तथा भुमि व्यवस्थापन) ऐन, २०७७
- चाँगुनारायण नगरपालिका विपद्सम्बन्धी (५०÷५०) साझेदारी कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८
- भवन इजाजत तथा घर नक्सापास कार्यविधि, २०७५
- स्थानीय विपद् जलबायु उत्थानशील योजना, २०७५ (संसोधित २०७८)
- चाँगुनारायण नगरपालिकाको जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना, २०७६
- नगर भित्र रहेका व्यवसायहरुको विपद् पश्चात् निरन्तरता योजना
- सामुदायिक होम स्टेहरुको घरपरिवार स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना
- चाँगुनारायण नगरपालिकाको मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना ,२०८०
- चाँगुनरायण नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना, २०८०

❖ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी र सम्पर्क व्यक्ति ?

क.स	नाम	पद	सम्पर्क	इमेल	कैफियत
१	राधाकृष्ण गेलाल	विपद् व्यवस्थापन उपशाखा प्रमुख	९८४१४६२४३३	info@changunarayanmun.gov.np	विपद् सम्पर्क व्यक्ति
२	धर्मेन्द्र थापा	नगर प्रहरी प्रमुख	९८५१०४७३२३		

❖ चाँगुनारायण नगरपालिकाको विपद् व्यस्थापन सम्बन्धी संगठनात्मक संरचना तथा गतिविधिहरुः-

- चाँगुनारायण नगरपालिका तथा वडामा विपद् व्यवस्थापन समिति गठन÷पूर्नगठन कार्य भएको छ।
- नगरस्तरीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना भएको छ।
- विपद् व्यबस्थापन कोषको लागि रु. ८५,००,०००/- (पचासी लाख) मौज्दात रहेको।
- विपद्को प्रतिकार्यका लागि सामग्री सहित नगरप्रहरी सम्मिलित टोली तयारी अवस्थामा रहेको छ।
- चाँगुनारायण नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा जुद्ध बारुणयन्त्रले दमकल सञ्चालन गरिरहेको छ।
- नगरपालिकाले आफ्नै ३ बटा एम्बुलेन्स सञ्चालनमा ल्याएको छ।
- एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने संघसस्थाहरुलाई आर्थिक सहयोग गरेको छ।
- रेडक्रस मार्फत नगरबासी विरामीहरुलाई निःशुल्क रगत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छ।
- नगरस्तरमा रहेको खुल्ला स्थान पहिचान र नक्सांकन, हेल्मेट डाँडामा आश्रयस्थल निर्माण उद्धार सामग्रीहरु भण्डारण गरिएको छ।
- बन डढेलोका २३ जना अग्नी नियन्त्रक र विपद् व्यवस्थापन स्वयंसेवक (सामुदायिक खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचारक) ८३ जना गरी १०६ जना जनशक्ति रहेका छन्।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- वडास्तरमा विपद् तथा मनसुन पूर्वतयारी सम्बन्धी अभिमुखिकरण सञ्चालन भएको छ।
- डेंगी रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नगरपालिका र वडास्तरमा द्रुत प्रतिकार्य टोली गठन भएको छ।

❖ चाँगुनारायण नगरपालिका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरणः-

क.स	नाम, थर र पद			सम्पर्क नं
१	नगर प्रमुख	संयोजक	जीबन खत्री	९८५१०१८७५४
२	नगर उपप्रमुख	सदस्य	रमेश बुढाथोकी	९८५१०५२०९०
३	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य	चुरामणि पन्थी	९८५११९१०६८
४	बन,बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	सदस्य	सोमप्रसाद प्रधान	९८५१०९४४३०
५	पूर्वाधार विकास समिति	सदस्य	सिजन कार्की	९८०१०३७८६६
६	संस्थागत विकास तथा सुशासन समिति	सदस्य	धन बहादुर लामा	९८४१४११७८९
७	सामाजिक विकास समिति	सदस्य	जनक खत्री	९८५१००२५३८
८	आर्थिक विकास समिति	सदस्य	श्याम सुन्दर धिमाल	९८५११२०९०८
९	प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सदस्य	समिता पोखरेल	९८४१६३४६३४
१०	सामाजिक शाखा प्रमुख	सदस्य	निला कुमारी घिमिरे	९८५१०७५६६३
११	पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख	सदस्य	विश्वजीत होना	९७६१६७३३१३
१२	नेपाली सेना	सदस्य	प्रतिनिधि	
१३	नेपाल प्रहरी	सदस्य	प्रतिनिधि	
१४	सशस्त्र प्रहरी	सदस्य	प्रतिनिधि	
१५	प्रदेश प्रहरी कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	प्रतिनिधि	
१६	नगर प्रहरी प्रमुख	सदस्य	धर्मेन्द्र थापा	९८५१०४७३२३
१७	नेपाली कांग्रेस, नगर सभापति	सदस्य	शिवहरि के.सी	९८४१७१८७५७
१८	नेकपा एमाले, नगर कमिटी प्रमुख	सदस्य	रामप्रसाद तिमिल्सिना	९८५१०४०८७६
१९	नेकपा माओवादी, नगर कमिटी प्रमुख	सदस्य	नरेश खड्का	९८५१०७९२६०
२०	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	सदस्य	नयन बास्तोला	
२१	रा.प्र.पा, नगर सभापति	सदस्य	धन बहादुर लामा	९८४१४११७८९
२२	ने.म.कि.पा, नगर समिति प्रमुख	सदस्य	न्हुछे भक्त फोजु	९८४१३६८४६४
२३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका प्रतिनिधि	सदस्य	परशुराम पाण्डे	९८४१३२०३८४
२४	नीजि क्षेत्रको उद्योग बाणिज्य सम्वन्धि नगर क्षेत्रको प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	श्रीभक्त कासिछवा	९८५१०१६३८४
२५	गैह्र सरकारी संस्था महासघका स्थानीय प्रतिनिधि	सदस्य	मनिषा कार्की	९८४१३९३७१०
२६	नेपाल पत्रकार महासंघको स्थानीय प्रतिनिधि	सदस्य	जगत प्रजापति	९८५१११७०६४
२७	विपद् व्यवस्थापन हेर्ने गरी तोकीएको शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव	अनुप लामिछाने	९८४९६१३४५०
२८	(आवश्यकता अनुसार संघसस्थाका प्रतिनिधि वा विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।)	आमन्त्रित सदस्य	दिनेश थापा, विपद् विज्ञ	९८४१३००९२५

❖ नगरपालिकाका वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक र सदस्य सचिवको विवरण

वडा नं	संयोजकको नाम	सम्पर्क नं	सदस्य सचिवको नाम	सम्पर्क नं
वडा नं	संयोजकको नाम	सम्पर्क नं	सदस्य सचिवको नाम	सम्पर्क नं
१	सिजन कार्की	९८०१०२७८६६	दिपेश कुमार थापा	९८४१३९३७७१
२	सोम प्रसाद प्रधान	९८५१०९४४३०	राधाकृष्ण गेलाल	९८४१४६२४३३
३	श्यामसुन्दर धिमाल	९८५११२०९०८	पशुपति गैडा	९८४१३६९०८३

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४	रोज बहादुर तामाङ्ग	९८१८४६४४५८	शंकर के.सी	९८४१३००९२३
५	जयन्द्र खड्का	९८६००२५५७१	राकेश बासुकला	९८५१०४८४८९
६	धन बहादुर लामा	९८४१४११७८९	प्रेम तुल्सी	९८४१२९९३५८
७	श्याम कृष्ण नयाजु श्रेष्ठ	९८४३३०३७२८	राजेन्द्र गणेश	९८४१२७९०६६
८	जनक खत्री	९८५१००२५३८	राजकुमार गिरी	९८४१२४९९९३

❖ नगरपालिकाभित्र पहिचान गरिएका खुला स्थानहरुको विवरण

वडा नं १ सरस्वतीखेल बसपार्क क्षेत्र सरस्वती मन्दिर प्रांगण सरस्वती विनायक प्राविको चौर बेँसी गाँउ महादेव मन्दिर संगैको चौर,वीर अस्पताल निर्माणधिन चौर चाँगुनारायण मा.विको चौर	वडा नं २ नँया बडा कार्यालय भवन चौर फैडाको गणेश मन्दिर परिसर आजाद मा.वि चौर ठकुरी टोलको नायारण मन्दिर सहकारी भवनको प्रांगण काठमाण्डौ मेडिकल कलेजको चौर	वडा नं ३ झौखेल चौर (पुरानो ७) नेपाल मेडिकल कलेज, थानापाखा चाँगु मा.वि विद्यालय प्रांगण गैरी गाँउ, पुरानो ५ वडा
वडा नं ४ नारायणटार चौर छाप डाँडा चाँगुनारायण बसपार्क चाँगुनारायण प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र प्रांगण	वडा नं ५ राधाकृष्ण विद्यालय नट्येश्वरी विद्यालय पंचकन्या विद्यालय त्रिशुल डाँडा पखेरा चौर	वडा नं ६ बस्तोला गाँउको होमस्टे शान्ति डाँडा,गडगडे बस स्टपसंगै रहेको वौद्ध स्तुपाको चौर, वडाकार्यालयको चौर,जाल्पादेवी मन्दिरको चौर,नगरकोट बसपार्क गिता मन्दिर अगाडीको चौर
वडा नं ७ वाल्मिकेश्वर विद्यालय श्रीकृष्ण उच्च मा.वि माने डाँडा चौर वाल्मिकेश्वर मन्दिर	वडा नं ८ मिश्रेटार,धाराचौर दक्षिणकाली मन्दिर,सिमा चौर कलमसी विद्यालय ब्रम्हायणी प्रा.वि चौर, सिमाचौर	वडा नं ९ गोठाले चौर,रामसिता मन्दिर क्षेत्र फेदीको आधारभूत वि,गणेश मा.वि चौर,देवी मा.वि चौर

❖ चाँगुनारायण नगरपालिका अन्तर्गत रहेका तालिम प्राप्त प्रथम खोज उद्धारकर्ताहरुको विवरण

विपद् व्यवस्थापन स्वयंसेवक विवरण

क्र.स	वडा नं	महिला	पुरुष	जम्मा
१	१	२	५	७
२	२	१	३	४
३	३	५	५	१०
४	४	७	३	१०
५	५	६	६	१२
६	६	१	६	७
७	७	७	६	१३
८	८	०	८	८
९	९	२	७	९
१०	चा.न.पा	१	२	३
		३२	५१	८३

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

घ. सूर्यविनायक नगरपालिका

कानूनी व्यवस्थाः

क. नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५

ख. राहत सामाग्री वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६

ग. विपद् प्रतिकार्य कार्यविधि, २०७६

घ. सूर्यविनायक नगरपालिकाको भवन निर्माण तथा नक्सापास निर्देशिका, २०७८

- विपद् व्यवस्थापन हेर्ने गरी तोकिएको सम्पर्क व्यक्तिः

  सूर्यविनायक नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिः श्री लोकनाथ खतिवडा (९८६२६१९२४७)

- कोषः चालू आ.व.का लागि विपद् व्यवस्थापन कोषमा नगरसभाबाट विनियोजन गरिएकोः रु. १,५३,२०,०००/- (एक करोड त्रिपन्न लाख विस हजार) मौज्दात रहेको।

ङ. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर)

१. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा मौज्दात रहेको रकम रु.४१,९५,११३/४० (एक चालिस लाख पनचानब्बे हजार एक सय तेह्र पैसा चालिस)

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद - ७

विपद् व्यवस्थापनमा जनशक्ति परिचालन योजना

१. जिल्ला प्रहरी परिसर र मातहत युनिट इन्चार्जहरुको विवरण:

२. प्रहरी परिसर मातहत युनिट इन्चार्जहरुको विवरण

क	कार्यालय	कलसाईन	दर्जा	नामथर	CODE	Office(CUG - Landline)	Mobile
१	जिल्ला प्रहरी परिसर भक्तपुर		प्र.उ.	सुर्य ब. खड्का	VB1	६६११०२८ /६६१४८२१/६६१ ४७०८ /९८५१२९०९७६ १००-ह्यकसद्ब ग्द्वथ□घद्वत ९८५१२९३१५० ९८५१२८३०२०६ .क	०१६६१७१३१ ९८५१२१५५५५ ९८५१२८१३८७
			प्र.ना.उ	प्रकाश जबेगु	VB2	०१६६१६०४७ ९८५१११४८२१	९८५२६९०२३९
			प्र.नि.	शुभेश अधिकारी	VB३		९८५१२८१५३४
		B Control	प्र.नि.		VB4		
२			प्र.नि.	निरु दुवाल	VB5		९८५१२८४८५२
३			प्र.नि.	स्वरुप शर्मा	VB6		९८५१२८१०४३

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४			प्र.नि.		VB7		९८५१२८२२२६
५			प्र.नि.				
६	प्रहरी वृत्त ठिमी	C90	प्र.ना.उ.	निसान थापा	C91	९८५१२९२५९९ ९८५१२८२५९९	९८५१२८६००८ ९८५१२८१४६५
७	प्रहरी वृत्त ठिमी		प्र.नि	राजन थापा	C911		९८५१२८२४२२
८	प्रहरी वृत्त ठिमी		प्र.नि	रञ्जन कुमार गिरी	C912		९८५१२८३९२७
९	प्रहरी वृत्त ठिमी						
१०	प्रहरी वृत्त जगाती	C95	प्र.ना.उ.	चन्चला श्रेष्ठ	C96	६६१२२०३ ९८५१२८३०२८	९८५१२८८६३३ ९८५१२८१२५९
११	प्रहरी वृत्त जगाती		प्र.नि.	कन्चन राजचल	C961		९८५१२८४०४५
१२	प्रहरी वृत्त जगाती		प्र.नि.	लिला भक्त बादे	C96२		९८४९०००७८१
१३	प्रहरी वृत्त जगाती						
१४	ट्रा.प्र.परिसर सल्लाघारी	T85	प्र.नि.	झरना सुनार	T85	९८५१२८५६०१	९८५१२९६३१७ ९८५१२८११०३
१५	प्रहरी.प्रभाग दधिकोट	S40	प्र.ना.नि.	कृष्ण कु. बिसुङ्के	H40	९८५१२८६३०५	९८५१२८४५२०
१६	प्रहरी प्रभाग बालकोट	S41	प्र.ना.नि.	पदम ब. बलाएर	H41	९८५१२८६३०३	९८५८४९००२४
१७	प्रहरी प्रभाग सुडाल	S42	प्र.ना.नि	दिपक श्रेष्ठ	H42	९८५१२८६३१२	९८५१२८४०५४

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१८	प्रहरी प्रभाग व्यासी	S43	प्र.ना.नि	बिनोद सुर्घेल	H43	९८५१२८६३०७	९८४३६४२०३१
१९	प्रहरी प्रभाग दरवारस्क्वायर	S44	प्र.ब.ना.न ि.	रमेश राई	H44	९८५१२८३४०४	९८५१२८४९५०
२०	प्रहरी प्रभाग खरिपाटी	S45	प्र.ब.ना.न ि	प्रकाश बगाले	H4५	९८५१२८६३०८	९८५१२८३३८९
२१	प्रहरी प्रभाग नगरकोट	S46	प्र.ब.ना.न ि	शिब कु. थपलिया	H46	९८५१२८६३११	९८५१२८२८२२
२२	प्रहरी प्रभाग कटुन्जे	S47	प्र.ब.ना.न ि	नेत्र ब. कार्की	H47	९८५१२८६३१३	९८४१९५०५८४
२३	अ.प्र.पोष्ट गुण्डु	S48	प्र.ना.नि.	ईन्द्र प्र.बोयजु	H48	९८५१२९२१८६	९८४१६३७७३५
२४	प्रहरी प्रभाग सानोठिमी	S49	प्र.ब.ना.न ि	पृथ्वी बहादुर खत्री	H49	९८५१२८६३०२	९८४१३६९४७८
२५	प्रहरी चौकी चाँगुनारायण	S50	प्र.ना.नि	राज कुमार बडाल	H50	९८५१२८६३०९	९८४९१७१३७०
२६	प्रहरी प्रभाग दुवाकोट	S51	प्र.ना.नि	खिल बहादुर दुलाल	H51	९८५१२८६३०६	९८५१००२४०६
२७	अ.पोष्ट आशापुरी	S52	प्र.स.नि.	हरीमाया श्रेष्ठ	H52	९८५१२८६३१४	९८४५२७८००७
२८	प्रहरी प्रभाग सिरुटार	S53	प्र.ब.ना.न ि.	बिमलाल तामाङ	H53	९८५१२८६३०४	९८५१२९००९८
२९	प्रहरी प्रभाग दुधपाटी	S54	प्र.ना.नि	बिनोद धिताल	H54	९८५१२८६३१०	९८५१२९३९३५
३०	अ.प्र.पोष्ट बेसी दुवाकोट ने.ई.क	S55	प्र.स.नि.	गंगा प्रसाद दंगाल	H55	९८५१२८००४१	९८४१६४३०१९

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३१	अ.प्र.पो. दिव्येश्वरी प्लानिङ	S56	प्र.स.नि.	रामकृष्ण बनमाला	H56	९८५१२९०५९९	९८५१२८२५४२
३२	अ.प्र.पोष्ट सिमाचौउर झाप्रो	S57	प्र.स.नि.	शेर ब. थापा	H57	९८५१२९२१८०	९८४०६४५३१५
३३	प्र.चौ. छालिङ	S58	प्र.स.नि.	श्रीराम फुयाल	H58	९८५१२८३०४२	९८४१४२७९१९
३४	प्र.चौ. डोलेश्वर	S59	प्र.स.नि.	शम्शेर बहादुर श्रेष्ठ	H59	९८५१२९२१८१	९८४९२६४६३५
३५	प्रहरी प्रभाग बालसुधारगृह	BS	प्र.ना.नि.	श्रीप्रसाद यादव	BS	९८५१२८६३०१	९८४५०७४७२८
३६	ट्रा.प्र.प्रभाग गट्ठाघर	T860	प्र.ना.नि	पेसल अधिकारी	T86		९८६८१८५८२७
३७	ट्रा.कमलविनायक	T870	प्र.ना.नि.	नन्दकिशोर कुसुहवा	T87		९८५१२८५३६२
३८	सामुदायिक प्रहरी गट्ठाघर		प्र.ह.	शुशिला बोहोरा		९८५१२८६९००	९८४१९१८६१३
३९	सामुदायिक प्रहरी कटुन्जे		प्र.ना.नि.	यशोदा बस्नेत		९८६३२५०५३०	९८५१२८४९८२
४०	पर्यटंक प्रहरी पोष्ट व्यासी		प्र.ना.नि	अजित ठाकुर	AT40	९८५१२८९४४८	९८५१२८५०८१
४१	पर्यटक प्रहरी पोष्ट नगरकोट		प्र.ना.नि	सन्तोष नेपाल	AT50		९८५१२८४२०८
४२	ट्राफिक पोष्ट नगरकोट		प्र.ह.	लोकेन्द्र ब. कुवर			९८४८७३२९३२

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४३	ट्राफिक प्रहरी प्रभाग सानोठिमी		प्र.स.नि.	धन सिंह भण्डारी	T88		९८४८७४१५४७
४४	प्र.जि.अ.नि.गार्ड भक्तपुर		प्र.ह	कमल चौधरी	BC	९८६६९५८७१७	९८५१२९४४७७
४५	अ.प्र.पोष्ट ब्रम्हनगर	C923	प्र.स.ह.	करण बुढाथोकी	C923	९८५१२८००३७	९८६८६३४८८०
४६	अ.प्र.पोष्ट गणेश मन्दिर		प्र.ह.	लक्ष्मण घिमिरे			९८४१५३६२३८
४७	भक्तपुर अस्पताल	B112	प्र.ब.ह.	धन ब.पुरी	B112	९८५१४१३०२०	९८४४५१३०३३, ९८६०६५२७६९
४८	मध्यपुर अस्पताल	C925	प्र.स.ह	देवराज घिमिरे	C925	०१६६३१६५८	९८४२८०४५४६
५०	नागरिक अस्पताल गठ्ठाघर,भक्तपुर इन्टरनेशनल अस्पताल कौशलटार	C926,C928	प्र.ज.	तिलक के.सी.	C926,C928		९८४२८०६४६१
५१	डा.ईवामुरा अस्पताल	B113	प्र.ह.	भिम जिरेल	B113	९८५१२८३१५१	९८६६४००७४४
५२	कोरियन अस्पताल	C924	प्र.स.ह.	केशव थापा	C924		९८४३४७६६८०
५३	समिट अस्पताल/मोडल	C927	प्र.स.ह.	देवराज घिमिरे	C927		९८४२८०४५४६
५४	सुर्यबिनायक नगर अस्पताल	-	प्र.स.ह.	मिडमार भण्डारी	C958	-	९८६०१८३४२४

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

५५	अ.प्र.पोष्ट पन्चमहालक्ष्मी छायाबस्ती	-	प्र.ह.	पुरन चौधरी	-	-	९८२२९९३१९९
५६	KMC अस्पताल दुवाकोट		प्र.ह.	ज्ञानीजल बस्नेत	-	-	९८०६६४९४४१
५७	अ.प्र.पोष्ट ताथली	H421	प्र.स.नि	लाल ब.दमाई	H421	-	९८४६६२००८५

५.३. QRT रहने स्थान र जिम्मेवार एरियाः

सि.न	खटिने इकाई	रहने स्थान	जिम्मेवार एरिया	सवारी साधन
१	परिसर भक्तपुर	भ.न.पा.	झौखेल, चाँगु, छालिङ्ग, नगरकोट, वागेश्वरी तथा भ.न.पा. एरिया	मोबाईल
२	बृत्त ठिमी	ठिमी	मनोहरा पुल देखी हनुमन्ते पुल सम्मको अरनिको राजमार्ग, मध्यपुर ठिमी, दुवाकोट, पेप्सीकोला, दुवाकोट मोड बोडे एरिया	मोबाईल
३	बृत्त जगाती	जगाती	हनुमन्ते पुल देखी साँगा भञ्याङ्ग सम्मको अरनीको राजमार्ग साथै च्यामासिंह, सुडाल कटुन्जे, गुण्डु, सिपाडोल एरिया	मोबाईल
४	प्रभाग सानोठिमी	सानोठिमी	मनहरा पुल, सागबारी, लोकन्थली, धुन्चेपाखा, मगरगाँउ, तेर्सेटार, सानोठिमी, आर्मी ब्यारेक, भट्टराईटोल, दिव्यश्वरी एरिया	मोबाईल
५	प्रभाग बालकोट	बालकोट	लोकन्थली, नरेफाँट, सुकुमबासीटोल, मनहरा, बालकोट, रोज भिलेज, भि.आई.पि. एरिया, कौशलटार, गुसेश्वर मन्दिर सिमाना	मोबाईल
६	प्रभाग खरिपाटी	खटिपाटी	पिंखेल, कालिटार, गैडा गाँउ थापा गाँउ, खड्का गाँउ, कार्की गाँउ, अधिकारी टोल, गुरुङ टोल,	मोबाईल

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

			बास्तोला गाँउ, बासघारी, मुहान पोखरी, तेलकोट, नगरकोट फेदी, छालिङ, बागेश्वरी, त्रिशुलडाडा	
७	प्रभाग दुवाकोट	दुवाकोट	दुवाकोट मोड, निकोशेरा, केएमसि चोक, सरस्वतीखेल, वेशी, नेक कलेज, चाँगुनारायण स्कुल, पानी टयाङ्की	मोबाईल
८	परिसर भक्तपुर	भ.न.पा.	भ.न.पा. एरिया	मो.सा
९	प्रभाग व्यासी	व्यासी	झौखेल, औद्योगिक क्षेत्र, कालीघाट गेलाल गाँउ, बालुवा खानी, सुलु गाँउ, यापी भैरव, भोलाछें, चोछें, ख्वप कलेज एरिया	मो.सा
१०	प्र.चौक चाँगु	चाँगु	खोरिया, पौवा, नारायणटार, मिजार गाँउ, बुढाथोकी गाँउ, ईन्द्र खोल्सा, रमाईलो गाँउ, पौडेल गाँउहलचाप एरिया	मो.सा
११	प्रभाग खरिपाटी	खरिपाटी	पिंखेल, कालीटार, कुशिटार, गैंडा गाउँ, थापा गाउँ, खड्का गाउँ, कार्की गाउँ, भट्टा एरीया बासघारी, मुहान पोखरी, डुङगेनी गाउँ, अधिकारी टोल, सुविधा नगर, गुरुङ टोल, पिपलबोट, बास्ताल गाउँ, तेलकोट, बेसिटोल, नगरकोट फेदी, छालिङ, बागेश्वरी, त्रिसुल डाँडा, खरिपाटी एरिया ।	मो.सा
१२	प्रभाग नगरकोट	नगरकोट	नगरकोट बसपार्क, भ्यु टावर, लामा टोल, नयाँबस्ती, गडगडे, पिपल बोट, नगरकोट बजार सनराईज, लामी डाँडा, बाखी गाउँ, भट्टेडाडा एरीया	मो.सा
१३	प्रभाग दुधपाटी	दुधपाटी	सृजनानगर, चोङ्गा गणेश, ईटापाको, कालोपाटी, सल्लाघारी, दुधपाटी, तेखापुखु, ईटाछे, दुधपाटी बसपार्क, भार्वाचो, ईचाडोल, डुकुरो ।	मो.सा
१४	प्र. दरबारस्क्वायर	दरबारस्क्वायर	दत्तत्रय, ईनाचो, गोलमडी, सुकुलढोका, तौमढी, खसी बजार, भेलखेल, नासमना, वंशगोपाल, पोटरस्क्वायर,	मो.सा

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

५	प्रभाग बालकोट	बालकोट	लोकेश्वरी, [illegible]फ्लैट, सुकुमबासीटोल, मनहरा, बालकोट, [illegible] भिलेज, भि.आई.पि. एरिया, कौशलटार, गुसेश्वर मन्दिर सिमाना	मोबाईल
६	प्रभाग खरिपाटी	खटिपाटी	पिंखेल, कालिटार, गैडा गाँउ थापा गाँउ, खड्का गाँउ, कार्की गाँउ, अधिकारी टोल, गुरुङ टोल, बास्तोला गाँउ, बासघारी, मुहान पोखरी, तेलकोट, नगरकोट फेदी, छालिङ, बागेश्वरी, त्रिशुलडाडा	मोबाईल
७	प्रभाग दुवाकोट	दुवाकोट	दुवाकोट मोड, निकोशेरा, केएमसि चोक, सरस्वतीखेल, वेशी, नेक कलेज, चाँगुनारायण स्कुल, पानी टयाङ्की	मोबाईल
८	परिसर भक्तपुर	भ.न.पा.	भ.न.पा. एरिया	मो.सा
९	प्रभाग व्यासी	व्यासी	झौखेल, औद्योगिक क्षेत्र, कालीघाट गेलाल गाँउ, बालुवा खानी, सुलु गाँउ, यापी भैरव, भोलाछें, चोछें, ख्वप कलेज एरिया	मो.सा
१०	प्र.चौक चाँगु	चाँगु	खोरिया, पौवा, नारायणटार, मिजार गाँउ, बुढाथोकी गाँउ, ईन्द्र खोल्सा, रमाईलो गाँउ, पौडेल गाँउहलचाप एरिया	मो.सा
११	प्रभाग खरिपाटी	खरिपाटी	पिंखेल, कालीटार, कुशिटार, गैडा गाउँ, थापा गाउँ, खड्का गाउँ, कार्की गाउँ, भट्टा एरीया बासघारी, मुहान पोखरी, ढुङगेनी गाउँ, अधिकारी टोल, सुविधा नगर, गुरुङ टोल, पिपलबोट, बास्ताल गाउँ, तेलकोट, बेसिटोल, नगरकोट फेदी, छालिङ, बागेश्वरी, त्रिसुल डाँडा, खरिपाटी एरिया ।	मो.सा
१२	प्रभाग नगरकोट	नगरकोट	नगरकोट बसपार्क, भ्यु टावर, लामा टोल, नयाँबस्ती, गडगडे, पिपल बोट, नगरकोट बजार सनराईज, लामी डाँडा, बाखी गाउँ, भट्टेडाडा एरीया	मो.सा

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१३	प्रभाग दुधपाटी	दुधपाटी	सृजनानगर, चोछ्रा, गणेश, ईटापाको, कालोपाटी, सल्लाघारी, दुधपाटी, तेखापुखु, ईटाछे, दुधपाटी बसपार्क, भार्वाचो, ईचाडोल, डुकुरो ।	मो.सा
१४	प्र. दरबारस्क्वायर	दरबारस्क्वायर	दत्तत्रय, ईनाचो, गोलमडी, सुकुलढोका, तौमढी, खसी बजार, भेलखेल, नासमना, वंशगोपाल, पोटरस्क्वायर, बोलाछें, खौमा, गेट, दरवारस्क्वायर, राम मन्दिर, त्रिपुरा सुन्दरी, गहिटी ।	मो.सा
१५	वृत्त ठिमी	ठिमी	राधे राधे,एस.एस. कलेज, चारदोबाटो, गठ्ठाघर, सिद्धिकाली, बहाखाबजार, निकोसेरा, बोडे, सरस्वतीखेल, निलबाराही ।	मो.सा
१६	प्रभाग दुवाकोट	दुवाकोट	दुवाकोट मोडल चाँगुनारायण स्कुल, नेक कलेज, वेसी, सरस्वती खेल, निकोशेरा, खड्का डिल, के.एम.सि. चोक ।	मो.सा
१७	प्रभाग सानोठिमी	सानोठिमी	सानोठिमी, सागबारी, लोकन्थली, धुन्चेपाखा, मगरगाउँ, तेर्सेटार, मनहरापुल, मातृभुमी स्कुल, आईचर क. नमुना बस्ती, आर्मी ब्यारेक, भट्टराई टोल ।	मो.सा
१८	प्रभाग बालकोट	बालकोट	लोकन्थली, नरेफाँट, सुकुमबासी टोल, गुप्तेस्वर मन्दिरको सिमाना, साँगबारी, कौशलटार, मनहरा, लोकेन्द्र ब. चन्द निवास एरिया, बालकोट, रोज भिलेज एरिया, भि.आई.पि. निवास एरिया रागिनि आर्ट	मो.सा
१९	प्रभाग दधिकोट	दधिकोट	नयाँ ठिमी हनुमन्ते पुल देखी गर्ष चोक, सिकारी टार, अनन्तलिङ्गेश्वर मन्दिर तर्कगाल, पातलेटार, कालिटा, गाम्चा, कार्कीगाउँ चित्रपुर, पानी टयाङ्की, ल कलेज, दक्षिण बाराही ।	मो.सा

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२०	प्रभाग सिरुटार	सिरुटार	गुप्तेस्वर मन्दिर, मिलन चोक, चारदोबाटो, धन्सार चोक, ढलेको पिपल, सुयल गाउँ, बिरुवा, पातलेटार, चरखण्डी, पिलगाउँ, तर्कगालको सिमाना सम्म ।	मो.सा
२१	अ.प्र.पोष्ट दिव्यश्वरी	दिव्यश्वरी प्लानिङ	मनोहरा, दिव्यश्वरी प्लानिङ,	मो.सा
२२	अ.प्र.पोष्ट दुवाकोट वेशी	शिव मन्दिर	शिव मन्दिर, नेक कलेज, दुवाकोट वेशी	मो.सा
२३	वृत्त जगाती	जगाती	कमलविनायक, च्यामासिंङ, ब्रम्हायणी, ताथली, चितापोल, साँगा शिव मन्दिर, भातेढिकुर, आदर्शचोक, नंखेल, सिपाडोल, डोलेश्वर मन्दिर, सुर्यविनायक गणेश मन्दिर, टुरिजम मार्केट, सिद्धिस्मृती अस्पताल, महेश्वरी खेल मैदान, हनुमानघाट, दत्तात्रय, सुर्यविनायक, देउजा गाउँ र जगाती एरिया ।	मो.सा
२४	प्रभाग कटुन्जे	कटुन्जे	कटुञ्जे, सुवर्णेश्वर मन्दिर एरिया, पाईलट बाबा, घ्याम्पेडाडा किवाचोका, चुनदेवी हाईटम, पाण्डुबजार, सृजनानगर ९९ रोपनि, सल्लाघारी ।	मो.सा
२५	प्रभाग सुडाल	सुडाल	चरेली, जितपुर, दुलाल गाउँ, सरस्वतीस्थान, रातोपाटी, नाला, ताथली छाप फैढोका ।	मो.सा
२६	अ.प्र.पोष्ट आशापुरी	आशापुरी	काँक्राबारी, पाटि भञ्याङ्ग, नैचाल, आशापुरी लाकुरी भञ्याङ्ग, साउटोल ।	मो.सा
२७	अ.प्र.पोष्ट महामञ्जु श्री	कलामसी	सरस्वतीस्थान, महामञ्जु श्री, कलामसी	मो.सा
२८	अप्र पोष्ट गुण्डु	गुण्डु	गुण्डु, काठमाण्डौ वर्ल्ड स्कुल, गुण्डु बसपार्क	मो.सा

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.२२ गण, दुवाकोट, भक्तपुर

क. विपद् व्यबस्थापन तालिम प्राप्त जनशक्तिको बिबरणः

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	विपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त जनशक्ति	28 जना	
२.	विपद् व्यवस्थापन अनुशिक्षण तालिम प्राप्त जनशक्ति	१०५ जना	
३.	गण तथा मातहत बेशको अन्य जनशक्ति	२०० जना	
जम्मा		३३३ जना	

ख. मनसुन प्रतिकार्य स्टयाण्डवाई टोली

सि.नं.	कार्यालय	कमाण्डर	सम्पर्क नं.	कै.
१	नं. २२ गण	स.प्र.ना.उ राम कु. खिउजु	९८४१६४८७००	
२	सुरक्षा बेश व्यासी	स.प्र.नि. पुजा विष्ट	९८४८७४७७९७	
३	मनसुन बेश सानोठिमी	स.प्र.नि. विष्णु मुसिख्वाल	९८४९१७२४७४	

३. रणशेर गण, सूर्यविनायक

क. विपद् सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण

सि.नं	SWSAR तालिम	TLSAR तालिम	Fire Fighting	सामुदायिक विपद् प्रतिकार्य तालिम	Waterman ship	DART	प्रि.न.अ.	CSR/ CSSR
१	-	४७	९	३८	७	५०	७०	१
जम्मा	-	४०	९	३८	७	५०	७०	१

४. **RNA 16**

- ३६५ दिन / २४ घण्टा सेवा
- जिल्ला प्रहरी कार्यालय सञ्चार विभागबाट (१००) वाट सुचना प्राप्त गरि परिचालन हुने गरेको
- नेपाली सेना इन्द्रबक्स गणको ड्यूटी कार्यालय द्वारा विपद् सुचना र सामाग्री अनुसूचित गर्ने गरेको

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- वास्तविक घटना परिदृश्यहरू जस्तै, मेडिकल, CSSR, अग्नि नियंत्रण,जल उद्धार र सडक दुर्घटना टकरावको लागि सामग्री र जनशक्ति प्रदान गर्ने गरेको
- प्रशिक्षण तथा तालिम उद्देश्यका लागि सामग्रीहरू जस्तै मेडिकल, CSSR, अग्नि नियंत्रण, जल उद्धार र सडक दुर्घटना टकराव जस्ता विपद् सामाग्री प्रदान गर्ने गरेको
- RNA16 मुख्यालय, सिद्धपोखरीमा (Area: Hotel 54) राखिएको वाहनको साँचो सधैं गाडीमा हुने गरेको र कुनै पनि संयुक्त फौजले सञ्चालन गर्न सकिने व्यवस्था भएको
- ५ जना सवारी चालक सधैं तयारी हालतमा हुने गरेको
- विपद् उद्दार वहान उपत्यका बाहिर पनि प्रयोग भई घटेको घटना स्थलहरुमा र विपद् तालिमहरुमा उपस्थित हुने गरेको
- UHF संचार र PA प्रणाली सुविधा जडान गरिएको
- कुनै पनि विपद् भू-भागका लागि परिमार्जित गरि ग्राउण्ड क्लियरेन्स्, GPS Tracker, Dash-cam, Flood Light जडान गरिएको
- उचित SAR को लागि DJI Phantom Drone जडान गरिएको
- हुल दंगा परिदृश्यहरू / सामुहिक हताहतहरूका लागि फलाम जाली राख्न मिल्ने परिमार्जन गरिएको
- महिन्द्र बोलेरो क्याम्पर डिजेल इन्जिन 2523 cc हो। यो म्यानुअल ट्रान्समिसनको साथ उपलब्ध छ। टायरको संख्या र बडी टाइपको आधारमा बोलेरो क्याम्परको लोडिङ क्षमता १००० केजी हुन्छ। महिन्द्रा बोलेरो क्याम्पर पिकअप हो र यसको लम्बाइ ४८५९ एमएम, चौडाइ १७०० एमएम

विनोद कुमार खड्का
जिल्ला अधिकारी

परिच्छेद- ८

विपद् व्यवस्थापन प्रतिकार्य योजना

सि.नं.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	उपलब्धि
		विपद् पूर्व		
१.	पूर्व योजना	✓ विपद् व्यवस्थापनमा अन्य निकाय तथा व्यक्तिहरुसँग समन्वय तथा सुचना आदान प्रदानको लागि फोकल पर्सन तोक्ने । ✓ मौसममा हुने फेरबदल सम्भाव्य जोखिम युक्त स्थल, अपनाउनु पर्ने सावधानिको बारेमा विभिन्न माध्यमबाट सूचना उपलब्ध गराउने । ✓ बाढी, पहिरो तथा ढुबानको जोखिममा रहेको बस्तिहरुको पहिचान गरी पूर्व सूचना दिने । ✓ सम्भावित जोखिम युक्त क्षेत्रहरुमा सूचना संकलनको लागि दैनिक ड्युटी परिचालन गर्ने, आवश्यकतानुसार सादा पोशाकमा ड्युटी परिचालन गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/विपद्सँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण निकायहरु/नेपाल टेलिकम	पूर्व सावधानिका कारण मनसून जन्य क्षति न्यूनिकरण हुने।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

२.	जनचेतना पूर्व तयारी	✓ स्थानीय समुदायहरुमा जनचेतनामूलक कक्षा संचालन तथा विपद्सँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण निकायहरुसँग समन्वय गरी आवश्यकतानुसार सिमुलेसन अभ्यासहरु संचालन गर्ने। ✓ राहत सामग्रीहरुको उचित भण्डारणको लागि जिल्ला विपद् व्यस्थापन समितिमा समन्वय गरी सामग्री भण्डारण लागि पहल गर्ने । ✓ जिल्ला स्थित मातहत युनिटहरुमा रहेका दक्ष जनशक्तिहरुलाई, विपद् व्यवस्थापनका सामाग्रीहरु सहित सि.अ./जु.अ.(३५/१०) को कमाण्डमा स्टेण्डवाई राखिने । ✓ स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गरी प्राकृतिक विपद्को हिसाबले उच्च जोखिममा रहेका बस्तिहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सुझाब दिने । ✓ आवश्यक खोज तथा उद्धार सामग्रीको समयमानै मजकुर कार्यलयहरुमा लेखा पढी गर्ने । ✓ आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार सामग्री प्रासिका लागि चाँगुनारायण नगरपालिकासँग आवश्यक समन्वय गर्ने । ✓ आश्रय स्थलको पहिचान गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/विपद्सँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण निकायहरु/स्थानीय तहहरु	पूर्व सावधानिका कारण मनसून जन्य क्षति न्यूनिकरण हुने।

विपद्को समयमा

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३.	खोज तथा उद्धार	✓ अन्य सुरक्षा निकाय तथा स्थानीय निकायसँग समन्वय गरी तत्काल खोज तथा उद्धार कार्यमा परिचालन हुने । ✓ महिला, बुढा-बुढी, अपाङ्ग, बालबालिका, गर्भवती, रोगी र असक्तहरुलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी सुरक्षित स्थानमा लैजाने । ✓ घटना स्थलमा प्रभावकारी जीवन उद्धारको लागि First Responder को भूमिका निर्वाह गर्ने । ✓ घाईतेहरुलाई तत्काल उद्धार गरी अस्पतालसम्म पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने ।	सुरक्षा निकायहरु/विपद्सँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण निकायहरु/रेडक्रस सोसाइटी	उद्धार
४.	अन्य सुरक्षा	✓ पीडितहरुलाई छनौट गरिएको सुरक्षित स्थानमा लैजाने र बस्ने व्यवस्था मिलाउने। ✓ विपद्को समयमा घटना स्थलमा पुरातात्विक, सार्वजनिक, व्यक्तिगत धन सम्पतिको सुरक्षाको व्यवस्था साथै हुन सक्ने अपराधिक गतिविधिहरु जस्तैः- चोरी, लुटपाट, डकैति, योनजन्य घटनाहरुलाई मध्यनजर गरी ड्यूटी परिचालन गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु	सुरक्षा
विपद् पश्चात्				
५.	विवरण संकलन	✓ सम्पूर्ण सुरक्षा निकाय तथा विपद् व्यवस्थापन संग सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी क्षतिको विवरण संकलन गर्ने । ✓ अन्य सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गरी क्षतिको विवरण संकलन गरी मजकुर कार्यालयमा जाहेर गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/अन्य निकायहरु	खबर संकलन

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६.	व्यवस्थापन	✓ पीडितहरुलाई राहत सामाग्रीहरु पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने। ✓ विस्थापितहरुलाई तत्कालै खाना तथा बाँसको व्यवस्थाको लागि सम्बन्धित निकायहरुमा पहल गरिने। ✓ नेपाल रेडक्रस सोसाईटीसँग आवश्यक समन्वय गरी प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरुलाई सुरक्षित स्थानमा त्रिपाल र खाद्यान्न उपलब्ध गराउनको लागि पहल गरिने। ✓ घाईते तथा विरामीहरुको उपचारमा सहयोग । ✓ मृतकहरुको पहिचानको लागि आवश्यक समन्वय गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/अन्य स्थानीय निकायहरु	सुरक्षा/व्यवस्थापन
७.	पून निर्माण तथा पूनर्वास	✓ विपद्ले क्षति गरेका भग्नावशेषहरु हटाउने कार्य गरिने। ✓ प्रकोपबाट सृजना हुन सक्ने अन्य प्रकोपहरुको बारे प्रकोपग्रस्त ईलाकाका बासिन्दाहरुलाई सचेत गराउने । ✓ महामारी हुन नदिन जनचेतना, उपलब्ध जनशक्ति तथा स्वास्थ्य शिविर संचालन । ✓ पूनःस्थापना तथा पूनःनिर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने ।	सुरक्षा निकाय/सरकारी तथा गैह सरकारी संस्थाहरु सबै	विपद् व्यवस्थापन तथा पूनर्वास

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूचि - १

मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकाय

१.जिल्लास्थित सरकारी कार्यालय तथा कार्यालय प्रमुखको नम्बर

सि.नं.	कार्यालय	पद	प्रमुखको नाम	मोबाईल नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	बिनोद कुमार खड्का	९८५१२१७७७७
२	रण सेर गण	गणपति	निरज प्रताप ज.ब.रा.	९८५४०३९९९६
३	जिल्ला प्रहरी परिसर, भक्तपुर	प्रहरी उपरीक्षक	सूर्य बहादुर खड्का	९८५१२१५५५५
४	सशस्त्र प्रहरी बल नं.२२	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	बासुदेव महत	९८५१२७२०३४
५	भक्तपुर जिल्ला अदालत	श्रेस्तेदार	हेमराज शर्मा	९८५११४७२०८
६	जिल्ला समन्वय समितिको का.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	विशकसेन ढकाल	९८५१२७६२२२
७	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	कैलास दहाल	९८५११२६०५५
८	भक्तपुर अस्पताल	मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट	डा.त्रिभुवन चन्द्र झा	९८५११८५६३६
९	कोष तथा ले. नियन्त्रक कार्यालय	प्रमुख कोष नियन्त्रक	महेश कुमार दाहाल	९८६१९९२७२२
१०	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाई	इकाई प्रमुख	सरिता देवी शर्मा	९८५१३५९५४९
११	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्य	डिभिजन प्रमुख	मनोज थापा क्षेत्री	९८५१११०९82
१२	खानेपानी तथा सरसफाई डि. ५.	डिभिजन प्रमुख	अनिल कुमार केशरी	९८५११२७२३६
१३	आन्तरिक राजश्व कार्यालय	नि. कर अधिकृत	उषा पोखरेल	९८५१३५३१४६
१४	सडक डिभिजन भक्तपुर	डिभिजन प्रमुख	सुमन योगेस	९८५१४००२७९
१५	जिल्ला आयुक्तको कार्यालय	जिल्ला आयुक्त	सफल श्रेष्ठ	९८५१३३१८०४
१६	स्वास्थ्य कार्यालय	नि.कार्यालय प्रमुख	अन्जना खड्का	९८५११०५६१०, ९८५४२६९०९०८

१७	नापी कार्यालय	प्रमुख नापी अधिकृत	पुर्ण प्रसाद पाण्डे	9851224148
१८	भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय	प्रमुख मालपोत अधिकृत	अर्जुन राई	9851404096
१९	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजन वन अधिकृत	श्रद्धा सिग्देल	9846342268
२०	राष्ट्रिय कला संग्रहालय	संग्रहालय प्रमुख	जयन्ती श्रेष्ठ प्रधान	9851150684
२१	रा. अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	उप-अनुसन्धान निर्देशक	हेमन्त कार्की	९८५११७४५४६
२२	स्मारक संरक्षण तथा दरवार का.	स्मारक अधिकृत	नवराज अधिकारी	9851331664
२३	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय संघ	उद्योग अधिकृत	श्याम सुन्दर श्रेष्ठ	९८४1477528
२४	भक्तपुर नगरपालिकाको कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	वसन्त भट्टाराई	९८५१२७५१११
२५	मध्पुरथिमी नगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	भोज राज घिमिरे	९८५१२७४१११
२६	चाँगुनारायणनगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	मोहन कुमार श्रेष्ठ	9851191068
२७	सूर्यविनायकनगरपालिका कार्यालय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	युवराज आचार्य	९८५१२७७१११
२८	भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल	कार्यालय प्रमुख	डा. उज्जवल चालिसे	९८५११९९०९८
२९	शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	डा. कल्पना कुमारी श्रेष्ठ	९८५१२१४६५६
३०	जिल्ला हुलाक कार्यालय	हुलाक अधिकृत	सिता साम्बा	9851330863
३१	गुठी संस्थान कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	आनन्द प्रसाद कर्माचार्य	9841431188
३२	का.उ.खानेपानी लिमिटेड दुधपाटी	शाखा प्रमुख	अनिल कुमार तीखत्री	9851134664
३३	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	आयुर्वेद चिकित्सक	डा.नन्दन कडेल	९८५११८५७२८
३४	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	निर्वाचन अधिकृत	प्रकाश मगर	९८५१२१४६२५
३५	नेपाल टेलिकम भक्तपुर	कार्यालय प्रमुख	ज्ञाननाथ सापकोटा	९८५२०२४८८८
३६	नेपाल टेलिकम ठिमी	कार्यालय प्रमुख	विनोद यादव	9851358355
३७	नेपाल विद्युत प्राधिकरण भक्तपुर	कार्यालय प्रमुख	रामु श्रेष्ठ	९८५१[illegible]

३८	नेपाल विद्युत प्राधिकरण ठिमी	शाखा प्रबन्धक	जयानन्द झा	९८५१२७३७१५
३९	भक्तपुर औधोगिक क्षेत्र व्यव.का.	कार्यालय प्रमुख	गोपाल भण्डारी	9851273358
४०	व्यवसायिक ग्रेनेज केन्द्र	ब. बालि संरक्षण अधिकृत	देवेश राई साङ्पाङ्ग	९८५१३३५८५४
४१	यातायात सेवा केन्द्र ,सल्लाघारी	कार्यालय प्रमुख	बद्री प्रसाद निरौला	9851022203
४२	जुद्ध वारुण यन्त्र कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	बिजय प्रसाद धौभडेल	9851150913
४३	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना	ब.कृ.अ.	चुणामढी भट्टराई	9851266188
४४	यातायात व्यवस्था कार्यालय जगाति	कार्यालय प्रमुख	प्रविन श्रेष्ठ	9851445516
४६	राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	निर्देशक	कुसुम न्यौपाने	9851402748
४७	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय	आयोजना प्रमुख	पुर्ण प्रसाद उपाध्याय	9855019512
४८	कृषि ज्ञान केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	तेज प्रसाद दवाडी	9851216436
४९	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी परिसर, भक्तपुर	कार्यालय प्रमुख	झरना सोनार	9851281103
५०	ललितपुर भक्तपुर वितरण प्रणाली सुदृढिकरण आयोजना,ने.वि.प्रा.	आयोजना प्रमुख	योगेन्द्र ठाकुर	9851343537
५१	सूर्यविनायक-धुलिखेल, धुलिखेल वर्दिववास	आयोजना प्रमुख	ई. विजय कुमार महतो	9852037123
५२	पशु सेवा केन्द्र, भक्तपुर	प्रमुख	निर्मला कडेल	9844440861
५३	बाल सुधार गृह, सानोथिमी	नि.कार्यालय प्रमुख	सिन्धु कुमारी पाण्डे	9851428410
५४	स्वास्थ्य बीमा बोर्ड शाखा कार्यालय, भक्तपुर	जिल्ला संयोजक	निर्मला भट्टराई	9841768141
५५	प्रदेश प्रयोगशाला	निर्देशक	नारायण कुमार कार्की	9851207402

विनोद कुमार ...
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

२. भक्तपुर जिल्लाबाट प्रतिनिधित्व गर्ने संघीय सांसदहरु

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	सांसद	रुकेश रन्जित	९८४१३३४४७०
२	सांसद समानुपातिक	राजिव खत्री	९८५१०३३५७२
३	सांसद समानुपातिक	प्रमिला कुलुजु	९८४३२१२३८९
४	सांसद समानुपातिक	कुसुम महर्जन	९८४१४८१५७८
५	सांसद समानुपातिक	गंगा लक्ष्मी अवाल	९८४१२४१७४७
६	सांसद समानुपातिक	मदन कृष्ण श्रेष्ठ	९८५१०२६९५६

३. भक्तपुर जिल्लाबाट प्रतिनिधित्व गर्ने प्रदेश सांसदहरु

सि.नं.	जिल्ला	प्रदेश क्षेत्र	नामथर	राजनैतिक दल	संपर्क नं.
१	भक्तपुर	१ क	सुरेश श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	९८५१०८६३३४
२	भक्तपुर	१ ख	सुरेन्द्र राज गोसाई	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८५११३१५९१
३	भक्तपुर	२ क	किरण थापा	ने.क.पा.एमाले	९८५१०८१८७६
४	भक्तपुर	२ ख	डा.राजेन्द्रमान श्रेष्ठ	ने.क.पा.	९८५१०८२०८०
५.	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	सकुन्तला श्रेष्ठ	नेकपा एमाले	९८५१०९५९८६
६.	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	सिर्जना सैंजु	नेमकिपा	९८४९७२८०६०
७	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	गीता काफ्ले	नेमकिपा	९८४०२५६३६६
८.	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	देवेन्द्र श्रेष्ठ	ने.क.पा.	९८५११६००९५
९.	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	भुवनकेशरी श्रेष्ठ	ने.क.पा.	९८४१११९५३५
१०.	भक्तपुर	समानुपातिक तर्फ	धनेश्वरी प्रजापती	राप्रपा	९८४१४९४९१९

४. नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला कार्यसमिति, भक्तपुरको नामावली

सि.नं.	पद	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	अध्यक्ष	सुन्दर शिल्पकार	९८४१७९५५८४
२.	उपाध्यक्ष	हेमराज ढकाल	९८४१२७१७२८
३.	महिला उपाध्यक्ष	नविना खर्बुजा	९८४१४०२८२३
४	सचिव	दिपक ढुङ्गाना	९८६००१७१२०

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

५	सह-सचिव (खुल्ला)	दिनेश कार्की	९८५१०५५७७६
६.	सह-सचिव (समावेशी)	राजल छुका हरिसुन्दर	९८४१५६६५५६
७.	कोषाध्यक्ष	रामगोपाल तमखु	९८४१६७०७३५
८.	सदस्य	मणिराम लामिछाने	९८४१२०३३४७
९.	सदस्य	नारायण थापा	९८६०६७८६७५
१०.	सदस्य	राम सुन्दर खाइजु	९८५११८७३६३
११.	सदस्य	सुर्दशन आचार्य	९८५७०६७९५५
१२.	सदस्य	केशव प्रसाद मितिल्सिना	९८५१०२६४१९
१३.	सदस्य	मनोज कुमार फुयाल	९८५१००३१६०
१४.	सदस्य	पुष्पुकमारी साउद	९८४८८६७८३३
१५.	सदस्य	सिर्जना खतिवडा	९८६३३१३०९५
१६.	सदस्य	अजीर सिंह विश्वकर्मा	९८६८६५१३३४
१७.	सदस्य	निस्सा कुस्मा	९८५११०७५७९

५ .भक्तपुर जिल्लामा रहेका राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरुको नामावली

सि.नं.	पाटीको नाम	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पाटी	रामेश्वर थापा	९८५१०९९०७०
२	नेपाली काङ्ग्रेस	दुर्लभ थापा) सभापति	९८५१०४३८५१
		गणेश चक्रधर	९८४१३३९२२४
		सुशिल बस्नेत	९८५१०४३७१५
		प्रविन बन	९८४१४७८८७२
३	एमाले	वचन देउजा	९८४१३९४७५३
४	ने.क.पा.	श्याम बस्नेत	९८५१००३३१४
५	राप्रपा	रामशरण लामिछाने	९७४१२०५०९८
		रविन्द्र प्रताव शाह	९८५१०१२९६३
		सुरेन्द्र प्रताव शाह	९८५१०८८२५४
६	नेमकिपा	न्हुछे भक्त	९८५११८४४१५//९८४१३३४४१५

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६. भक्तपुर जिल्लामा एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने संस्थाहरु र सम्पर्क नम्बर

सि.नं.	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने संस्था	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	भक्तपुर अस्पताल	दुधपाटी भक्तपुर	९८४०२५६३५०	एम्बुलेन्स
२	भक्तपुर नगरपालिका	ख्वप अस्पताल, च्यामासिंह,	९८५१०८२७९९	
३	ने.रे.सो. भक्तपुर शाखा	दुधपाटी, भक्तपुर	९८४९८५७३३२ ०१६६१२२६६	
४	चा.न.पा.	खरिपाटी	९८५१२१४८०९	
५	रा.अंग प्रत्यारोपण केन्द्र	दुधपाटी	९८१४१३२९१९	
६	भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल	दुधपाटी	९८६०१७१५५२	
७	ताथली रेडक्रस उपशाखा	ताथली	९८४१२३३८१५	
८	नलिन्चोक रेडक्रस ,,	नलिन्चोक	९८४३५५९०९०	
९	नगरकोट ,, ,,	नगरकोट	९७४१२३३८१५	
१०	थिमी ,, ,,	थिमी	९८४९१७०२५६	
११	काठमाण्डौं क्यानसर केन्द्र	ताथली	९७४१४६६५५०	
१२	मध्यपुर थिमी अस्पताल	थिमी	९८५११३६६१३	
१३	नागरिक अस्पताल	गठाघर	९८५११३३७९७	
१४	डा.इवामुरा अस्पताल	सल्लघारी	९८६००२५३३३	
१५	सिद्धि स्मृती अस्पताल	भिमसेन स्थान	९८४१२०४९९१	
१६	नेपाल कोरिया मै न.पा अस्पताल	चारदोबाटो थिमी	९८४१२५७०४८	
१७	अखण्ड सेवा समिति	चित्रपुर	९८४१३२३२९६	
१८	हरि राम संकृतन समिति		९८६०३३५९४४	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१९	ग्रामिण बिकास पुर्वाधार केन्द्र	तर्खागाल	९८४१४७७७९४	
२०	सुडाल ब्रह्मायणी बिकास समिति		९८४३६३३७४४	
२१	चागुनारायण अस्पताल	चागु	९८४९४२४८१३	
२२	नेपाल एम्बुलेन्स (NAS)		१०२	
२३	सु.न.पा. वर्ड ५	कटुञ्जे,	९८४९१५६७११	
२४	समता सचेतना	दुवाकोट	९८५१०२९३९५	शब बाहन

७. स्थानीय तहहरुको सम्पर्क विवरण

स्थानीय तह निर्वाचन, २०८० मा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको नामावली र सम्पर्क नम्बर

क. भक्तपुर नगरपालिका

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	प्रमुख	श्री सुनिल प्रजापति	भनपा–८, भक्तपुर	९८५१०७८८८५	
२	उपप्रमुख	श्री रजनी जोशी	भनपा–५, भक्तपुर	९८५११७७७४४	

वडा नं. १

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री श्यामकृष्ण खत्री	भनपा–१, भक्तपुर	९८४१२९२१९५	

वडा नं. २

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री हरिप्रसाद बासुकला	भनपा–२, भक्तपुर	९८४१४८८१९०	

वडा नं. ३

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री राजकृष्ण गोरा	भनपा–३, भक्तपुर	९८४१०४२४२०	

वडा नं. ४

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री उपेन्द्र सुवाल	भनपा–४, भक्तपुर	९८५११४९७८१	

वडा नं. ५

क.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री योगेन्द्रमान बिजुक्छे	भनपा–५, भक्तपुर	९८४१२५७२९४	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

वडा नं. ६

क्र.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री हरिराम सुवाल	भनपा–६, भक्तपुर	९८४९८५७७७०	

वडा नं. ७

क्र.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री उकेश कवां	भनपा–७, भक्तपुर	९८४१४३११४१	

वडा नं. ८

क्र.सं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१	वडाध्यक्ष	श्री कृष्ण प्रसाद कोजु	भनपा–८, भक्तपुर	९८४१२९०६८२	

वडा नं. ९

१	वडाध्यक्ष	श्री रवीन्द्र ज्याख्व	भनपा–९, भक्तपुर	९८४१३५८३३३

वडा नं. १०

१	वडाध्यक्ष	श्री लक्ष्मीप्रसाद ह्यौमिखा	भनपा–१०, भक्तपुर	९८५११६८८४९	

ख. सूर्यविनायक नगरपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	फोन नं.	कैफियत
	बासुदेव थापा	प्रमुख	९८५१०९५६४६	
	सरिता भट्टराई (तिमिल्सिना)	उपप्रमुख	९८५११२२१६६	
	सानु काजी कायष्ठ	वडा अध्यक्ष	९८५११०१६५३	वडा नं. १
	सुवास न्यौपाने	सदस्य	९८५१०१३६९०	
	कुमार प्रसाद चौलागाई	सदस्य	९८४१०९६४२६	
	मन्जु कार्की	महिला सदस्य	९८४१०९६४६९	
	कल्पना नेपाली	दलित महिला सदस्य	९८१९३४२५३७	
	प्रदिप कार्की	वडा अध्यक्ष	९८४१३५८१६९	वडा नं. २
	जर्नादन खड्का	सदस्य	९८५१०९३१५४	
	भगत राना	सदस्य	९८५१०५९०२०	
	कल्पना खतिवडा (दाहाल)	महिला सदस्य	९८४१८७४६६०	
	रन्जीता तिखत्री	दलित महिला सदस्य	९८४३६५५५६३	
	दिपेन्द्र केसी	वडा अध्यक्ष	९८५१०९०१३९	वडा नं. ३
	घनश्याम भट्टराई	सदस्य	९८१३५३५४५५	
	जनक भण्डारी	सदस्य	९८४१८०९४९४	
	हेमा दाहाल (खतिवडा)	महिला सदस्य	९८४९०१७२७४	
	लछु राम न्यौपाने	वडा अध्यक्ष	९८५१०३८१४०	वडा नं. ४
	उज्ज्वल राजथला	सदस्य	९८४०३४९९६८	
	विदुर खड्का	सदस्य	९८४१२९४०२७	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	तारा खतिवडा (सापकोटा)	महिला सदस्य	९८४१८७९२३०	
	पम्फा परियार	दलित महिला सदस्य	९८४९४६८२०३	
	राज कुमार जोशी	वडा अध्यक्ष	९८५१०८७३९२	
	वासुदेव पोखरेल	सदस्य	९८५११२६८५३	
	मनोज थापा	सदस्य	९८६०६६२०८१	वडा नं. ५
	कमला पोखरेल	महिला सदस्य	९८६०१३७९३९	
	गिता विसुंके (पुर्कुटी)	दलित महिला सदस्य	९८२३१४८६६९	
	ईश्वर खड्का	वडा अध्यक्ष	९८५११७०७३९	
	दीप गिरी	सदस्य	९८०१२१८३९५	
	लक्ष्मण त्वाटी	सदस्य	९८४१२९९३७३	वडा नं. ६
	हिरा लक्ष्मी कोजु	महिला सदस्य	९८४१११०२५३	
	सरला विश्वकर्मा	दलित महिला सदस्य	९८४३८६३१९२	
	रविन्द्र सापकोटा	वडा अध्यक्ष	९८५११६१७४७	
	उमेश कार्की	सदस्य	९८६८१९३१३२	
	ईश्वर बहादुर थापा	सदस्य	९८४१४७०३२१	वडा नं. ७
	गिता पण्डित (बस्नेत)	महिला सदस्य	९८४३४८९२७९	
	सन्तोषी नेपाली (परियार)	दलित महिला सदस्य	९८४३१५९८६१	
	पुष्प राज बस्नेत	वडा अध्यक्ष	९८५१२०१५५८	
	बिश्वराम त्वानाबासु	सदस्य	९८५१०५१०४०	
	विक्रम तामाङ्ग	सदस्य	९८४३५०९३२२	वडा नं. ८
	सावीत्री मिश्र	महिला सदस्य	९८४१७१५२१०	
	अन्जना नेपाली	दलित महिला सदस्य	९८४३०५५१९१	
	भगवान खत्री	वडा अध्यक्ष	९८४१२५३९४२	
	विनय महत	सदस्य	९८४१३८२५६०	
	शेर काजी सुवाल	सदस्य	९८५११६५२०७	वडा नं. ९
	गंगा खड्का	महिला सदस्य	९८६००५१९५८	
	पुजा वराह	दलित महिला सदस्य	९८४४०७३९८९	
	शिब राम राउत	वडा अध्यक्ष	९८४१३३९७४६	
	तारा बहादुर विष्ट	सदस्य	९८६०८३४११७	
	विदुर देउजा	सदस्य	९८४१७४३७०८	वडा नं. १०
	शर्मिला बस्नेत	महिला सदस्य	९८४९९२३७२१	
	राधिका मिजार	दलित महिला सदस्य	९८०३६८५८६२	
	सुनिल भुजेल	कार्यपालिका सदस्य	९८४०८३२०९०	वडा नं. ९
	सुमन परियार	कार्यपालिका सदस्य	९८४३२६९०१३	वडा नं. ७
	प्रजुन तिखत्री	कार्यपालिका सदस्य	९८४१७२५३३१	वडा नं. २

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

ग. चाँगुनारायण नगरपालिका

सि.न.	नाम, थर	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	जीवन खत्री	प्रमुख		९८५१०-१८७५४	
२	रमेश बुढाथोकी	उप-प्रमुख		९८५१०-५२०९०	
३	सिजन कार्की	वडा अध्यक्ष	१	९८०१०-३७८६६	कार्यपालिका सदस्य
४	मुना गुरुङ	महिला सदस्य	१	९८२३-४१०३४६	
५	पूजा वर्देवा	दलित महिला सदस्य	१	९८६९-३६३१३६	कार्यपालिका सदस्य
६	गोविन्द श्रेष्ठ	सदस्य	१	९८५१०-९३७४१	
७	श्रीकृष्ण श्रेष्ठ	सदस्य	१	९८४३-०५४६९७	
८	सोम प्रसाद प्रधान	वडा अध्यक्ष	२	९८५१०-९४४३०	कार्यपालिका सदस्य
९	राधादेवी गैडा	महिला सदस्य	२	९८४१-४२९९८५	
१०	सिता मिजार	दलित महिला सदस्य	२	९८१३-०८०६३८	
११	उमेश प्रधान	सदस्य	२	९८५१०-२९३९५	
१२	प्रेम खत्री	सदस्य	२	९८४१-७५३७७५	
१३	श्याम सुन्दर धिमाल	वडा अध्यक्ष	३	९८५११-२०९०८	कार्यपालिका सदस्य
१४	रमा थापा	महिला सदस्य	३	९८४१-९८७२३९	
१५	सुष्मा सुनुवार	दलित महिला सदस्य	३	९८२३-१५६४१३	
१६	शिवराम सुलु	सदस्य	३	९८४१-६९२७२९	
१७	विष्णुप्रसाद न्यौपाने	सदस्य	३	९८४१-३५८४८२	
१८	रोज बहादुर तामाङ	वडा अध्यक्ष	४	९८१८-४६४४५८	कार्यपालिका सदस्य
१९	सन्जीता ढुङगाना घिमिरे	महिला सदस्य	४	९८४१-४३०१६४	
२०	राममाया मिजार	दलित महिला सदस्य	४	९८४९-१७३१०६	
२१	प्रदिप खनाल	सदस्य	४	९८६०-४३७६३२	
२२	विजय कुमार तामाङ	सदस्य	४	९८०८-९४२१०६	
२३	जयन्द्र खडका	वडा अध्यक्ष	५	९८६०-०२५४७१	कार्यपालिका सदस्य
२४	निर्मला के.सी	महिला सदस्य	५	९८४३-३९८८८८	कार्यपालिका सदस्य

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

२५	राम कुमारी वि.क	दलित महिला सदस्य	५	९[illegible]०-५३६६३१	
२६	सुरेश कार्की	सदस्य	५	९८४९-१७३९१४	
२७	प्रभुराम थापा	सदस्य	५	९८६५-०९३००९	
२८	धन बहादुर लामा	वडा अध्यक्ष	६	९८४१-४११७८९	कार्यपालिका सदस्य
२९	आरती लामा	महिला सदस्य	६	९८६०-७२३०९०	
३०	सोनु बि.क	दलित महिला सदस्य	६	९८१३-९६९५१५	कार्यपालिका सदस्य
३१	विरमान तामाङ	सदस्य	६	९८४३-९०६२१५	
३२	हरिप्रसाद लामिछाने	सदस्य	६	९८५१०-४५४२४	
३३	श्यामकृष्ण नयाजु श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	७	९८४३-३०३७२८	कार्यपालिका सदस्य
३४	सितादेवी दाहाल लामिछाने	महिला सदस्य	७	९८४१-११४०४४	कार्यपालिका सदस्य
३५	मनिता नेपाली	दलित महिला सदस्य	७	९८०३४-६४३३७	
३६	श्यामकाजी नायाजु	सदस्य	७	९८४१-१३२२३२	
३७	पुष्कर खडका	सदस्य	७	९८५११-६०३९३	
३८	जनक खत्री	वडा अध्यक्ष	८	९८५१००२५३८	कार्यपालिका सदस्य
३९	नानु कार्की	महिला सदस्य	८	९८४१-१३०५९६	
४०	अनिता परियार	दलित महिला सदस्य	८	९८४५-३८०२३४	
४१	हरिगोपाल हेम्बा श्रेष्ठ	सदस्य	८	९८४३-३१७४४७	
४२	प्रल्हाद दुलाल	सदस्य	८	९८४१-९७७३३०	
४३	गणेश त्यात	वडा अध्यक्ष	९	९८५१०-७८००२	कार्यपालिका सदस्य
४४	कमला भारती	महिला सदस्य	९	९८४१-८४८५८५	कार्यपालिका सदस्य
४५	सुमित्रा दर्जि	दलित महिला सदस्य	९	९८१३-८४९९४७	
४६	रविन बासुकला	सदस्य	९	९८४१-३०४४७९	
४७	विद्यापति प्वार थापा	सदस्य	९	९८४१-५४३८३८	
४८	जिवन नेपाली	सदस्य		९८६१-९०८५५०	कार्यपालिका सदस्य
४९	दधिराम धिमाल	सदस्य		९८४१-४६६५३५	कार्यपालिका सदस्य
५०	युवराज सार्की	सदस्य		९८८५-१८९५१३	कार्यपालिका सदस्य

१२०

विनोद कुमार खड्का
जिल्ला अधिकारी

घ. मध्यपुर थिमि नगरपालिका

क सं	वडा नं	पद	उम्मेदवार	राजनीतिक दल	सम्पर्क नं
१		प्रमुख	सुरेन्द्र श्रेष्ठ	नेपाली काँग्रेस	९८५१००६२०९
२		उपप्रमुख	विजय कृष्ण श्रेष्ठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी ~~(माओवादी केन्द्र)~~	९८४१३३४४०२
३	१	वडा अध्यक्ष	बाबु काजी डंगोल	नेपाली काँग्रेस	९८४१५९३७८८
४	१	महिला सदस्य	सरस्वती खड्का	नेपाली काँग्रेस	९८४१६४६२९४
५	१	दलित महिला सदस्य	रिमा परियार	नेपाली काँग्रेस	९८०८९७३२३८
६	१	सदस्य	कान्छा राम द्धारे	नेपाली काँग्रेस	९८१८३१९०४१
७	१	सदस्य	श्याम कृष्ण प्रजापती	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४९६००१९०
८	२	वडा अध्यक्ष	श्रीकृष्ण श्रेष्ठ	नेपाली काँग्रेस	९८५१०४८०१६
९	२	महिला सदस्य	सरिता अर्याल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१२६१७८१
१०	२	दलित महिला सदस्य	अम्बिका रजक	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४९२८०१५०
११	२	सदस्य	रबिन सिजापति	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८५१०९५२२५
१२	२	सदस्य	शेखर थापा मगर	नेपाली काँग्रेस	९८४१२९९६५३
१३	३	वडा अध्यक्ष	कृष्ण हरि आचार्य	नेपाली काँग्रेस	९८५१०४२६५६
१४	३	महिला सदस्य	विनु के.सी.	नेपाली काँग्रेस	९८४९४२३९०९
१५	३	दलित महिला सदस्य	निर्मला परियार	नेपाली काँग्रेस	९८६१७४३६०१
१६	३	सदस्य	गणेश मान कुटु	नेपाली काँग्रेस	९८४१४१२६९०
१७	३	सदस्य	रविन्द्रनाथ न्यौपाने	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८५११७५२२७
१८	४	वडा अध्यक्ष	बाल कृष्ण श्रेष्ठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१३०७८४४
१९	४	महिला सदस्य	राम केशरी श्रेष्ठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१७६४५३२
२०	४	सदस्य	मदन कृष्ण श्रेष्ठ	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८५१०४७२९१
२१	४	सदस्य	उमेश बोडे श्रेष्ठ	नेपाली काँग्रेस	९८४१४०१९८६

१२१

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२२	५	वडा अध्यक्ष	बाल कृष्ण श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	९८४१६७८०३४
२३	५	महिला सदस्य	कमला प्रजापती	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८६१५९१७५९
२४	५	दलित महिला सदस्य	लक्ष्मी देउला (पोडे)	नेपाली कांग्रेस	९८४९१७२४५१
२५	५	सदस्य	राज भाई प्रजापती	नेपाली कांग्रेस	९८४१११३२३९
२६	५	सदस्य	सुरेन्द्र भासिमा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४३५६५६१९
२७	६	वडा अध्यक्ष	ज्ञान दास प्रजापती	नेपाली कांग्रेस	९८४१२७५६१६
२८	६	महिला सदस्य	अरुणा कारंजित	नेपाली कांग्रेस	९८४१२८५२४७
२९	६	दलित महिला सदस्य	सिता विश्वकर्मा	नेपाली कांग्रेस	९८४०१२७७३६
३०	६	सदस्य	राम चन्द्र थापा मगर	नेपाली कांग्रेस	९८४१४१७२३१
३१	६	सदस्य	तुल्सी राम प्रजापती	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	९८४१४८२९२२
३२	७	वडा अध्यक्ष	कृष्ण कुमार प्रजापति	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१४८८३२९
३३	७	महिला सदस्य	सुजाता बाडे	नेपाली कांग्रेस	९८५११७९४२९
३४	७	दलित महिला सदस्य	शर्मिला विश्वकर्मा	नेपाली कांग्रेस	९८६८३४८१६०
३५	७	सदस्य	योगेन्द्र कुमार दुवाल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१०९९८४०
३६	७	सदस्य	भक्त राज खत्री	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८४१३५८७६९
३७	८	वडा अध्यक्ष	रमेश थापा श्रेष्ठ	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८५११९२४९४
३८	८	महिला सदस्य	उजला थापा श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	९८४१७९९९०१
३९	८	दलित महिला सदस्य	मनिसा परियार	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८२३०७५५४५
४०	८	सदस्य	विजय प्रकाश साहुखल	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८४१८९७०२७
४१	८	सदस्य	सुरेन्द्र था श्रेष्ठ	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	९८६०८५९०३०
४२	९	वडा अध्यक्ष	सानु काजी राजवाहक	नेपाली कांग्रेस	९८४१५२०७२८

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४३	९	महिला सदस्य	तुईल माया चक्रधर	नेपाली काँग्रेस	९८०३५९९२५४
४४	९	दलित महिला सदस्य	सुन्तली बिश्वकर्मा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८६०४६५६६१
४५	९	सदस्य	रन्जय कार्की	नेपाली काँग्रेस	९८५११४५३०२
४६	९	सदस्य	उमेश ख्याजु	नेपाली काँग्रेस	९८४३७८०८५५

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूचि-२

विभिन्न निकायसँग भएका विपद् राहत तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरण

१.जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर

सि.न.	सामानको नाम	इकाई	परिणाम	कैफियत
१	त्रिपाल	थान	१५०	बागमती प्रदेश, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, हेटौडा, मकवानपुरबाट प्राप्त
२	टेन्ट	थान	९	
३	साबेल	थान	५	
४	गल	थान	५	
५	सर्च लाइट	थान	३	
६	लाईफ ज्याकेट	थान	०	
७	फिल्टर	थान	१३	
८	माडा सेट	थान	४	
९	छिनो	थान	१०	
१०	कोदालो	थान	२०	
११	पिग	सेट	१०	

२. रणशेर गण, सूर्यविनायक ब्यारेक, भक्तपुर

सि.नं.	समानहरुको विवरण	ईकाई	परिमाण	कै.
१	लाईफ ज्याकेट	गोटा	१३	
२	सेफ्टि हेल्मेट	गोटा	२०	
३	लाईफ रोप	गोटा	५	
४	रोप ३ ईन्च	गोटा	४	
५	फस्ट एड बक्स	गोटा	१	
६	लाईफ वोय रीङ	गोटा	४	
७	स्ट्रेचर	गोटा	१	
८	चक्कु	गोटा	१	
९	हार्नेस	गोटा	४	
१०	रवर ट्युव	गोटा	६	
११	थ्रो व्याग	गोटा	४	
१२	रवर वोट	गोटा	१	
१३	प्याडल	गोटा	४	
१४	क्याराविना	गोटा	१२	

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१५	क्याराबीना ८ फीगर	गोटा	३	
१६	बन्चरो	गोटा	१	
१७	गल	गोटा	१	
१८	क्रो वार	गोटा	१	
१९	हेम्वर	गोटा	१	
२०	कोभिड फोल्डीङ खाट	गोटा	१८	
२१	पिक	गोटा	५	
२२	साबेल	गोटा	५	
२३	बोट पम्प	गोटा	१	

३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं 22.गण दुवाकोट, भक्तपुर

Water Rescue Equipment

सि.नं.	विवरण	ईकाई	हाल रहेको	कै.
१	Water/Rock Rescue Helmet	थान	१२	
२	Throw Bag	थान	६	
३	Life Buoy	थान	१२	
४	Motor boat (Motor उपलब्ध नभएको)	सेट	३	
५	Raft Boat	थान	१	
६	Paddle	गोटा	१०	
७	Pump	थान	४	
८	Life Jacket	थान	४५	
९	Water Rescue Goggles	थान	५	
१०	Water boot	जोर	४०	
११	Water Gloves	जोर	२२	
१२	Working helmet(Yellow)	थान	६७	
१३	Dry Bag	थान	२	
Rope Rescue				
१४	Jammer Ascender	थान	४	
१५	Climbing Gloves	जोर	८	
१६	Small Pulley Single	थान	४	
१७	Big Pulley Single	थान	२	
१८	Big Pulley Double	थान	३	

१९	Tendom Pulley	थान	१	
२०	Multi Utility Knife	थान	१	
२१	Belay Device (A.T.C. Gide)	थान	१	
२२	Multi Anchor	थान	१	
२३	Descender Device	थान	१	
२४	Weaving Rope	थान	५	
२५	Prussic rope	थान	४	
२६	Static Rope	रोल	४	
२७	Dynamic Rope	रोल	१	
२८	Seat Harness	थान	८	
२९	Combine Harness	थान	३	
३०	Carrabinner Plain	थान	५	
३१	Carrabinner Lock	थान	१२	
३२	Carrabinner Auto Lock	थान	२	
३३	Carrabinner Figure 8	थान	५	
Fire fighting				
३४	Smoke Detector	थान	२	
३५	Fire Extinguisher (6 K.G.)	थान	७	
३६	Fire Ball	थान	२	
३७	Portable Fire Pump Large	थान	१	
३८	Delivery Hose	थान	४	
३९	Suction Hose	थान	२	
४०	Branch	थान	२	
४१	Halogen light	थान	१	
४२	Portable Fire Pump Charger	थान	१	
४३	Strainer	थान	२	
४४	Fire Fighting Gloves	जोर	१	
४६	Safty mask	थान	२	
४७	Back Pack Pump	थान	४	
४८	Fire Blancket	थान	६	
४९	Fire Boots	जोर	२	
५०	Fire Helmet	थान	२	
५१	Fire Swatter	थान	२३	
५२	Rake	थान	४	
५३	Rake-hoe	थान	२५	

१२६

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

५४	Fire Fighting Suit	थान	२८	
५५	Head Torch	थान	१३	
५६	Fire Ladder	थान	२	
CSSR				
५७	50 KG Fire Extinguisher	थान	१	
५८	500 MM Ventilation Duct	थान	१	
५९	5 KVA Generator	थान	१	
६०	Crowbar	थान	२	
६१	Hacksaw	थान	१	
६२	Tape Measure Metric	थान	१	
६३	Carpenter Square	थान	१	
६४	Tint Snips	थान	१	
६५	Hydraulic Bottle Jack	थान	१	
६६	40 mm rotary hammer drill	थान	१	
६७	235 MM Circular Saw	थान	१	
६८	Reciprocating Saw	थान	२	
६९	Reciprocating Saw blad (Metal cutter)	थान	४५	
७०	Kneep pad	जोर	३	
७१	30 mm chipping Hammer	थान	१	
७२	400 mm power cutter	थान	१	
७३	Hammers	थान	२	
७४	Shavel	थान	२२	
७५	bold cutter	थान	१	
७६	Pry bar (Iron lever)/ Digging Bar	थान	४	
७७	पिग	थान	३	
७८	Reflective Jacket	थान	३०	
७९	Back Board	थान	१	
८०	Wintch	थान	१	
८१	Whistle	थान	५	

विनोद कुमार खड्का
जिल्ला अधिकारी

४.जिल्ला प्रहरी परिसर, भक्तपुर

क. हेभि इक्विपमेन्टहरु (डोजर, क्रेन लगायत)

सि.न.	जिल्ला	प्रहरी कार्यालय	उपकरणको विवरण	जम्मा	अवस्था
१	भक्तपुर	जिल्ला प्रहरी परिसर भक्तपुर	वन टन	३	चालु

विपद उद्दारको सामाग्रीहरुको विवरण

लाईफ ज्याकेट	rescue jacket	लाईन डोरी (मिटरमा)	ट्युव	पानी बुट	हेल्मेट	साबेल	गैंती	फरुवा	घन	लाल्टिन	पिक	गल	कोदालो	आल्मुनीयम भ-याङ	ड्रिल मेशिन सानो	स्ट्रेचर	Fire extinguisher	सिफाल	टर्च लाईट(चार्जएबल)	टेण्ट	चन्चरो	पत्ता	हम्बर	हासी	काठ काट्ने आरी	छिना	ड्रिल गाडा	Fire सुट	water bag	head torch	rake hoe	fire swatter	Fire rake	whistle	ह्याक्सो ब्लेड / फ्रेम	first aid kid box	करौती	backpack waterpump	पानी बर्साती	jump suit set
६४	३३	२४०	४	२६	५४	५९	७	१०	१	१२	२४	११	२	२	१	३३	६५	२	४	११	३	१६	२	४	३	१	२	१	१	१०	४	१	४	२	२	५	१	३	५	४

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

५. जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय

सि.नं.	मौज्दात सामग्रीको नाम	संख्या/परिणाम	कैफियत
१	डाइनामिक रोप	६० मि	
२	हार्नेक्स	२ सेट	
३	क्याराविनर	४ वटा	
४	पुली	१ वटा	
५	फिगर एट अप	२ वटा	
६	SCBA सेट	१३ वटा	अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार अवधि समाप्त भएकोले नयाँ खरिद गर्नुपर्ने
७	हाइड्रोलिक कटर	१ वटा	
८	इन्ट्री सुट	१ वटा	
९	पोटेबल पम्म	२ वटा	
१०	ल्याडर	४ वटा	
११	दमकल	४ वटा	
१२	रेस्क्यु गाडी	१ वटा	
१३	स्ट्रेचर	१ वटा	
१४	फायरवाइक	१ वटा	
१५	Fire extigusisher	२८ वटा	
१६	हेलोजिन वार टुल	१ वटा	
१७	पि.पि.ई.सेट	२५ वटा	
१८	एसेन्डर	२ वटा	
१९	कम्प्रेसर मेसिन	१ थान	
२०	फायर एक्स	२० वटा	
२१	ह्याम्मर	४ वटा	
२२	वेल्चा	४ वटा	
२३	गल	३ वटा	
२४	गैती	२ वटा	
२५	पोर्टेवल कटर	१ वटा	
२६	हाइड्रोलिक र्‍याम	१ वटा	
२७	इलेक्ट्रीक चेन शो	१ वटा	
२८	स्केप रोप	६० मि	

बिनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२९	होज पाइप	३० थान	
भक्तपुर नगरपालिकावाट सहयोग प्राप्त थप विपद् उद्धार सामग्रीहरु			
३०	एससिबिए सेट	२ थान	
३१	फायर बुट	१५ थान	

६. भक्तपुर नगरपालिका

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत	सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	कंक्रिट/सिमेन्ट करटर	१/१		१७	लाइफ ज्याकेट	४	
२	रुख कटर चेन शो	१		१८	हाते करौती	२	
३	आइरन कटर मेसिन	१		१९	प्राथमिक उपचार सामग्री		
४	भर्याङ्ग डबल	१		२०	स्ट्रेचर	१	
५	बाल्टिन	५		२१	Fire extigusisher	१	
६	डोरी	२००मि	बलियो	२२	सानो हामर	२	
७	सेफ्टी हेल्मेट	५	गुणस्तरीय	२३	मार्तौल	१सेट	
८	बन्चरो	२		२४	Tube	२	
९	आँसीया/हसिया	२		२५	Test pin	१	
१०	कोदाली/बेल्चा	२/२		२६	Safety Belt	१	
११	पिक	२		२७	विरुवा काट्ने कैंची	१	
१२	लिभर/गल	२		२८	एम्बुलेन्स	२	ख्वप अस्पताल
१३	घन ५ किलो	२		२९	बाको लोडर	२	
१४	टर्चलाट/हेडलाट	४		३०	एस्काभेटर	२	
१५	सिठ्ठी	केही		३१	क्रेन		
१६	हावा भर्ने डुङ्गा	४		३२	शव वाहन	१	ख्वप अस्पताल

७. चाँगुनारायण नगरपालिका

सि.नं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	हील चियर	वटा	२	
२	छडी	वटा	३	
३	प्लाष्टिक रोल	वटा	१०	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४	त्रिपाल	वटा		
५	बोरा	वटा	२००	

श्रोत साधनको वर्तमान अवस्था (चाँगुनारायण नगरपालिकामा मौज्दात खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीहरु)

S.N	Particulars	Unit	Quantity
1	Chain saw	Pcs	1
2	Hydraulic Jack set	Pcs	2
3	Shovels	Pcs	20
4	Pick	Pcs	20
5	Crow bar	Pcs	5
6	Dry bar	PCs	5
7	Stretcher	PCs	4
8	Metal bucket	Pcs	10
9	Headlight	Pcs	5
10	Emergency light	PCs	5
11	Bolt cutter	Pcs	5
12	Rescue Hammer	PCs	5
13	Static Rope	Meter	180
14	Screw gate Carabineer	PCs	10
15	Figure 8	PCs	10
16	Aluminum Ladder	PCs	1
17	Multi utility Knife	PCs	4
18	Whistle	PCs	50
19	Hack Saw	PCs	10
20	Water pump	PCs	1
21	Pliers	PCs	5
22	Hoe	PCs	10
23	Tin snip	PCs	5
24	Wheel Barrow	PCs	3
25	Safety Helmet	PCs	20
26	Goggles	PCs	20
27	Masks	PCs	20
28	Gloves	Pairs	20
29	Elbow Pad	Pairs	20
30	Knee Pad	Pairs	20
31	Rubber Boot	PCs	20
32	Portable fire extinguisher	PCs	2
33	Fire Blankets	PCs	5
34	Iron Bucket	PCs	5
35	Fire Axes	PCs	5
36	Fire Safety Helmets	PCs	5
37	Manual Siren with Stand	PCs	1
38	Fire Gloves	Pairs	5
39	Fire Ropes	Rolls	2
40	Stocked FA Kit	Set	10

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

41	Mega phone	PCs	2
42	Rescue vest with print	PCs	10
43	Waist bag	PCs	20
44	Tarpaulin	PCs	10
45	Water purifier	PCs	20
46	Rubber Mattress	PCs	10
47	Metal Trunk	PCs	2
48	Metal Hanger to be installed	PCs	1
49	Wheel Chair	PCs	2
50	Blind stick	PCs	3
51	Plastic Roll	Roll	40
52	Tarpaulin	Pcs	15
53	Sack	Pcs	200

८. सूर्यविनायक नगरपालिका

सि.नं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	त्रिपाल	थान	२०	
२	ह्वील चियर	थान	३	
३	बैसाखी	थान	५	
४	सेतो छडी	थान	७	

९. मध्यपुर थिमि नगरपालिका

क.सं.	सामानको विवरण	संख्या	कैफियत
१	कन्टेनर	१ वटा	
२	ठेला गाडा	१२ वटा	
३	गम बुट	३५ जोर	
४	हेलमेट	१६ वटा	
५	फलामको गल	१२ वटा	
६	ह्याम्बर ठुलो	९ वटा	
७	ह्याम्बर सानो	९ वटा	
८	मइनटोल	४ वटा	
९	फष्ट एड बक्स	२ वटा	
१०	१.५ इन्चको २० फिटको पाइप	४ वटा	
११	३ इन्चको २० फिटको पाइप	४ वटा	
१२	भऱ्याङ्ग	४ वटा	
१३	स्ट्रेचर	१२ वट	
१४	पानी तान्ने पाइप रोल सानो	२ ररोल	
१५	पानी तान्ने पाइप रोल ठुलो	२ रोल	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क.सं.	सामानको विवरण	संख्या	कैफियत
१६	सावेल	१५ वटा	
१७	पिक	१४ वटा	
१८	पहेलो ज्याकेट	२० वटा	
१९	ह्याक्सो बिलेड	६ प्याकेट	
२०	ह्याक्सो फ्रेम	४ वटा	
२१	फोरुवा	१० वटा	
२२	बाल्टिन	१५ वटा	
२३	लिभर/जग	१ वटा	
२४	जुटको डोरी	१ रोल	
२५	फायर फाइटिङ्ग सिलिण्डर ६ केजी	५ वटा	
२६	मम ग्रिज	२ वटा	
२७	आरा ब्लेड	९ वटा	
२८	हाते आरा फ्रेम	२ वटा	
२९	टेवल	१ वटा	
३०	स्प्रे	१ वटा	
३१	घिर्नी	५ वटा	
३२	मार्किङ्ग टेप	१० वटा	
३३	१० लिटर प्लाष्टिक जर्किन	४ वटा	
३४	लङ्ग सुट	१५ वटा	
३५	वाटर ब्याग	१० वटा	
३६	छिनो	६ वटा	
३७	नि प्याड	१५ वटा	
३८	किला उप्काउने हुक	३ वटा	
३९	पाइप रिन्चु	५ वटा	
४०	सलाइ रिन्चो	३ वटा	
४१	सर्वे टेप	३ वटा	
४२	कार्ड होल्डर	१० वटा	
४३	टर्च लाइट	५ वटा	
४४	हेड लाइट	५ वटा	
४५	आइ कभर	४ वटा	
४६	ढलान किल्ला	२ वटा	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क.सं.	सामानको विवरण	संख्या	कैफियत
४७	बलपिन हाम्पर	[illegible]	
४८	फायर फाइटिङ्ग सुट	५ सेट	
४९	फायर स्केप मास्क	९ थान	
५०	फायर फाइटिङ्ग सिलिण्डर १० केजी	२ वटा	
५१	उड कटर (चेन स) २०/२२	१ वटा	
५२	Caraboner (Screw Type)	१० गोटा	
५३	Pulley 30KN (Double)	१ गोटा	
५४	Seat Horness	३ गोटा	
५५	Combine Seat Horness	२ गोटा	
५६	Prusic Rope	२ मिटर	
५७	Jumper	२ गोटा	
५८	Mitton	५ सेट	
५९	Throw Back	२ गोटा	
६०	Axe	२ गोटा	
६१	Hand Saw	२ गोटा	
६२	Fire Boots	४ जोर	
६३	Mitton (Leather Gloves) fire	५ जोर	
६१	Fire Blanket	४ गोटा	
६५	Back Bord	१ गोटा	
६६	रेनसुट	१२ गोटा	

विपद् व्यवस्थापन सामग्रीको विवरण (२२ नं. गण हे.क्वा. गुहेश्वरी भक्तपुर

क.सं.	सामानको विवरण	संख्या	कैफियत
१	Fire Blanket	2 pcs	
२	Fire Boots	2 pcs	
३	Water Rescue Helmet	6 pcs	
४	Jammer Ascender	3 pcs	
५	Climbing Gloves	5 pcs	
६	Fire Extinguisher 6 kg	2 pcs	
७	Chain saw Chain 28"	2 pcs	
८	Chain saw chain 14"	2 pcs	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्र.सं.	सामानको विवरण	संख्या	कैफियत
९	Big Pulley single	2 pcs	
१०	Big Pulley double	2 pcs	
११	Crowbar	2 pcs	
१२	Carrabinner plain	4 pcs	
१३	Carrabinner luck	6 pcs	
१४	Carrabinner Figure 8	3 pcs	
१५	Seat Harness	2 pcs	
१६	Fire Faighting suit	2 pcs	
१७	Fire Faighting Gloves	2 pcs	
१८	Static rope 100m	1 pcs	
१९	Alaminum ladder	1 pcs	
२०	Life Body	2 pcs	
२१	Fire Helmat	2 pcs	
२२	Throw Bag	5 pcs	

१०. RNA 16

घटना स्थलको जायजा लिई परेको अवस्थामा सम्वन्धित सामाग्रीहरु विपद् उद्दार वहानमा रहनेछन्।

Mass Casualties/ Road Traffic Collision

S.no	Particulars	Qnty	Remarks
1	High severity surgeon medical kit	2	All Mass Casualty equipment ,according to scenario combined with District Disaster Dippo Nepali Army Indrabox Battalion, Bhaktapur
2	Backboard Stretcher	5	
3	BLS, ALS equipments	2	
4	Mass Casualty medical kit	1	
5	High tech PPE (Any type)	2	
6	Vehicle Extrication Equipment	1	

Water Rescue (Undated/ Swift Water)

S.no	Particulars	Qnty	Remarks
1	Throw bag	4	
2	Life jacket	10	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
भक्तपुर

3	Full /Semi harness	3 x 5	All Water Rescue equipment according to scenario combined with District Disaster Dippo Nepali Army Indrabox Battalion, Bhaktapur.
4	Personal rope	30	
5	Fiber tube	2	
6	Static Rope 500m	4 Rolls	
7	Flood Stretcher	1	
8	BA Suit	1	
9	Anchors & pickets	10	

Confined Space Rescue

S.no	Particulars	Qnty	Remarks
1	Portable oxygen cylinder	3	All Confined related rescue equipment according to scenario combined with District Disaster Dippo Nepali Army Indrabox Battalion, Bhaktapur.
2	Static Rope/ equipments	5	
3	Full body harness & MA pulley systems	2X 8	
4	Extrication Equipment	1	

Road Traffic Collision/Vehicle Extrication Equipment

1	1200 PSI Hydraulic Engine	2	All RTC/VE related rescue equipment according to scenario combined with District Disaster Dippo Nepali Army Indrabox Battalion, Bhaktapur.
2	Spreader, Cutter, Ramp	6	
3	Combo Cutter, Spreaders	2	
4	Manual Cutter	2	

Collapsed Structure Search & Rescue

S.no	Particulars	Qnty	Remarks
1	Breaking equipments essential	10	All CSSR equipment according to scenario combined with District Disaster Dippo Nepali Army Indrabox Battalion, Bhaktapur.
2	Extrication Equipments	1	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

S.no	Rescue Materials	Quantity	Purpose
1	DJI Phantom Pro v.2 Search & Rescue Drone	1	Rescue/Training
2	CSSR Endoscopy machine	1	Rescue/Training
3	USA Night Vision Spectacle	1	Rescue/Training
4	BUSNELL 1000m Night Vision Mount	1	Rescue/Training
5	Ground Mat	3	Logistic
6	Tent	3	Logistic
7	Handheld Set	6	Communication
8	Dynamic Rope Green Black Blue Nylon Rope 2mm Nylon Rope	15m 100m 200m 500m 25m	Rescue/Training
9	Ladder Folding Ladder 12ft Fire Ladder 10ft	1 1	Rescue/Training
10	Hand Mike	1	Awareness/Training
11	Folding Chair	2	Logistic
12	Raincoat	2	Essential
13	Rescue Tube	1	Rescue/Training
14	Tarpaulin	5	Rescue/Training
15	Full Body Harness Sit Harness	1 4	Rescue/Training
16	Safety Line 2om	1	Rescue/Training
17	Measuring Tape 50ft	1	Logistic
18	Vehicle GPS Dakota GPS 4G GPS	2 1 1	Essential
19	Reflector Tape Caution Tape	1 role 1 role	Rescue/Training
20	Fire Glove	6	Rescue/Training
21	Fire Blanket	1	Rescue/Training
22	Torch	5	Essential
23	Flood Light Fog Light	3 1	Rescue/Training

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

24	Dagger Dagger Sharpener	3 1	Essential
25	Life Jacket	11	Rescue/Training
29	Sodium Hypochlorite	5 Litre	Medical
30	Stretcher	2	Medical
31	Single Pulley Double Pulley	1 1	Rescue/Training
32	Gri Gri	2	Rescue/Training
36	Carabineer	27	Rescue/Training
37	Trip Wire	100m	Rescue/Training
38	Wooden Axe Fire Axe	2 1	Rescue/Training
39	See Saw	1	Rescue/Training
40	Iron Cutter	2	Rescue/Training
41	Nail Stripper	2	Rescue/Training
42	Binoculars	2	Rescue/Training
43	Reflector Stand	3	Rescue/Training
44	Fire Boot	5	Essential
45	Fuel Can	1	Rescue/Training
46	Washer Sprayer	1	Essential
47	Hammer	2	Rescue/Training
48	Gas Mask	4	Rescue/Training

बिनोद कुमार
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

११. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा भक्तपुर

गैह्र खाद्य राहत सामग्री भण्डारण तथा स्वास्थ्य सामग्रीहरु

- २४ वटै उपशाखामा ५ परिवारलाई पुग्ने राहत सामग्री भण्डारण
- स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन Kit 5 को व्यवस्था,जेरी क्यान ५० थान
- ठुलो त्रिपाल २५ थान, लाश व्यवस्थापन ब्याग ५० थान, आवास किट ७ थान,
- Squirting Plate ३० थान, अस्थायी शौचालय ५० थान
- Redcross emergency Clinic
- Aqua Tab,Chlorine powder,Brochers
- गैह्र खाद्य राहत सामग्री १० सेट
- कम्बल : ५० थान
- जग : २० थान
- बाल्टिन : ३० थान

गैह्र खाद्य राहत सामग्री प्रति सेट मा रहेका सामग्रीहरुको विवरण

क्र.सं	सामाग्रीको नाम
१	त्रिपाल : १ थान
२	कम्बल : २ थान
३	भाडा सेट : १ सेट
४	प्रिन्ट कपडा (७ मी)
५	टेरी कटन कपडा(४ मी)
६	प्लेन कपडा (२ मी)
७	मर्दना धोती : १ थान
८	कटन सारी : १ थान
९	बाल्टी (२० लि)
१०	नाइलन डोरी (१० मी)
११	बोरा
१२	सटि कपडा (३.५ मी)

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूची-३

विपद्मा खटिने जनशक्ति

क. रणशेर गण, भक्तपुर

सि.नं.	सेक्टर	नफ्रि	लोकेशन	जिम्मेवारी ईलाका	यातायातको साधन	मिलापको साधन	कै.
१	मध्यपुर थिमी सेक्टर	नं.१ से.मु.	श्री भैरव वहान गुल्म, गठ्ठाघर	मध्यपुर थिमी नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरु (९ वडाहरु)	महिन्द्रा थार जिप-१, २.५ टाटा ट्रक-१	केनउड सेट गोटा-२, UVZ गोटा-३	
२	चाँगुनारायण सेक्टर	नं.२ से.मु.	श्री रणशुर गुल्म, खरिपाटी भक्तपुर	चाँगुनाराण नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरु (९ वडाहरु)	महिन्द्रा पिक अप जिप-१, २.५ टाटा ट्रक-१	केनउड सेट गोटा-२, UVZ गोटा-३	
३.	सुर्यविनायक भक्तपुर सेक्टर	१X गुल्म	गण हे.क्वा. तथा अन्तरगत पोष्टहरु	सुर्यविनायक नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरु (१० वडाहरु) भक्तपुर नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरु (१० वडाहरु)	महिन्द्रा थार जिप-१, २.५ टाटा ट्रक-२	५ वाट रेडियो सेट गोटा-२, केनउड सेट गोटा-५, UVZ गोटा-५	

ख. जिल्ला प्रहरी परिसर, भक्तपुर

सि.नं.	खटिने कार्यालय	खटिने जनशक्ति				क.सा.
		प्र.नि.	जु.प्र.अ	प्रह/प्रज	जम्मा	
१	जिल्ला प्रहरी परिसर भक्तपुर	१	३	२६	३०	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२	प्रहरी वृत्त जगाती	१	२	१२	१५	
३	प्रहरी वृत्त ठिमी	१	२	१२	१५	
४	प्रहरी प्रभाग दधिकोट		१	४	५	
५	प्रहरी प्रभाग बालकोट		१	४	५	
६	प्रहरी प्रभाग सुडाल		१	४	५	
७	प्रहरी प्रभाग व्यासी		१	४	५	
८	प्रहरी प्रभाग दरवारस्क्वायर		१	४	५	
९	प्रहरी प्रभाग खरिपाटी		१	४	५	
१०	प्रहरी प्रभाग नगरकोट		१	४	५	
११	प्रहरी प्रभाग कटुन्जे		१	४	५	
१२	प्रहरी चौकी चाँगुनारायण		१	४	५	
१३	प्रहरी प्रभाग दुवाकोट		१	४	५	
१४	प्रहरी प्रभाग सिरुटार		१	४	५	
१५	प्रहरी प्रभाग सानोठिमी		१	४	५	
१६	प्रहरी प्रभाग दुधपाटी		१	४	५	
१७	अ.प्र.पोष्ट सरस्वतीस्थान महामन्जुश्री		१	२	३	
१८	अ.प्र.पोष्ट गुण्डु		१	२	३	
१९	अ.प्र.पोष्ट आशापुरी		१	२	३	
२०	अ.प्र.पोष्ट दुवाकोटवेशी		१	२	३	
२१	अ.प्र.पोष्ट दिब्येश्वरी		१	२	३	
	जम्मा	३	२५	११२	१४०	

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

रेस्क्यूमा जाने प्रहरीले आफू सुरक्षित भई घाईते तथा अप्ठ्यारोमा परेका व्यक्तिहरुलाई उद्दार गर्ने ।
रेस्क्यु गरेको व्यक्तिहरुलाई First Aid दिई छिटो भन्दा छिटो उपचारको लागि पठाउने ।

ग. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.२२ गण, दुवाकोट, भक्तपुर

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	विपद व्यवस्थापन तालिम प्राप्त जनशक्ति	२८ जना	
२.	विपद् व्यवस्थापन अनुशिक्षण तालिम प्राप्त जनशक्ति	१०५ जना	
३.	गण तथा मातहत वेशको अन्य जनशक्ति	२०० जना	
जम्मा		३३३ जना	

घ. जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय, भक्तपुर

अग्नी नियन्त्रक जनशकेति २९ जना र ४ वटा दमकल रहेको।

ङ. RNA 16

च. ३२ जना जनशक्ति र २ वटा आकस्मिक गाडि रहेको।

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अनुसूची-४

विपद्को लागि खुल्ला क्षेत्रको विवरण

सि.न.	खुल्ला क्षेत्रभएको स्थानको नाम	सि.न.	खुल्ला क्षेत्रभएको स्थानको नाम
१	सल्लाघारी तिनकुने १०८ रोपनी	११	सुर्यमढी विद्यागृह १२ रोपनी
२	तौमढी	१२	क्वाठण्डौ विद्यागृह साविक भ.न.पा.१४ बजार
३	तालाको साविक भ.न.पा.१४	१३	ख्वप कलेज
४	भेलुखेल ६ रोपनी	१४	बासु विद्यालय
५	नासमना	१५	ख्वप इन्जिनियरिङ्ग कलेज
६	पदम मा.वि.	१६	भक्तपुर बहुमुखी क्याम्पस
७	विद्यार्थी निकेतन मा.वि.	१७	आदर्श आजात उ.मा.वि.
८	दतात्रय स्क्वायर	१८	सैनिक महाविद्यालय
९	सरस्वती विद्या गृह	१९	महेश्वरी फुटबल खेलमैदान
१०	भक्तपुर दरबारस्क्यार १० रोपनी		

	पुनर्स्थापना कार्यमा स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग गर्ने	सु[illegible]धिक गरी राख्ने		अन्य सम्बन्धित क्लस्टर

विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	समय अवधी
१	सबै पालिकाहरूले प्रकोप पहिचान गरी स्थानीय तहको र जिल्लाको Health Contingency Plan बनाउने	स्थानीय तह, जनस्वास्थ्य कार्यालय		माघ-फागुन
२	संकाटसन्न गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा आ-आफ्नो प्रकोपको पहिचान गरी RRT, CRRT गठन गर्ने र द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने। यस टोलीमा यस क्षेत्र समूहका अन्य मुख्य सरोकारवालाहरूलाई समेत समावेश गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, सबै स्थानीय तह	१० लाख	चैत्र-वैशाख
३	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने सम्पर्क व्यक्तिहरूको पहिचान गरी सम्पर्क नम्बर सहितको सूची तयार गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		प्रकोपको सिजन अनुसार
४	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने Control तथा Store Room, Phone, Internet, Solar backup, Stationary, etc. को व्यवस्थापन गर्ने र प्रभावकारी सञ्चारको लागि सञ्चार जालो निर्माण गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह	८ लाख	वैशाख-जेष्ठ
५	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा अत्यावश्यक औषधी (दीर्घकालीन रोगको औषधी समेत) तथा अक्सिजन सिलिण्डर लगायत उपकरण भण्डारण (नेपाल सरकारको मूल्य सुची अनुसार) गरी मौज्दात कायम राख्ने	EDCD, प्रदेश आपुर्ति केन्द्र, जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह		जेठसम्म

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६	विपद् तथा महामारी/प्रकोपको समयमा कम्तिमा १ महिनाको लागि एम्बुलेन्स परिचालन (इन्धन, चालक) का लागि व्यवस्था गर्ने	जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, उद्योग वाणिज्य संघ, एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समीति	५ लाख	असार सम्म
७	एम्बुलेन्स चालक, प्रहरी कर्मचारी लगायत स्वास्थ्य क्षेत्रसँग प्रत्यक्ष संलग्न नभएका व्यक्तिहरूलाई आधारभूत ट्रायाज व्यवस्थापन (रंगको आधारमा वर्गीकरण), प्राथमिक उपचार तथा विपद्मा एम्बुलेन्सको प्रयोग सम्बन्धी तालिम	जनस्वास्थ्य कार्यालय (अस्पताल, क्लस्टरका संघसंस्था, तालिम केन्द्र, सँगको समन्वयमा)	५ लाख	जेठसम्म

पोषण क्षेत्रमा: आपतकालीन पोषण योजना अन्तर्गत कुपोषण, विपद् पश्चातको अनिकाल, जुकाको संक्रमण, कालो बजारी, जोखिमयुक्त समुहमा (बालवालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू) खाद्य असुरक्षा अन्य संकटमा प्रभावित जनसंख्यालाई न्यूनतम पोषण आवश्यकता पुरा गर्ने कार्यनीति लाइ बुझाउछ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण				
क्र.सं.	नाम	पद	संस्था	सम्पर्क नम्वर
१	अन्जना खड्का	कार्यालय प्रमुख	जनस्वास्थ्य कार्यालय, भक्तपुर	९८५११०५६१०
२	अनिल राजभण्डारी	अस्पताल निर्देशक	सिद्धि स्मृति प्रतिष्ठान, भक्तपुर	९८५११९९३३५
३	लोकेन्द्र विष्ट	प्रशासन	डा. इवामुरा मेमोरियल अस्पताल, भक्तपुर	९७६६८४४२३५
४	डा. प्रताप शेजम	अस्पताल निर्देशक	ख्वप अस्पताल, भक्तपुर	९८४३८४०५१८
५	डा. सुरेन्द्र प्रसाद भट्ट	अस्पताल निर्देशक	भक्तपुर अस्पताल, भक्तपुर	९८४६३९८२३८

विनोद कुमार खड्का
प्रमुख जिल्ला अधिकारी